



PARTER (Antal tilltalade: 1)

Tilltalad

Carl Erik ANDREAS Holm, 19870408-0251
Frihetsberövande: Häktad
Nytorget 7 D Lgh 1001
116 40 Stockholm

Offentlig försvarare:

Advokat Anna Carlén
Advokatfirman Evidentia HB
Jakob Westinsgatan 1 A
112 20 Stockholm

Åklagare

Kammaråklagare Helena Nordstrand och assistentåklagare Fanny Blommé
Åklagarmyndigheten
Söderorts åklagarkammare i Stockholm
Box 1194
141 24 Huddinge

Målsägande

Se Målsägandebilaga

DOMSLUT

Brott som den tilltalade döms för

1. Grov fridskränkning, 4 kap 4 a § 1 st brottsbalken
2020-05-01 -- 2020-09-23
2. Kränkande fotografering, 4 kap 6 a § 1 st brottsbalken
2019-05-23 -- 2019-10-21 (11 tillfällen)
3. Våldtäkt, 6 kap 1 § 1 st 1 men brottsbalken
2019-11-29
4. Våldtäkt, 6 kap 1 § 1 st 1 men och 3 men 1 p brottsbalken
2020-05-22
5. Våldtäkt, 6 kap 1 § 1 st 1 men och 3 men 2 p brottsbalken
2019-11-16
6. Våldtäkt, mindre grovt brott, 6 kap 1 § 1 st 1 men och 3 men 2 p och 2 st brottsbalken
2019-07-18 -- 2020-04-21 (2 tillfällen)
7. Oaktsam våldtäkt, 6 kap 1 § 1 st 1 men och 1 a § 1 st brottsbalken
2019-07-28
8. Oaktsam våldtäkt, 6 kap 1 § 1 st 1 men och 3 men 2 p och 1 a § 1 st brottsbalken
2020-03-14

Om domstolens behandling av personuppgifter, se www.domstol.se/personuppgifter. Kontakta oss för information på annat sätt.

Besöksadress Björnkullavägen 5 A	Öppettider måndag - fredag 08:30-16:00	Postadress 141 84 Huddinge	E-post sodertorns.tingsratt.avdelning2@dom.se
Telefon 08-561 660 20			Webbplats www.sodertornstingsratt.domstol.se

9. Sexuellt övergrepp, 6 kap 2 § 1 st brottsbalken
2019-04-27 -- 2020-10-22 (8 tillfällen)
10. Sexuellt ofredande, 6 kap 10 § 2 st brottsbalken
2019-06-08 -- 2020-06-02 (6 tillfällen)
11. Barnpornografibrott, 16 kap 10 a § 1 st 5 p brottsbalken
2020-11-11
12. Ringa narkotikabrott, 1 § 1 st 6 p och 2 § narkotikastrafflagen (1968:64)
2020-11-11

Åtal som den tilltalade frikänns från

1. Våldtäkt, 6 kap 1 § 1 st 1 men brottsbalken
2019-02-10
2. Våldtäkt, 6 kap 1 § 1 st 1 men och 3 men 1 p brottsbalken
2019-02-10 (2 tillfällen)
3. Våldtäkt, 6 kap 1 § 1 st 1 men och 3 men 2 p brottsbalken
2019-02-10
4. Våldtäkt, 6 kap 1 § 2 st brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2013
2012-09-02 -- 2013-04-06 (2 tillfällen)
5. Våldtäkt, 6 kap 1 § 2 st brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2018
2017-12-07 -- 2017-12-08
6. Grov våldtäkt, 6 kap 1 § 1 st 1 men och 3 men 1 p och 3 st brottsbalken
2018-11-12 -- 2018-11-13

Påföljd m.m.

Fängelse 5 år

Skadestånd

1. Andreas Holm ska betala skadestånd till Sekretess A med 85 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 21 april 2020 tills betalning sker.
2. Sekretess B:s begäran om skadestånd avslås.
3. Andreas Holm ska betala skadestånd till Sekretess C med 85 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 28 juli 2019 tills betalning sker.
4. Andreas Holm ska betala skadestånd till Sekretess D med 85 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 18 juli 2019 tills betalning sker.
5. Sekretess E:s begäran om skadestånd avslås.
6. Andreas Holm ska betala skadestånd till Sekretess F med 45 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 26 oktober 2019 tills betalning sker.
7. Andreas Holm ska betala skadestånd till Sekretess G med 131 200 kr och ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) på 115 000 kr från den 22 maj 2020 och på 16 200 kr från den 23 september 2020, båda tills betalning sker.
8. Andreas Holm ska betala skadestånd till Sekretess H med 46 227 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) på 45 000 kr från den 22 oktober 2020 och på 1 227 kr från den 1 januari 2021, båda tills betalning sker.
9. Andreas Holm ska betala skadestånd till Sekretess J med 85 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 10 oktober 2019 tills betalning sker.

10. Andreas Holm ska betala skadestånd Sekretess K med 145 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 29 november 2019 tills betalning sker.
11. Andreas Holm ska betala skadestånd till Sekretess M med 15 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 1 juli 2019 tills betalning sker.
12. Sekretess P:s begäran om skadestånd avslås.
13. Andreas Holm ska betala skadestånd till Sekretess Q med 45 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 7 november 2019 tills betalning sker.
14. Andreas Holm ska betala skadestånd till Sekretess S med 15 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 5 januari 2020 tills betalning sker.
15. Andreas Holm ska betala skadestånd till Sekretess T med 102 693 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 14 mars 2020 tills betalning sker.
16. Andreas Holm ska betala skadestånd till Sekretess U med 47 800 kr och ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) på 40 000 kr från den 2 juni 2020 och på 7 800 kr från den 6 april 2020, båda tills betalning sker.
17. Andreas Holm ska betala skadestånd till Sekretess V med 45 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 22 december 2019 tills betalning sker.
18. Andreas Holm ska betala skadestånd till Sekretess W med 45 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 12 december 2019 tills betalning sker.
19. Andreas Holm ska betala skadestånd till Sekretess Y med 15 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 8 juni 2019 tills betalning sker.
20. Andreas Holm ska betala skadestånd till Sekretess Å med 56 628 kr jämte ränta på 40 000 kr från den 8 augusti 2019, på 15 000 kr från den 30 april 2021 och på 1 628 kr från den 1 september 2021, allt tills betalning sker.
21. Andreas Holm ska betala skadestånd till Sekretess Ä med 45 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 27 april 2019 tills betalning sker.
22. Sekretess Ö:s begäran om skadestånd avslås.
23. Sekretess 1:s begäran om skadestånd avslås.
24. Andreas Holm ska betala skadestånd till Nelly Molander med 20 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 21 oktober 2019 tills betalning sker.

Förverkande och beslag

1. I beslag tagen dator förklaras förverkad. Beslaget ska bestå (Polismyndigheten Region Stockholm, Utredning 1 LPO Farsta; beslagsliggare 2021-5000-BG16384, nr 1).
2. I beslag tagen mobiltelefon förklaras förverkad. Beslaget ska bestå (Polismyndigheten Region Stockholm, Utredning 1 LPO Farsta; beslagsliggare 2020-5000-BG125087, nr 6).
3. I beslag tagna nagelsaxar förklaras förverkade. Beslagen ska bestå (Polismyndigheten Region Stockholm, Utredning 1 LPO Farsta; beslagsliggare 2020-5000-BG150535, nr 1 och 2).
4. I beslag tagen goprokamera jämte minneskort förklaras förverkad. Beslaget ska bestå (Polismyndigheten Region Stockholm, Utredning 1 LPO Farsta; beslagsliggare 2020-5000-BG150490, nr 4).
5. I beslag taget minneskort förklaras förverkat. Beslaget ska bestå (Polismyndigheten Region Stockholm, Utredning 1 LPO Farsta; beslagsliggare 2020-5000-BG139689, nr 10:7).

6. I beslag tagen narkotika förklaras förverkad. Beslaget ska bestå (Polismyndigheten Region Stockholm, Utredning 1 LPO Farsta; beslagsliggare 2020-5000-BG139710, nr 1–13).
7. I beslag tagen dator med barnpornografiskt material förklaras förverkad. Beslaget ska bestå (Polismyndigheten Region Stockholm, Utredning 1 LPO Farsta; beslagsliggare 2020-5000-BG139778, nr 1).
8. Yrkandet om förverkande av i beslag tagen luftpistol och manual avslås. Beslagen hävs (Polismyndigheten Region Stockholm, Utredning 1 LPO Farsta; beslagsliggare 2020-5000-BG150535, nr 3 och 6).

Häktning m.m.

Andreas Holm ska stanna kvar i häkte till dess domen i ansvarsdelen vinner laga kraft mot honom.

Sekretess

Sekretess enligt 35 kap. 12 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska bestå för de uppgifter som har lagts fram inom stängda dörrar vid huvudförhandlingen och som kan röja identiteten hos någon av de målsägande eller vittnen vars personuppgifter har sekretessbelagts i målet. Detsamma ska gälla för personuppgifterna i partsbilagorna till denna dom. Fortsatt sekretess ska även gälla för de fotografier och filmer som har visats inom stängda dörrar, enligt samma lag 21 kap. 1 § när det gäller åtalpunkten 5, enligt 18 kap. 15 § när det gäller åtalpunkten 26 och enligt 35 kap. 12 § när det gäller övriga åtalpunkter.

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 800 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Anna Carlén får ersättning av staten med 1 679 398 kr. Av beloppet avser 335 880 kr mervärdesskatt.
2. Elisabet Selin får ersättning av staten med 481 801 kr. Av beloppet avser 96 360 kr mervärdesskatt.
3. Donia Ratmaia får ersättning av staten med 298 925 kr. Av beloppet avser 59 785 kr mervärdesskatt.
4. Charlotte Wirén får ersättning av staten med 51 723 kr. Av beloppet avser 10 345 kr mervärdesskatt.
5. Paola Hultgren får ersättning av staten med 178 082 kr. Av beloppet avser 35 616 kr mervärdesskatt.
6. Emilia Hermanrud får ersättning av staten med 155 906 kr. Av beloppet avser 31 181 kr mervärdesskatt.
7. Staten ska stå för kostnaden för försvarare och målsägandebiträden.

Övrigt

Tingsrätten förordnar om kvarstad på så mycket av Andreas Holms egendom att 31 850 kr kan antas bli täckt vid utmätning. Kvarstaden ska bestå till dess verkställighet kan ske, dock längst två månader efter lagakraftvunnen dom.

Innehåll

Sammanfattning	10
Inledning	13
Domens disposition	13
Den rättsliga regleringen av aktuella brott enligt 6 kap. brottsbalken.....	14
Allmänt om bevisvärdering i brottmål.....	19
Bedömning av förhørsutsagor	21
Allmänt om Andreas Holms och målsägandenas trovärdighet	22
Om skadeståndsberäkning	23
Upptäckten av aktuell brottslighet	25
Andreas Holms sexuella preferenser	26
Betydelsen av att vissa gärningar filmats	26
Åklagarens bevisning.....	27
Biträtt åtal.....	27
Åtalspunkten 1, våldtäkt 2019-07-18, Sekretess D.....	27
Begäran.....	27
Inställning	28
Utredning.....	28
Tingsrättens bedömning.....	28
Åtalspunkten 2, våldtäkt 2019-04-27, Sekretess Ä.....	31
Begäran.....	31
Inställning	31
Utredning.....	32
Tingsrättens bedömning.....	32
Åtalspunkten 3, två våldtäkter och ett sexuellt övergrepp i oktober och november 2019, Sekretess K.....	34
Begäran.....	34
Inställning	35
Utredning.....	36
Tingsrättens bedömning.....	36
Åtalspunkten 4, våldtäkt 2019-11-07, Sekretess Q.....	40
Begäran.....	40
Inställning	40
Utredning.....	41
Tingsrättens bedömning.....	41
Åtalspunkten 5, åtta fall av kränkande fotografering i maj-oktober 2019	43
Begäran.....	43
Inställning	44
Utredning.....	44
Tingsrättens bedömning.....	45

Åtalspunkten 6, våldtäkt 2020-04-21, Sekretess A.....	46
Begäran.....	46
Inställning	46
Utredning.....	47
Tingsrättens bedömning.....	47
Åtalspunkten 7, våldtäkt 2019-07-28, Sekretess C.....	49
Begäran.....	49
Inställning	50
Utredning.....	50
Tingsrättens bedömning.....	50
Åtalspunkten 8, våldtäkt 2019-10-26, Sekretess F	53
Begäran.....	53
Inställning	53
Utredning.....	54
Tingsrättens bedömning.....	54
Åtalspunkten 9, våldtäkt 2019-12-12, Sekretess W	55
Begäran.....	55
Inställning	56
Utredning.....	56
Tingsrättens bedömning.....	56
Åtalspunkten 10, våldtäkt 2019-10-10, Sekretess J.....	58
Begäran.....	58
Inställning	59
Utredning.....	59
Tingsrättens bedömning.....	59
Åtalspunkten 11, fyra våldtäkter 2019-02-10, Sekretess B	61
Begäran.....	61
Inställning	62
Utredning.....	62
Tingsrättens bedömning.....	63
Åtalspunkten 12, grov våldtäkt i november 2018, Sekretess E	65
Begäran.....	65
Inställning	66
Utredning.....	66
Tingsrättens bedömning.....	66
Åtalspunkten 13, våldtäkt 2020-03-14, Sekretess T	70
Begäran.....	70
Inställning	71
Utredning.....	71
Tingsrättens bedömning.....	71

Åtalspunkten 14, våldtäkt 2019-12-22, Sekretess V	74
Begäran.....	74
Inställning	75
Utredning.....	75
Tingsrättens bedömning.....	75
Åtalspunkten 15, två sexuella övergrepp och tre fall av kränkande fotografering i juni och juli 2019, Sekretess M	77
Begäran.....	77
Inställning	78
Utredning.....	79
Tingsrättens bedömning.....	79
Åtalspunkten 16, sexuellt övergrepp 2019-06-08, Sekretess Y	81
Begäran.....	81
Inställning	81
Utredning.....	82
Tingsrättens bedömning.....	82
Åtalspunkten 17, våldtäkt och grov fridskränkning i maj-september 2020, Sekretess G	83
Begäran.....	83
Inställning	85
Utredning.....	85
Tingsrättens bedömning.....	86
Åtalspunkten 18, våldtäkt 2020-10-22, Sekretess H	92
Begäran.....	92
Inställning	93
Utredning.....	93
Tingsrättens bedömning.....	93
Åtalspunkten 19, sexuellt övergrepp 2020-01-05, Sekretess S	95
Begäran.....	95
Inställning	96
Utredning.....	96
Tingsrättens bedömning.....	96
Åtalspunkten 20, våldtäkt 2020-06-02, Sekretess U	97
Begäran.....	97
Inställning	98
Utredning.....	98
Tingsrättens bedömning.....	98
Åtalspunkten 21, våldtäkt 2019-08-08, Sekretess Å	101
Begäran.....	101
Inställning	102
Utredning.....	102
Tingsrättens bedömning.....	102

Åtalspunkten 22, våldtäkt i december 2017, Sekretess P.....	104
Begäran.....	104
Inställning	104
Utredning.....	105
Tingsrättens bedömning.....	105
Åtalspunkten 23, våldtäkt 2013-04-06, Sekretess 1.....	107
Begäran.....	107
Inställning	107
Utredning.....	108
Tingsrättens bedömning.....	108
Åtalspunkten 24, våldtäkt 2012-09-02, Sekretess Ö	110
Begäran.....	110
Inställning	110
Utredning.....	111
Tingsrättens bedömning.....	111
Åtalspunkten 25, ringa narkotikabrott	113
Begäran.....	113
Inställning	114
Utredning.....	114
Tingsrättens bedömning.....	114
Åtalspunkten 26, barnpornografibrott.....	115
Begäran.....	115
Inställning	115
Utredning.....	115
Tingsrättens bedömning.....	116
Sammanfattning av tingsrättens bedömning av skuldfrågorna.....	118
Påföljd.....	119
Häktning.....	121
Kvarstad	121
Brottsofferfond.....	122
Ersättning till målsägandebiträden och försvarare	122
Anna Carlén.....	122
Elisabet Selin	122
Donia Ratmaia	123
Charlotte Wirén.....	123
Paola Huldtgren	123
Emilia Hermanrud.....	124
Sekretess	124
Hur man överklagar, se bilaga 2 (TR01)	125
Skiljaktiga meningar.....	126

Sammanfattning

I denna dom prövar tingsrätten tjugosex åtalspunkter. Tjugofyra av dem gäller brott mot lika många olika målsägande. Resterande två gäller ringa narkotikabrott och barnpornografibrott. Sammanlagt är Andreas Holm åtalad för tjugofyra våldtäkter, varav åklagaren har bedömt ett fall som grovt; fem sexuella övergrepp, en grov fridskränkning, elva fall av kränkande fotografering, ett barnpornografibrott och ett ringa narkotikabrott.

Andreas Holm döms för trettiofem brott. Han döms för sju våldtäkter, varav tre av normalgraden, två mindre grova och två oaktsamma; en grov fridskränkning, åtta sexuella övergrepp, sex sexuella ofredanden, elva fall av kränkande fotografering, ett barnpornografibrott och ett ringa narkotikabrott. Han frikänns från åtalet i fem åtalspunkter som gäller åtta våldtäkter, däribland den åklagaren bedömt som grov.

Två våldtäkter Andreas Holm döms för är begångna mot samma målsägande. I det ena fallet har han genomfört och filmat ett samlag med målsäganden medan hon sov. I det andra fallet har han genomfört ett samlag med henne mot hennes vilja när hon låtsades sova. Den tredje våldtäkten gäller en annan målsägande och Andreas Holm har i det fallet tvingat till sig ett samlag genom att hota målsäganden.

De två våldtäkter som bedömts som mindre grova brott avser andra sexuella handlingar än samlag. I båda fallen har det varit fråga om kortvariga händelseförlopp utan inslag av våld eller hot om våld. Därför har de brotten bedömts som mindre grova.

I två fall har tingsrätten bedömt att Andreas Holm saknat uppsåt till att respektive målsägande inte deltagit i samlag frivilligt. Han bedöms dock ha varit grovt oaktsam i förhållande till detta och döms därför i de delarna för oaktsamma våldtäkter.

De åtta fall som tingsrätten bedömt som sexuella övergrepp har av åklagaren bedömts som våldtäkter. Gemensamt för dessa är att Andreas Holm berört sovande kvinnors underliv och – i alla fall utom ett – filmat detta. Tingsrätten har bedömt detta agerande

Avdelning 2

som sexuella handlingar i den mening detta uttryck har i brottsbalken. För ansvar för våldtäkt krävs dock att en vidtagen sexuell handling, som inte är ett samlag, med hänsyn till kränkningens allvar är jämförlig med samlag. Enligt praxis innebär detta i regel – när beröringen inte skett med könsorgan utan med till exempel fingrar – ett krav på att penetration skett. I de fall som nu avses har åklagaren inte bevisat att penetration skett, vilket är anledningen till att tingsrätten bedömt brotten som sexuella övergrepp och inte som våldtäkter.

I några fall har tingsrätten bedömt gärningar som åklagaren ansett vara våldtäkt eller sexuella övergrepp som sexuella ofredanden. Skälet till det är att beröringen i dessa fall varit så kortvarig att den inte kan anses utgöra en sexuell handling i brottsbalkens mening. Handlingarna har däremot ofredat målsägandena och varit ägnade att kränka deras sexuella integritet.

I de delar Andreas Holm frikänns har tingsrätten bedömt att åklagaren inte har presenterat utredning som bevisat bortom rimligt tvivel att han agerat som åklagaren påstått.

Att Andreas Holm beträffande flera åtalpunkter har filmat vad han gjort har inte påverkat hur tingsrätten rubricerat brotten. Det har däremot medfört att straffvärdet i de fallen bedömts högre än vad det annars skulle ha varit.

Det allvarligaste av de brott Andreas Holm döms för har ett straffvärde på fängelse i två år och tre månader. Med den utgångspunkten och enligt de regler som finns om sammanläggning av straff och straffmätning vid flera brott har tingsrätten kommit fram till att han ska dömas till fem års fängelse.

Tingsrätten har beslutat att Andreas Holm ska vara fortsatt häktad tills fängelsestraffet får verkställas.

I de fall Andreas Holm döms för brott ska han betala skadestånd till brottsoffren. Det totala belopp han ska betala skadestånd med är drygt 1 100 000 kr.

Domen innehåller skiljaktiga meningar när det gäller bedömningen av skuldfrågan på två åtalpunkter, som båda gäller våldtäkt. I det ena fallet vill en ledamot frikänna, när majoriteten dömer för våldtäkt. I det andra fallet vill två ledamöter döma för våldtäkt, när majoriteten frikänner.

Inledning

Domens disposition

För att underlätta läsningen av denna dom kommer tingsrätten att redovisa varje åtalspunkt för sig, som åklagaren gjort. Det innebär att tingsrätten i egna avsnitt för varje åtalspunkt kommer att redovisa åklagarens och målsägandenas begäran samt Andreas Holms inställning till dessa. Tingsrätten kommer också att redovisa vilken utredning som lagts fram under respektive åtalspunkt. Andreas Holm har hörts under samtliga punkter. Att han hörts kommer därför inte att redovisas särskilt under varje punkt. Endast de övriga personer som hörts under respektive åtalspunkt kommer att redovisas. Därefter kommer tingsrätten redogöra för sin bedömning av den framlagda bevisningen, det vill säga frågan om gärningspåståendet är bevisat bortom rimligt tvivel. Om svaret är jakande, bedömer tingsrätten hur gärningen ska rubriceras och vilket straffvärde den har. Tingsrätten kommer även att pröva respektive målsägandes skadeståndsanspråk samt framställda särskilda yrkanden i anslutning till varje åtalspunkt.

Tanken med att redovisa domskälen på detta sätt är att målsägandena inte ska behöva läsa hela domen för att se hur tingsrätten har bedömt den åtalspunkt som berör just dem. Det innebär dock att domen kommer att bli något längre än om tingsrätten hade skrivit en mer traditionell dom. För att upprepningarna inte ska bli alltför betungande har tingsrätten valt att redan i inledningen behandla några frågor som är gemensamma för flera åtalspunkter. Inledningsvis lämnas därför dels en redogörelse för den rättsliga regleringen av aktuella sexualbrott, dels en redogörelse för de utgångspunkter tingsrätten har för sin bevisprövning. I inledningen kommer tingsrätten även att redovisa några synpunkter på skadestandsberäkning när en målsägande har utsatts för flera brott och frågan om en målsägande kan få ersättning för sveda och värk vid brottet sexuellt övergrepp utan medicinsk utredning.

Avslutningsvis ska tingsrätten i inledningen också kort redogöra för upprinnelsen till aktuell brottsutredning mot Andreas Holm och vad som har framkommit om Andreas

Holms sexuella preferenser, något åklagaren hävdar har betydelse för tingsrättens prövning av åtalet. I det sammanhanget kommer tingsrätten också att redovisa vilken betydelse det har att vissa gärningar filmats och viss bevisning som åklagaren åberopat gemensamt för flera åtalspunkter.

I egna avsnitt kommer tingsrätten avslutningsvis behandla påföljd, häktning och övriga frågor.

Den rättsliga regleringen av aktuella brott enligt 6 kap. brottsbalken

Våldtäkt

Den som, med en person som inte deltar frivilligt, genomför ett samlag eller en annan sexuell handling som med hänsyn till kränkningens allvar är jämförlig med samlag, döms enligt 6 kap. 1 § första stycket brottsbalken för våldtäkt till fängelse i lägst två och högst sex år.

Våldtäktsbrottet är begränsat till vaginala samlag och sådana sexuella handlingar som med hänsyn till kränkningens allvar är jämförliga med sådant samlag. I förarbetena till bestämmelsen förklaras att det är *kränkningen* som är det centrala i avgränsningen av våldtäktsbestämmelsen och inte den sexuella handlingens tekniska karaktär. Exempel på omständigheter kring den sexuella handlingen som kan påverka bedömningen av kränkningen är den sexuella handlingens varaktighet, om den varit förenad med smärta, sår eller annan kroppsskada samt om den i övrigt innehållit förödmjukande eller förnedrande inslag. Som exempel på sexuella handlingar som, förutom vaginalt samlag, omfattas av bestämmelsen nämns bland annat orala och anala samlag samt att föra in föremål eller fingrar i en kvinnas underliv eller i anus på en person. Även ett oralt övergrepp när en gärningsperson med sin tunga berör en kvinnas underliv kan ur kränkningshänseende vara att anse som lika allvarligt som ett påtvingat samlag, oavsett om handlandet innefattar penetration eller inte. Sådana sexuella handlingar som att gärningspersonen onanerar åt offret eller förmår offret att onanera åt gärningspersonen,

anses ur kränkningshänseende i de flesta fall inte jämförliga med samlag. En bedömning av relevanta omständigheter måste alltid göras för att i varje enskilt fall bedöma graden av kränkning. Även andra omständigheter kan finnas som i ett enskilt fall får betydelse för den samlade bedömningen av kränkningen genom den sexuella handlingen. Vid avgränsningen ska beaktas att våldtäktsbestämmelsen ska vara reserverad för de mest allvarliga sexuella kränkningarna. (Se prop. 2012/13:111 s. 111 f.)

Gränsen mellan en straffbar och en straffri gärning går vid om deltagandet har varit frivilligt. Bestämmelsen är avsedd att återspegla varje persons rätt till sexuellt självbestämmande och rätt att själv välja om hen vill delta i en sexuell handling. En person som mot sin vilja utsätts för ett sexuellt närmande har inte något ansvar för att säga nej eller för att på annat sätt uttrycka sin motvilja. (Se NJA 2019 s. 668 p. 14)

Direkt av lagtexten framgår att ett deltagande aldrig kan anses frivilligt om gärningspersonen otillbörligt utnyttjar att den andra personen på grund av medvetslöshet, sömn, allvarlig rädsla, berusning eller annan drogpåverkan, sjukdom, kroppsskada, psykisk störning eller annars med hänsyn till omständigheterna befinner sig i en särskilt utsatt situation (första stycket, andra punkten i bestämmelsen). I förarbetena till denna del av bestämmelsen uttalas bland annat att karakteristiskt för en sådan situation är att offret har klart begränsade möjligheter att freda sin sexuella integritet och undgå ett övergrepp (se prop. 2012/2013:111 s. 112).

Mindre grov våldtäkt

Enligt 6 kap. 1 § andra stycket brottsbalken är straffet för en våldtäkt, som med hänsyn till omständigheterna är att anse som mindre grov, fängelse i högst fyra år.

I förarbetena till bestämmelsen uttalas att även om utgångspunkten är att de gärningar som flyttats till våldtäktsbestämmelsen, och som omfattar många vitt skilda situationer, som huvudregel har ett mycket högt straffvärde kan det inte uteslutas att det även kan förekomma fall som i och för sig är straffvärda och väl bör omfattas av benämningen våldtäkt, men för vilka ett minsta straff om fängelse två år är alltför ingripande. Som

exempel nämns fall där en person genomför ett samlag med en person som sover, men samlaget inskränker sig till att könsdelarna kommer i beröring med varandra, det vill säga ingen penetration sker. Utöver den kränkning som övergreppet i sig innebär förekommer inte några förödmjukande eller förnedrande inslag. Samlaget avbryts av att personen vaknar och gör klart att hen inte är intresserad av något sexuellt umgänge och gärningspersonen upphör med sina närmanden. Vidare anges att bestämmelsen om mindre grov våldtäkt bör tillämpas med restriktivitet och endast i undantagsfall, när omständigheterna klart avviker från vad som normalt är fallet vid denna brottstyp. Vid bedömningen ska hänsyn tas till samtliga omständigheter vid brottet. (Se prop. 2004/05:45 s. 53 och 138)

Högsta domstolen har i NJA 2008 s. 482 I prövat gränsdragningen mellan våldtäkt och sexuellt övergrepp samt förutsättningarna för att tillämpa bestämmelsen om mindre grov våldtäkt. Målet gällde ett sexuellt övergrepp, som bestod i att en man stuckit sina fingrar in i slidan på en sovande kvinna. Kvinnan hade utsatts för en inte obetydlig penetration av underlivet vilket lett till viss smärta. Högsta domstolen anförde att kränkningen av att utsättas för en sådan handling måste anses snarlik kränkningen av att utsättas för ett påtvingat samlag. Vidare uttalades att det särskilt borde beaktas att händelseförloppet varit kortvarigt samt att gärningspersonen avbrutit sitt handlande så snart kvinnan vaknat och klargjort att hon inte var intresserad av sexuellt umgänge. Vidare hade våld eller hot om våld inte förekommit och utöver den kränkning som övergreppet i sig innebar hade gärningen inte haft några förödmjukande eller förnedrande inslag. Högsta domstolen ansåg därför att omständigheterna var sådana att våldtäkten skulle bedömas som mindre grov.

I NJA 2008 s. 1096 I och II prövade Högsta domstolen gränsdragningen mellan våldtäkt mot barn och sexuellt övergrepp mot barn. Det första målet handlade om en man som hållit fast en knappt åttaårig flicka och mot hennes vilja dragit ner hennes byxor och trosor. Gärningspersonen hade därefter en kort stund tryckt sin penis mellan hennes skinkor utan att beröra hennes könsorgan eller analöppning. Handlingen orsakade målsäganden viss smärta. Högsta domstolen förklarade att bedömningen av om en kränkning är sådan som avses i 6 kap. 1 § brottsbalken, bör göras med utgångspunkt i

Avdelning 2

att övergrepp genom samlag eller annat inträngande i kroppen typiskt sett utgör de mest kränkande sexuella övergreppen. En viss försiktighet är därför påkallad när det gäller att bedöma en helt kortvarig sexuell handling utanpå kroppen som våldtäkt. Högsta domstolen fann att gärningen var att bedöma som sexuellt övergrepp mot barn och inte som våldtäkt mot barn. Det andra målet handlade om en man som hade fört sitt finger mellan målsägandens ben på hennes könsorgan och slickat henne på könsorganet. Beröringarna var inte helt flyktiga och hade inte orsakat någon smärta. Målsäganden var vid tillfället drygt fem år gammal och händelsen utspelade sig på en soffa i hemmet. Även i det fallet bedömde Högsta domstolen att gärningen var att bedöma som sexuellt övergrepp mot barn och inte som våldtäkt mot barn. Högsta domstolen uttalade bland annat:

Den sexuella handling som [gärningspersonen] utfört har bestått i att han kortvarigt berört målsägandens könsorgan och har inte till någon del inneburit penetration. Han har således inte gjort sig skyldig till vad som brukar förstås med ett oralt samlag. Inte heller i övrigt finns det anledning att bedöma [gärningspersonens] handlande som ett sådant övergrepp som med hänsyn till kränkningens art och omständigheterna i övrigt är jämförligt med samlag. Den gärning som hovrätten funnit styrkt skall således bedömas som sexuellt övergrepp mot barn.

Grov våldtäkt

I 6 kap. 1 § fjärde stycket brottsbalken finns bestämmelsen om grov våldtäkt. Vid bedömningen av om ett våldtäktsbrott är grovt ska särskilt beaktas om gärningspersonen har använt våld eller hot som varit av särskilt allvarlig art, om fler än en förgripit sig på offret eller på annat sätt deltagit i övergreppet eller om gärningspersonen med hänsyn till tillvägagångssättet eller offrets låga ålder eller annars visat särskild hänsynslöshet eller råhet.

Oaktsam våldtäkt

Enligt 6 kap. 1 a § brottsbalken döms den, som begår en gärning som avses i 1 § och inte har uppsåt till, men är grovt oaktsam beträffande omständigheten att den andra personen inte deltar frivilligt, för oaktsam våldtäkt till fängelse i högst fyra år.

För att straffansvar för oaktsam våldtäkt ska kunna komma i fråga krävs objektivt sett att gärningspersonen har genomfört ett samlag eller en jämförbar sexuell handling med en person som inte har deltagit frivilligt. Grov oaktsamhet föreligger i de fall gärningspersonen är medvetet oaktsam. Medveten oaktsamhet innebär att gärningspersonen faktiskt misstänker att den andra personen inte deltar frivilligt, men ändå genomför den sexuella handlingen. Även omedveten oaktsamhet kan vara grov och därmed straffbar. Så är fallet om gärningspersonen varken har insett eller misstänkt att den andra personen inte deltar frivilligt, men borde ha förstått detta. Omedveten oaktsamhet kan alltså bedömas som grov om gärningspersonen inte har bemödat sig om att till exempel kontrollera de närmare förhållandena, trots att det funnits starka skäl att göra det. (Se prop. 2017/18:177 s. 84 f. och NJA 2019 s. 668)

Sexuellt övergrepp

Av 6 kap. 2 § brottsbalken framgår att den som, med en person som inte deltar frivilligt, genomför en annan sexuell handling än som avses i 1 §, döms för sexuellt övergrepp till fängelse i högst två år. Bestämmelsen om sexuellt övergrepp är subsidiär till bestämmelsen om våldtäkt. Det betyder att den blir tillämplig endast om bestämmelsen om våldtäkt inte är det. Det som avgör om brottet ska rubriceras som våldtäkt eller som sexuellt övergrepp är endast vilken typ av sexuell handling det är fråga om. Som exempel på sexuella handlingar som inte är jämförliga med samlag nämns i förarbetena att gärningspersonen samtidigt som hen onanerar berör en person sexuellt eller att offret förmås att onanera på sig själv. Karakteristiskt för sådana sexuella handlingar är att gärningspersonen på ett eller annat sätt använder eller utnyttjar offrets kropp som ett hjälpmedel för att bereda sig själv sexuell tillfredsställelse.

I förarbetena till bestämmelsen anges följande:

För att bedöma en handling som en ”sexuell handling” bör utgångspunkten vara att det har förekommit en någorlunda varaktig fysisk beröring av antingen den andres könsorgan eller den andres kropp med det egna könsorganet. Även andra handlingar, som inte innefattar en sådan varaktig fysisk beröring, bör kunna omfattas av uttrycket. Avgörande för en sådan bedömning bör vara att handlingen har haft en påtaglig sexuell prägel samt varit ägnad att tydligt kränka offrets sexuella integritet. För att en handling skall anses ha haft en påtaglig sexuell prägel bör det räcka att handlingen varit av sådan karaktär att den typiskt

sett syftar till att väcka eller tillfredsställa bådars eller enderas sexuella drift. Begreppet sexuell handling bör alltså även kunna avse sådana situationer som inte innefattar någon sådan varaktig kroppslig beröring som nämns ovan eller där gärningsmannen själv vidtar eller förmår offret att vidta flera olika handlingar som sedda var för sig inte kvalificerar för bedömningen ”sexuell handling” men som sedda tillsammans i dess helhet gör det. Karakteriserande för handlingar av det nu nämnda slaget är att gärningsmannen på ett eller annat sätt använder eller utnyttjar offrets kropp som ett hjälpmedel för att bereda sig själv sexuell tillfredsställelse. (Se prop. 2004/05 s. 57 f.)

Sexuellt ofredande

Enligt 6 kap. 10 § andra stycket brottsbalken döms den, som genom ord eller handling ofredar en person på ett sätt som är ägnat att kränka personens sexuella integritet, för sexuellt ofredande till böter eller fängelse i högst två år. Bestämmelsen är subsidiär i förhållande till tidigare bestämmelser i 6 kap. brottsbalken. I förarbetena nämns som exempel på en handling som omfattas av bestämmelsen om sexuellt ofredande men inte av begreppet sexuell handling att en person i sexuellt syfte kortvarig berör en annan persons bröst eller könsorgan (se prop. 2004/05:45 s. 149).

Allmänt om bevisvärdering i brottmål

Enligt 35 kap. 1 § rättegångsbalken ska rätten avgöra vad som är bevisat i målet efter en samvetsgrann prövning av allt som har förekommit. Utgångspunkten är att det råder fri bevisföring och fri bevisprövning. Bedömningen av om en talan är styrkt ska grundas på den bevisning som parterna har lagt fram för rätten. I mål där det har hållits huvudförhandling ska domen bygga på det som har förekommit vid förhandlingen. Något annat material får rätten inte beakta. Det som har sagts under en förundersökning får åberopas endast i vissa fall och under särskilda förutsättningar.

Den fria bevisprövningen innebär inte att värderingen av den åberopade bevisningen är helt överlämnad åt domstolens skönsmässiga bedömning. Endast rationella skäl får inverka på bedömningen. Analysen ska vara objektivt grundad och utföras strukturerat. Det är åklagaren som har bevisbördan för att en tilltalad har gjort sig skyldig till den åtalade gärningen. Det krävs för en fällande dom att det är ställt utom rimligt tvivel att

den tilltalade har begått gärningen, vilket innefattar att den tilltalade har haft uppsåt till den gärning som åklagaren har påstått. Beviskravet kan uttryckas även på det viset, att det ska vara praktiskt taget uteslutet att det har gått till på något annat sätt än det som åklagaren påstått.

Högsta domstolen har i NJA 2015 s. 702 använt sig av en modell för sin bevisprövning som i koncentrat kan beskrivas enligt följande. Domstolen ska värdera betydelsen av varje bevisfaktum. Som ett första steg ska domstolen pröva om värdet av den bevisning som åklagaren har åberopat till stöd för sitt bevistema (det vill säga gärningsbeskrivningen) är så högt att det räcker för att bevistemat ska vara styrkt. Endast om denna bevisning har en sådan styrka finns det anledning för domstolen att i ett andra steg pröva den bevisning – till exempel den tilltalades berättelse – som har åberopats mot bevistemat. Då bedömer domstolen om denna bevisning antingen motbevisar det som har lagts den tilltalade till last eller i vart fall tar sådan kraft från åklagarens bevisning att beviskravet för en fällande dom inte är uppnått. Bevisbedömningen ska avslutas med en övergripande och slutlig sammanvägning av bevisningen.

NJA 2015 s. 702 är av intresse även av andra skäl än de nyss angivna. I avgörandet har Högsta domstolen nämligen framhållit att den tilltalade har rätt att tiga och i princip inte heller ska ha någon nackdel av att lämnade uppgifter visat sig vara felaktiga. En tilltalad kan ha skäl att lämna en annan berättelse än den som är sann, särskilt om gärningspåståendet innehåller även annan brottslig gärning som hen kan riskera att dömas för. Endast i situationer som uppenbarligen kräver en förklaring kan den tilltalades tystnad tillmätas betydelse. En sådan situation kan till exempel vara att den tilltalades DNA finns på något med anknytning till brottet eller – som i detta mål – att barnpornografiskt material finns i den tilltalades dator. Att en tilltalad i en sådan situation väljer att vara tyst eller lämnar en förklaring som är så osannolik att den kan lämnas utan avseende, innebär att rätten vid sin bevisprövning kan använda sig av bevisfaktumet (förekomst av DNA eller barnpornografiskt material) som ett försvårande faktum vid den fortsatta bevisprövningen. Att en tilltalad hållit tyst eller lämnat osannolika uppgifter medför i sig inte att åtalet är styrkt.

Vidare har Högsta domstolen i rättsfallet uttalat att det vid värderingen av åberopade anteckningar i samband med förundersökningen, till exempel anteckningar från polisförhör, bör beaktas att förhör under förundersökningen inte sker med sådana rätts-säkerhetsgarantier som gäller vid förhör inför domstol och i parternas närvaro och att noteringar som görs av polisen kan ha blivit missvisande av flera skäl.

Åklagaren har till stöd för det åtal som tingsrätten nu prövar åberopat en tämligen omfattande kriminalteknisk och skriftlig bevisning. Utöver det har tingsrätten hållit syn av fotografier och filmer. Denna bevisning är inte ensam av avgörande betydelse för prövningen av åtalet mot Andreas Holm. Åklagaren har därutöver åberopat muntlig bevisning, dels förhör med samtliga målsägande, dels ett antal vittnesförhör. Tillsammans med övrig bevisning är den muntliga bevisningen avgörande vid bedömningen av om åtalet är styrkt eller inte. Det innebär att värderingen av förhörspersonernas utsagor är avgörande vid bevisprövningen i målet. Bedömningen av utsagorna omfattar dels om en berättelse är trovärdig, dels om förhörspersonens uppgifter är tillförlitliga.

Bedömning av förhørsutsagor

Högsta domstolen har i NJA 2010 s. 671 angett att en förhörspersons utsaga bör bedömas med utgångspunkt främst i berättelsens innehåll som sådan snarare än icke-verbala faktorer som till exempel förhörspersonens uppträdande vid förhöret. Högsta domstolen har angett vissa kriterier som kan vara till hjälp vid denna bedömning. I två senare avgöranden (se NJA 2017 s. 316 I och II) har Högsta domstolen uttalat att kriterierna enligt 2010 års rättsfall blivit föremål för sakkunnig analys. Slutsatsen av denna är att kriterierna att en berättelse är klar, lång och detaljrik ofta är tecken på att den är sann, medan det däremot saknas egentligt stöd för att anse att konstansbrister – i betydelsen att lägga till eller ta bort information – är ett tecken på bristande tillförlitlighet. I rättsfallet uttalade Högsta domstolen också att det inte är tillräckligt att målsägandens berättelse är mer trovärdig än den tilltalades. När det saknas direkta vittnesiakttagelser och teknisk bevisning kan dock en alltigenom trovärdig utsaga från målsäganden i förening med vad som i övrigt framkommit i målet vara tillräcklig för en fällande dom.

Vid domstolens bedömning av en utsaga är det väsentligt att överväga om det kan finnas någon omständighet som ger den förhörda personen anledning att avsiktligt lämna helt eller delvis oriktiga uppgifter. Detta handlar om utsagans trovärdighet. Vidare måste prövas om personen av något skäl, till exempel dåliga siktförhållanden, drogpåverkan eller annan inverkan, kan ha missuppfattat det hen har iakttagit eller om hens minnesbild har påverkats efter händelsen, till exempel på grund av vad andra har berättat eller av att hen har varit med om flera likartade händelser och det finns risk att hen blandat ihop händelserna. Detta handlar om lämnade uppgifters tillförlitlighet.

Allmänt om Andreas Holms och målsägandenas trovärdighet

Andreas Holms berättelse präglas inte av att vara klar, lång och detaljrik eller påvisat sanningsenlig i viktigare detaljer. Tvärtom är hans berättelse påtagligt diffus när det gäller att beskriva detaljer. Han har i dessa sammanhang ofta använt uttryck som ”som jag minns det” och ”som jag vill minnas”. Inte sällan har han uppgett att han helt saknar minne av aktuell händelse, men har ändå besvarat ställda frågor med spekulationer om vad som kan ha hänt.

Andreas Holms uppgifter framstår som att han vill förringa det han gjort och som ursäkt hävda att det aldrig har varit hans mening att skada någon av målsägandena. Enligt honom har hans avsikt bara varit att skapa filmer och njutning för sin egen skull och han har sagt att han varken har eller har avsett att sprida filmerna.

Inte sällan är det Andreas Holm berättat i sig helt osannolikt. Ett exempel på detta är när han under åtalspunkten 7 förklarat varför han var av uppfattningen att samlaget var frivilligt. I sin spontana berättelse påstod han att han och målsäganden låg intill varandra i en bäddsoffa och att målsäganden låg framför honom med ryggen vänd mot honom. Han påstod vidare att det var målsäganden som i det läget var den som tog av honom byxorna. Först på fråga från åklagaren hur detta överhuvudtaget var möjligt ändrade han sig och påstod att han nog fick hjälpa till. Detta är ett exempel på hans sätt att anpassa sin berättelse.

Sammanfattningsvis bedömer tingsrätten att Andreas Holms uppgifter har låg trovärdighet. I huvudsak är det endast i de fall där åklagaren saknar annan bevisning av betydelse som det Andreas Holm berättat läggs till grund för tingsrättens prövning. Hans låga trovärdighet innebär också att i de fall åklagarens bevisning är tillräcklig för att beviskravet ställt utom rimligt tvivel ska vara uppfyllt förändras inte detta av det Andreas Holm berättat. Hans uppgifter varken motbevisar det åklagaren bevisat eller tar sådan kraft från åklagarens bevisning att beviskravet för en fällande dom inte är uppnått.

Det förhåller sig annorlunda med målsägandenas uppgifters trovärdighet. Gemensamt för många av dem är att deras berättelser präglas av att vara klara, långa och detaljrika – kriterier som talar för hög trovärdighet. När det gäller detaljrikedomen måste dock beaktas att flera av målsägandena inte varit medvetna om att de utsatts för brott av Andreas Holm förrän polis kontaktat dem och visat antingen filmer eller sms-konversationer som visat att de kan ha varit utsatta för sexualbrott. I dessa fall har målsägandena av naturliga skäl inte kunnat lämna detaljer om vad som hänt men däremot om omständigheter kring händelsen.

Sammanfattningsvis har tingsrätten funnit att de flesta målsägandes berättelser är alltigenom trovärdiga. I några fall är dock trovärdigheten eller tillförlitligheten hos målsägandenas uppgifter lägre. I den mån detta påverkar tingsrättens bedömning kommer det att redovisas i samband med prövningen av aktuell åtalpunkt.

Om skadeståndsberäkning

Skadeståndsberäkning vid flera brott

Andreas Holm har begått fler än ett brott mot fem av målsägandena. Dessa målsägande har i sina skadeståndskrav utgått från den nivå på skadestånd för varje enskilt brott som de bedömt som rimliga och därefter summerat dessa belopp. Som exempel på detta kan anges att Sekretess K under åtalpunkten 3 har begärt skadestånd av Andreas Holm med sammanlagt 260 000 kr. Beloppet har hon kommit fram till genom

Avdelning 2

att summera följande belopp: 100 000 kr (kränkningersättning under åtalpunkten 3.1) + 100 000 kr (kränkningersättning under åtalpunkten 3.3) + 40 000 kr (kränkningersättning under åtalpunkten 3.2) + 20 000 kr (sveda- och värkersättning under åtalpunkterna 3.1–3.3).

Frågan är om skadestandsberäkningen vid flera brott mot samma målsägande ska göras på detta sätt eller om den – som Andreas Holm påstått – ska göras genom en sammanvägd bedömning av vilken ersättning målsäganden ska få.

I NJA 2018 s. 1083 har Högsta domstolen prövat denna fråga. Högsta domstolen uttalade bland annat att ersättningen ska bestämmas utifrån den kränkning som den skadelidande drabbats av genom den samlade brottsligheten. Av 5 kap. 6 § första stycket skadeståndslagen framgår att ersättning för kränkning ska bestämmas efter vad som är rimligt med hänsyn till bland annat handlingens varaktighet. Med detta avses enligt förarbetena, att övergrepp som upprepas eller sker under en längre tidsrymd typiskt sett anses innebära svårare kränkningar av den personliga integriteten än om motsvarande övergrepp sker vid endast ett tillfälle. Vid upprepade övergrepp som sträcker sig över lång tidsrymd ska sålunda ersättningen bli högre än vid enstaka övergrepp. Mot bland annat denna bakgrund har i Högsta domstolens avgöranden kränkningersättning bestämts efter en sammanvägd bedömning av samtliga ersättningsgrundande brott och inte genom att ersättning bestäms för varje brott för sig. När en domstol ska bestämma kränkningersättning för upprepade brottsliga handlingar, som har tidsmässigt samband med varandra, är det således den samlade kränkning som den skadelidande typiskt sett drabbas av genom angreppen, som är avgörande. Rättsfallet gällde två brott för vilka Högsta domstolen bestämde den sammanlagda kränkningersättningen till 120 procent av schablonbeloppet för ett av brotten. Tingsrätten kommer i detta mål att tillämpa samma princip som Högsta domstolen gjorde i det avgörandet.

Sveda- och värkersättning vid sexuellt övergrepp

I rättspraxis har det bildats schablonbelopp för sveda- och värkersättning vid våldtäktsbrott utan att närmare utredning om akut sjuktid krävs. Vid en våldtäkt som varken är grov eller mindre grov har schablonbeloppet bestämts till 15 000 kr och vid mindre grov eller oaktsam våldtäkt till 10 000 kr.

Vid sexuella övergrepp saknas motsvarande lättnad i bevisbördan angående akut sjuktid. Enligt tingsrättens mening borde det dock även vid sexuella övergrepp finnas schablonbelopp. Även om det psykiska lidandet inte behöver vara lika stort som vid våldtäktsbrotten är det uppenbart att även sexuella övergrepp leder till sådant lidande. Mot den bakgrunden bedömer tingsrätten att målsägandena i dessa fall bör tillerkännas en ersättning för sveda och värk med 5 000 kr, även utan medicinsk utredning. Det beloppet motsvarar en akut sjuktid med hel sjukskrivning under ungefär två månader. I de fall detta blir aktuellt i målet kommer tingsrätten att tillämpa detta schablonbelopp.

Upptäckten av aktuell brottslighet

Under hösten 2020 anmäldes Andreas Holm för våldtäkt av Sekretess A samtidigt som han misstänktes för narkotikabrott. Av den anledningen verkställdes den 10 oktober 2020 husrannsakan i hans bostad. Bland annat togs en mobiltelefon i beslag. I mobiltelefonen påträffades filmer, bilder, anteckningar och sms-konversationer som ledde till nya brottsmisstankar mot Andreas Holm. Han blev anhållen och greps den 11 november 2020. En förnyad husrannsakan verkställdes och ytterligare beslag av elektronisk utrustning gjordes, bland annat togs en stationär dator, sju minneskort och en laptop i beslag. Dessa beslag ledde till ytterligare brottsmisstankar mot Andreas Holm. Genom det beslagtagna materialet har polisen identifierat kvinnor som kan ha varit utsatta för brott av Andreas Holm. Dessa har därefter kontaktats av polisen. Flera av dessa kvinnor är målsägande i detta mål.

Andreas Holms sexuella preferenser

I Andreas Holms mobiltelefon återfanns anteckningar som åklagaren menar visar vilka sexuella preferenser Andreas Holm har. Åklagaren har inledningsvis pekat på bland annat följande anteckningar:

Så lätt va d o sovknulla.
Läsa allt på datorn/paddan/nallen/papper

Filma m väska i toa

Fucking filma ute plus balle
Filma brud
Filnaballe ute filna
Våldta å filma
Filma fönstee
Spela in den nya horan

Smyg fram och NITA henne, sen goproa
Smygfilma
Fittuppklipparsax

Spionera henne o andra folk
Får våldta henne om jag vill
Kolla på goproklipp
Kolla på grannen

Enligt åklagaren visar de påträffade anteckningarna att Andreas Holm har ett intresse av att smygfilma kvinnors intima delar och att han blir sexuellt stimulerad av att smygfilma och utnyttja sovande kvinnor sexuellt. Andreas Holm har också erkänt att han stimuleras sexuellt av att smygfilma kvinnors intima delar och även av att beröra dem när de sover.

Betydelsen av att vissa gärningar filmats

Åklagaren har påstått att den omständigheten att Andreas Holm filmat gärningen gör att en handling som annars skulle bedömas som sexuellt övergrepp, i stället ska bedömas som våldtäkt. Tingsrättens bedömning är att filmandet inte påverkar hur gärningen ska rubriceras, men däremot är försvårande vid bedömningen av straffvärdet.

Åklagarens bevisning

Åklagaren har till styrkande av åtalet enligt åtalspunkterna 1–24 åberopat skärmdump, beslagsprotokoll, promemoria, protokoll från husrannsakan, anteckningar, webbsökningar, tillgångsutredningar och syn av fotografier. I övrigt har åklagaren åberopat den bevisning som framgår nedan under varje åtalspunkt.

Biträtt åtal

Samtliga målsägande har biträtt åtalet såvitt det rör brott mot dem.

Åtalspunkten 1, våldtäkt 2019-07-18, Sekretess D

Begäran

Åklagaren har begärt att Andreas Holm ska dömas för **våldtäkt** och påstått följande:

Andreas Holm har haft fingrar i Sekretess D:s underliv, vilket med hänsyn till kränkningens allvar är en handling jämförlig med samlag. Sekretess D deltog inte frivilligt. Andreas Holm utnyttjade härvid otillbörligt att Sekretess D på grund av sömn och/eller berusning befann sig i en särskilt utsatt situation. Det hände den 18 juli 2019 på Trollesundsvägen 106, Bandhagen, Stockholms stad.

Andreas Holm begick gärningen med uppsåt.

Lagrum: 6 kap. 1 § 1 st. 1 men. och 3 men. 2 p. brottsbalken

Sekretess D har begärt att Andreas Holm ska betala skadestånd till henne med 115 000 kr och ränta enligt 6 § räntelagen från den 18 juli 2019 tills full betalning sker. Av beloppet avser 100 000 kr ersättning för kränkning och 15 000 kr ersättning för sveda och värk.

Inställning

Andreas Holm har förnekat gärningen och motsatt sig att dömas för brott. Han har, om han döms, godtagit 85 000 kr som ett rimligt skadestånd, varav 75 000 kr för kränkning och 10 000 kr för sveda och värk. Han har inte haft någon erinran mot sätet att beräkna ränta.

Utredning

På åklagarens begäran har hållits målsägandeförhör med Sekretess D och vittnesförhör med Robin Idström. Åklagaren har också åberopat uppgifter om mastuppkopplingar och sms-konversation.

Tingsrättens bedömning

Skuld

Följande är inledningsvis utrett. Sekretess D, Andreas Holm, Robin Idström och ytterligare några personer befann sig under natten mot den 18 juli 2019 på efterfest i Sekretess D:s och Robin Idströms då gemensamma bostad. Under natten gick Sekretess D och la sig och somnade i sin säng. Sekretess D hade trosor på underkroppen och något plagg på överkroppen. Efter en stund la sig Robin Idström bredvid henne och somnade han också. Sekretess D vaknade sedan och då fanns Andreas Holm vid hennes sida. Andreas Holm berörde Sekretess D i underlivet på något sätt.

Sekretess D har berättat att när hon vaknade hade Andreas Holm sina fingrar instuckna i hennes vagina. Enligt henne gick de båda sedan ut på balkongen. Sekretess D har vidare berättat att Andreas Holm på balkongen sa något i stil med att de inte skulle säga något till någon och höll upp två fingrar på ena handen, långfingret och ringfingret.

Avdelning 2

Tingsrätten bedömer att Sekretess D är alltigenom trovärdig. Det finns alltså ingen anledning att tro att hon medvetet lämnat felaktiga uppgifter. Frågan är om hon kan ha misstagit sig om vad som verkligen hände. Det är mycket osannolikt att en kvinna skulle missta sig i frågan om hon blivit penetrerad med fingrar i underlivet. Hennes uppgifter talar därför starkt för att det gått till som hon berättat.

Sekretess D:s uppgifter får stöd av Robin Idströms. Han har berättat att Sekretess D väckte honom och berättade att Andreas Holm hade tagit på henne. Han har inte spontant vid tingsrätten lämnat detaljer om hur Andreas Holm skulle ha berört Sekretess D. I polisförhör har han dock uppgett att Sekretess D berättade att Andreas Holm hade stoppat in fingrarna i hennes vagina. När han fått den uppgiften uppläst för sig vid huvudförhandlingen har han uppgett att han känner igen den och att den stämmer. Det har inte framkommit någon anledning att ifrågasätta Robin Idströms utsaga. Den ger således stöd för Sekretess D:s uppgift att Andreas Holm penetrerat henne med fingrarna.

Sekretess D:s uppgift att Andreas Holm penetrerat henne med fingrarna får också stöd av den sms-konversation åklagaren presenterat. Konversationen ägde rum i maj 2020 och inleddes med att Sekretess B kontaktade Sekretess D för att hon hört att Andreas Holm "varit på" Sekretess D. Sekretess D beskrev då för Sekretess B att Andreas Holm tryckt in sina fingrar i henne när hon låg och sov. Även denna bevisning ger stöd för påståendet att Andreas Holm penetrerat Sekretess D med fingrarna.

Den gest Andreas Holm enligt både honom själv och Sekretess D gjorde när de båda var på balkongen ger också visst stöd för att han penetrerat henne med fingrarna.

Sammantaget är åklagarens bevisning så stark att den är tillräcklig för en fällande dom. Frågan är då om Andreas Holms uppgifter minskar värdet av denna utredning. Han har berättat att han drog i tyget på Sekretess D:s trosor och drog upp dem mellan hennes blygdläppar. Han har förnekat att han stuckit in fingrarna i Sekretess D:s vagina. Han har bekräftat att han på balkongen höll upp två fingrar mot Sekretess D, men sagt att det var pekfingret och långfingret. Andreas Holms uppgifter om hur han berört

Sekretess D får inte stöd av någon annan bevisning. Hans egna uppgifter om gesten han gjorde på balkongen talar snarast emot hans uppgift om hur beröringen gått till. Hans uppgifter minskar inte värdet av den övriga bevisningen.

Det är alltså bevisat att Andreas Holm stack in sina fingrar i Sekretess D:s vagina när hon sov. En sådan beröring är en sexuell handling som, med hänsyn till kränkningens allvar, är jämförlig med samlag. Sekretess D deltog inte frivilligt och Andreas Holm utnyttjade otillbörligt att hon på grund av sömn befann sig i en särskilt utsatt situation. Gärningen ska därför bedömas som våldtäkt.

Händelseförloppet var kortvarigt och Andreas Holm avbröt sitt handlande så fort Sekretess D vaknade. Gärningen innefattade inget våld eller hot om våld. Den bedöms därför som mindre grov.

Andreas Holm ska alltså i denna del dömas för våldtäkt, mindre grovt brott.

Straffvärde

Straffvärdet för denna gärning är ett års fängelse.

Skadestånd

Den ersättning Sekretess D begärt är med beaktande av hur tingsrätten bedömt gärningen för hög. Det skadeståndsbelopp Andreas Holm gått med på att betala om han döms, 75 000 kr för kränkning och 10 000 kr för sveda och värk, stämmer väl överens med praxis på området. Andreas Holm ska därför ersätta Sekretess D med dessa belopp.

Andreas Holm ska alltså betala skadestånd till Sekretess D med 85 000 kr och begärd ränta.

Åtalspunkten 2, våldtäkt 2019-04-27, Sekretess Ä

Begäran

Åklagaren har begärt att Andreas Holm ska dömas för **våldtäkt** och påstått följande:

Andreas Holm har haft fingrar i Sekretess Ä:s underliv samt tagit på hennes bröst och skinkor samtidigt som han olovligen och i hemlighet filmade gärningarna samt hennes kropp och kön. Gärningen är med hänsyn till kränkningens allvar jämförlig med samlag. Sekretess Ä deltog inte frivilligt. Andreas Holm utnyttjade otillbörligt att Sekretess Ä på grund av sömn och/eller berusning befann sig i en särskilt utsatt situation. Det hände den 27 april 2019 på Piprensarvägen, Farsta, Stockholms stad.

Andreas Holm begick gärningen med uppsåt.

Lagrum: 6 kap. 1 § 1 st. 1 men. och 3 men. 2 p. brottsbalken

Åklagaren har även begärt att i beslag tagen dator ska tas ifrån Andreas Holm (förklaras förverkad).

Sekretess Ä har begärt att Andreas Holm ska betala skadestånd till henne med 115 000 kr och ränta enligt 6 § räntelagen från den 27 april 2019 tills full betalning sker. Av beloppet avser 100 000 kr ersättning för kränkning och 15 000 kr ersättning för sveda och värk.

Inställning

Andreas Holm har erkänt gärningen, men inte att han penetrerat Sekretess Ä med fingrarna. Han har godtagit att dömas för sexuellt övergrepp. Han har motsatt sig att datorn tas ifrån honom, men medgett att filmerna raderas från datorn. Han har medgett att betala skadestånd till Sekretess Ä med 40 000 kr för kränkning. Han har inte medgett och inte heller som rimligt i och för sig godtagit något belopp som ersättning för sveda och värk. Han har inte haft någon erinran mot sättet att beräkna ränta.

Utredning

På åklagarens begäran har hållits målsägandeförhör med Sekretess Ä, vittnesförhör med Anna Ehnberg samt syn av filmer och fotografier. Åklagaren har också presenterat analysresultat, filmpromemior, sms-konversationer, skärmdump och uppgifter om mastuppkopplingar.

Tingsrättens bedömning

Skuld

Sekretess Ä har uppgett att hon inte har några minnesbilder från händelsen. Andreas Holm har erkänt att han berört och filmat Sekretess Ä när hon sov. De filmer åklagaren visat ger stöd för hans erkännande. Av filmerna framgår att Andreas Holm berört Sekretess Ä:s bröst och underliv. Beröringen av underlivet har skett innanför blygdläpparna. Det ser på filmen ut som att Andreas Holm för två fingrar mot slidmyyningen och sedan utåt igen. Det syns också att dessa fingrar var blanka och fuktiga när han förde dem utåt. Detta kan tolkas som att Andreas Holm penetrerat Sekretess Ä:s vagina med fingrarna. Det går dock inte att utesluta att rörelsen och det faktum att fingrarna var fuktiga och blanka kan förklaras på något annat sätt. Det är därför inte bevisat att penetration skett.

För ansvar för våldtäkt krävs att gärningspersonen mot målsägandens vilja genomfört antingen ett samlag eller en sexuell handling som med hänsyn till kränkningens allvar är jämförlig med samlag. Av rättspraxis framgår att det normalt krävs att en sexuell handling, för att anses jämförlig med samlag, innebär en vaginal penetration (tingsrätten bortser i detta sammanhang från orala och anala samlag). Eftersom det inte är utrett att penetration skett, är den sexuella handling Andreas Holm utsatt Sekretess Ä för inte jämförlig med samlag. Gärningen ska därför inte bedömas som våldtäkt utan som sexuell övergrepp.

Andreas Holm ska alltså i denna del dömas för sexuellt övergrepp.

Straffvärde

Straffvärdet för denna gärning är åtta månaders fängelse. Tingsrätten har därvid i straffhöjande riktning beaktat att Andreas Holm filmat övergreppet (jämför Svea hovrätts dom 2018-08-16 i mål nr B 6372-18).

Skadestånd

Den ersättning Sekretess Ä begärt är med beaktande av hur tingsrätten bedömt gärningen för hög. Det skadeståndsbelopp som Andreas Holm har gått med på att betala för kränkning stämmer väl överens med praxis och ska därför utgå i detta fall. Andreas Holm ska därför ersätta Sekretess Ä med 40 000 kr för kränkning. När det gäller begärd ersättning för sveda och värk saknas det visserligen närmare utredning om akut sjuktid. Som tingsrätten inledningsvis redogjort för bedömer tingsrätten att 5 000 kr är en rimlig ersättning för sveda och värk vid sexuellt övergrepp, även om medicinsk utredning saknas. Andreas Holm ska därför betala även detta belopp.

Andreas Holm ska alltså betala skadestånd till Sekretess Ä med 45 000 kr och begärd ränta.

Förverkande

Den dator åklagaren har begärt ska förklaras förverkad har innehållit bland annat de filmer Andreas Holm haft från händelsen.

Åklagaren har som grund för sin begäran att datorn ska förklaras förverkad i första hand påstått att datorn använts som hjälpmedel vid brott och därför ska förklaras förverkad enligt 36 kap. 2 § brottsbalken, då det behövs för att förebygga brott. I andra hand har åklagaren som grund för begäran påstått att datorn ska förklaras förverkad enligt 36 kap. 3 § första punkten brottsbalken då den på grund av sin särskilda beskaffenhet och omständigheterna i övrigt kan befaras komma till brottslig användning.

Åklagaren har anfört att det är svårt att säkerställa att filmerna raderas permanent från dator och att det därför inte är tillräckligt med en mindre ingripande åtgärd.

Andreas Holm har motsatt sig att datorn tas ifrån honom, men medgett att filmerna raderas från datorn. Han har anfört att det är tillräckligt med en mindre ingripande åtgärd och att rätten därför i stället kan föreskriva åtgärd enligt 36 kap. 6 § brottsbalken.

Att Andreas Holm lagrat filmer på datorn medför inte att datorn kan anses ha använts som hjälpmedel vid brott. 36 kap. 2 § brottsbalken är därmed inte tillämplig. Med hänsyn till filmernas innehåll och hur de kommit till kan dessa befaras komma till brottslig användning. Eftersom det är förenat med svårigheter att säkerställa att filmerna raderas permanent från datorn är det inte tillräckligt med en mindre ingripande åtgärd. Datorn ska därför förklaras förverkad enligt 36 kap. 3 § första punkten brottsbalken.

Åtalspunkten 3, två våldtäkter och ett sexuellt övergrepp i oktober och november 2019, Sekretess K

Begäran

Åklagaren har begärt att Andreas Holm ska dömas för

1. våldtäkt och påstått följande:

Andreas Holm har haft fingrar i Sekretess K:s underliv, vilket med hänsyn till kränkningens allvar är jämförligt med samlag. Andreas Holm har vid samma tillfälle genomfört ett samlag med Sekretess K. Andreas Holm filmade olovligen och i hemlighet gärningarna och Sekretess K:s kön. Sekretess K deltog inte frivilligt. Andreas Holm utnyttjade härvid otillbörligt att Sekretess K på grund av sömn och/eller berusning befann sig i en särskilt utsatt situation. Det hände den 16 november 2019 på Nytorget 7D, Stockholms stad.

Andreas Holm begick gärningen med uppsåt.

Lagrum: 6 kap. 1 § 1 st. 1 men. och 3 men. 2 p. brottsbalken

2. sexuellt övergrepp och påstått följande:

Andreas Holm har tagit mellan Sekretess K:s skinkor och särat på dem samtidigt som han olovligen och i hemlighet filmade gärningen och hennes kön.

Sekreteress K deltog inte frivilligt. Andreas Holm utnyttjade härvid otillbörligt att Sekreteress K på grund av sömn och/eller berusning befann sig i en särskilt utsatt situation. Det hände den 24 oktober 2019 på Oxenstiernas Allé, Sundbybergs stad.

Andreas Holm begick gärningen med uppsåt.

Lagrum: 6 kap. 2 § 1 st. brottsbalken

3. **våldtäkt** och påstått följande:

Andreas Holm har genomfört ett samlag med Sekreteress K som inte deltog frivilligt. Det hände den 29 november 2019 på Nytorget 7D, Stockholm, Stockholms stad.

Andreas Holm begick gärningen med uppsåt.

Lagrum: 6 kap. 1 § 2 st. 1 men. brottsbalken

Åklagaren har även begärt att i beslag tagen mobiltelefon ska tas ifrån Andreas Holm (förklaras förverkad).

Sekreteress K har begärt att Andreas Holm ska betala skadestånd till henne med 260 000 kr. Av beloppet avser 100 000 kr ersättning för kränkning vardera för åtalspunkterna 3.1 och 3.3, 40 000 kr ersättning för kränkning för åtalspunkten 3.2 och sammanlagt 20 000 kr ersättning för sveda och värk för hela åtalspunkten 3. På beloppen har Sekreteress K begärt ränta enligt 6 § räntelagen på kränkningers ersättningen från respektive brottsdatum och på ersättningen för sveda och värk från det sista brottsdatumet, allt tills full betalning sker.

Inställning

Andreas Holm har erkänt gärningarna under åtalspunkterna 3.1 och 3.2 och godtagit att dömas för våldtäkt och sexuellt övergrepp. Beträffande åtalspunkten 3.3 har han erkänt att han haft samlag med Sekreteress K men motsatt sig att dömas för våldtäkt då han uppfattat det som om hon var med på att ha samlag med honom. Hans inställning är alltså att han saknat uppsåt till att hon inte deltog frivilligt. Andreas Holm har motsatt sig att mobiltelefonen tas ifrån honom och anfört att den inte varit nödvändig för utförandet av gärningen.

Andreas Holm har gått med på att betala skadestånd till Sekretess K med sammanlagt 125 000 kr, varav 100 000 kr för kränkning under åtalpunkt 3.1 och 10 000 kr för kränkning under åtalpunkt 3.2 samt 15 000 kr sammanlagt för sveda och värk under åtalpunkterna 3.1 och 3.2. Om han skulle dömas även för våldtäkt under åtalpunkten 3.3 har han godtagit att betala ytterligare 20 000 kr för kränkning men inget ytterligare belopp för sveda och värk. Han har inte haft någon erinran mot sättet att beräkna ränta.

Utredning

På åklagarens begäran har hållits målsägandeförhör med Sekretess K, vittnesförhör med Magnus Greborn samt syn av filmer och fotografier. Åklagaren har också åberopat sms-konversationer, it-utlåtande, data om filmer och analysresultat.

Sekretess K har åberopat samma bevisning som åklagaren.

Tingsrättens bedömning

Skuld

Följande är inledningsvis utrett. Andreas Holm och Sekretess K hade under senhösten 2019 en kort relation där de träffades antingen ute på stan eller hemma hos någon av dem. Vid dessa tillfällen förekom det att de hade sex med varandra.

Andreas Holm har erkänt att han vid de tillfällen som avses under åtalpunkterna 3.1 och 3.2 gjort på det sätt åklagaren påstått och att han då utnyttjat att Sekretess K sov. Hans erkännande av dessa gärningar vinner klart stöd av den bevisning åklagaren lagt fram i målet, inte minst åberopade filmer. Åtalet är styrkt i dessa delar och Andreas Holm ska dömas för våldtäkt enligt åtalpunkten 3.1.

Avdelning 2

Som framgår av tingsrättens inledande redogörelse förutsätter ansvar för sexuellt övergrepp att gärningspersonen, med en person som inte deltar frivilligt, genomför en sexuell handling. För att ett agerande ska bedömas som sexuell handling i Brottsbalkens mening ska det vara fråga om en någorlunda varaktig fysisk beröring. Av filmen framgår att Andreas Holm berört Sekretess K kortvarigt, under någon sekund. En sådan beröring kan inte anses vara en sexuell handling i brottsbalkens mening. Agerandet innebar dock ett ofredande av Sekretess K och var ägnat att kränka hennes sexuella integritet. Det som anges i gärningsbeskrivningen täcker även brottet sexuellt ofredande. Gärningen under punkten 3.2. bedöms därför som sexuellt ofredande och Andreas Holm ska dömas för detta brott.

Beträffande åtalet under åtalpunkt 3.3 är det genom vad såväl Andreas Holm som Sekretess K berättat klarlagt att Andreas Holm genomfört ett samlag med Sekretess K. Likaså är det genom de uppgifter Sekretess K lämnat, som bedöms som trovärdiga och tillförlitliga, bevisat att samlaget skedde mot hennes vilja. Hon har berättat följande. Hon hade sagt åt Andreas Holm att hon inte ville ha samlag med honom eftersom hon var trött och ville sova. För att ytterligare markera detta flyttade hon sig, när Andreas Holm la sig tätt bakom henne, en bit ifrån honom. Andreas Holm följde dock efter. Hon bestämde sig därför för att låtsas sova eftersom hon misstänkte att Andreas Holm – trots hennes nej – kunde försöka genomföra ett samlag med henne i tron att hon sov. Andreas Holm genomförde även ett kort samlag med henne. När han var färdig frågade hon honom ”Kom du?”. Han svarade då förvånat ”Var du vaken?”.

Andreas Holm har uppgett att han trodde att Sekretess K var med på att ha samlag med honom. Till stöd för detta har han sagt att Sekretess K svarat ”mmm” när han frågat henne om de kunde ”mysa såhär” när han låg bakom henne i sängen. Frågan är om Andreas Holms invändning om bristande uppsåt till att Sekretess K inte deltog frivilligt är motbevisad eller inte.

Av filmen framgår klart att Sekretess K sagt att hon inte ville ligga med Andreas Holm och att hon, när han la sig tätt intill henne bakifrån flyttade sig bort från honom. Det framgår även klart att det hon svarat ”mmm” på var att Andreas Holm kunde ligga

Avdelning 2

bakom henne och inget annat. Att Andreas Holm uppfattat det på det sättet visas också av att han, när Sekretess K frågade honom om han kommit, förvånat frågade henne om hon var vaken. Hans fråga tyder med styrka på att han trott att hon sov när han hade samlag med henne.

Även den sms-konversation mellan Andreas Holm och Sekretess K som åklagaren lagt fram som bevisning ger ett klart stöd för att Andreas Holm varit fullt medveten om att han genomfört ett samlag med Sekretess K trots att hon sagt nej. Sekretess K:s sms-konversationer med två vänner ger också visst stöd för att Andreas Holm förstått att Sekretess K hade sagt nej.

Sammantaget bedömer tingsrätten att det är bevisat att Andreas Holm förstått att han genomfört samlaget med Sekretess K mot hennes vilja. Även denna åtalpunkt är alltså styrkt och Andreas Holm ska dömas för våldtäkt.

Andreas Holm ska alltså i denna del dömas för två våldtäkter och ett sexuellt ofredande.

Straffvärde

Straffvärdet för gärningen under åtalpunkten 3.1 är fängelse i två år och tre månader. Gärningen under åtalpunkten 3.2 är så kränkande att böter inte är en tillräckligt ingripande reaktion. Straffvärdet för den gärningen är fängelse i en månad. Tingsrätten har, beträffande båda dessa gärningar, i straffhöjande riktning beaktat att Andreas Holm filmat vad han gjort. Straffvärdet för gärningen under åtalpunkten 3.3 är fängelse i två år. Enligt de principer som gäller för straffmätning vid flerfaldig brottslighet är det sammantagna straffvärdet under denna åtalpunkt, sett isolerad, fängelse i tre år.

Skadestånd

Andreas Holm döms alltså för två fall av våldtäkt och ett fall av sexuellt ofredande. Med det resonemang tingsrätten fört ovan angående skadeståndsberäkningen vid flera

brott mot en och samma målsägande ska ersättningen bestämmas utifrån den kränkning som den skadelidande drabbats av genom den samlade brottsligheten. Med den utgångspunkten är det begärda skadeståndet för högt.

Vid en samlad bedömning av den kränkning Sekretess K utsatts för och med utgångspunkt i schablonbeloppet för kränkning ersättning vid våldtäktsbrott bestämmer tingsrätten ersättningen för kränkning till Sekretess K till det belopp Andreas Holm godtagit som i och för sig rimligt, det vill säga 130 000 kr. I avsaknad av medicinsk utredning överstiger rimlig ersättning för sveda och värk inte det belopp Andreas Holm gått med på att betala, 15 000 kr.

Andreas Holm ska alltså betala skadestånd till Sekretess K med sammanlagt 145 000 kr. På beloppet ska ränta enligt 6 § räntelagen utgå från det sista brottsdatumet, den 29 november 2019, tills betalning sker.

Förverkande

Åklagaren har begärt att mobiltelefonen ska förklaras förverkad enligt 36 kap. 2 § brottsbalken. Enligt den bestämmelsen får egendom som har använts som hjälpmedel vid brott enligt brottsbalken förklaras förverkad, om det behövs för att förebygga brott eller om det annars finns särskilda skäl. Aktuell mobiltelefon har använts som hjälpmedel vid Andreas Holms brott. Att den inte varit en nödvändig förutsättning för brottets genomförande hindrar inte att den förklaras förverkad. Mobiltelefonen ska därför tas ifrån Andreas Holm.

Åtalspunkten 4, våldtäkt 2019-11-07, Sekretess Q

Begäran

Åklagaren har begärt att Andreas Holm ska dömas för **våldtäkt** och påstått följande:

Andreas Holm har haft fingrar i Sekretess Q:s underliv samtidigt som han olovligt och i hemlighet filmade gärningen samt hennes kön och kropp. Gärningen är med hänsyn till kränkningens allvar jämförlig med samlag. Sekretess Q deltog inte frivilligt. Andreas Holm utnyttjade dessutom otillbörligt att Sekretess Q på grund av sömn och/eller berusning befann sig i en särskilt utsatt situation. Det hände den 7 november 2019 på Nytorget 7D, Stockholms stad.

Andreas Holm begick gärningen med uppsåt.

Lagrum: 6 kap. 1 § 1 st. 1 men. och 3 men. 2 p. brottsbalken

Sekretess Q har begärt att Andreas Holm ska betala skadestånd till henne med 115 000 kr och ränta enligt 6 § räntelagen från den 7 november 2019 tills full betalning sker. Av beloppet avser 100 000 kr ersättning för kränkning och 15 000 kr ersättning för sveda och värk. För det fall Andreas Holm skulle dömas för sexuellt övergrepp har Sekretess Q angett att kränkningersättningen ska uppgå till 50 000 kr och att hon även då bör ha rätt till ersättning för sveda och värk med ett belopp som tingsrätten finner rimligt.

Inställning

Andreas Holm har erkänt gärningen, men inte att han penetrerat Sekretess Q med fingrarna. Han har godtagit att dömas för i första hand sexuellt övergrepp och i andra hand mindre grov våldtäkt. Han har gått med på att betala skadestånd för kränkning med 40 000 kr och begärd ränta. Han har motsatt sig att betala skadestånd för sveda och värk och inte godtagit något belopp som rimligt i och för sig. Han har inte haft någon erinran mot sättet att beräkna ränta.

Utredning

På åklagarens begäran har hållits målsägandeförhör med Sekretess Q samt syn av filmer och fotografier. Åklagaren har också åberopat data om filmer och om fotografier samt analysresultat.

Sekretess Q har åberopat samma bevisning som åklagaren.

Tingsrättens bedömning

Skuld

Andreas Holm har erkänt den gärning som tingsrätten kunnat iaktta vid syn av den åberopade filmen. Av filmen framgår att Andreas Holm, samtidigt som han filmat vad han gjort, berört Sekretess Q:s underliv varvid han särat på hennes yttre och inre blygdläppar. Sekretess Q har sovit under tiden, vilket framför allt får stöd av det Andreas Holm själv berättat. Det vinner även visst stöd av att Sekretess Q saknar varje minnesbild av att detta skulle ha skett. Det filmade övergreppet har varat endast under några sekunder. Andreas Holm har påstått att filmen visar hela övergreppet och då annan utredning om den saken saknas får de uppgifter Andreas Holm lämnat godtas. Det är alltså utrett att Andreas Holm när Sekretess Q sov blottat hennes underliv och berört det under några sekunder, bland annat genom att sära på hennes blygdläppar.

Frågan är då hur denna gärning ska bedömas. För ansvar för våldtäkt krävs att gärningspersonen mot målsägandens vilja genomfört antingen ett samlag eller en sexuell handling som med hänsyn till kränkningens allvar är jämförlig med samlag. Av rättspraxis framgår att det normalt krävs att en sexuell handling, för att anses jämförlig med samlag, innebär en vaginal penetration (tingsrätten bortser i detta sammanhang från orala och anala samlag). Beröringen har inneburit att Andreas Holm särat på Sekretess Q:s yttre och inre blygdläppar. Det innebär inte att han penetrerat Sekretess Q:s vagina. Mot den bakgrunden och med beaktande av att beröringen varit kortvarig kan den

kränkning som handlingen inneburit inte anses jämförlig med ett samlag. Den bedömningen förändras inte av att Andreas Holm filmat handlingen. Det Andreas Holm gjort ska därför bedömas som sexuellt övergrepp.

Andreas Holm ska alltså i denna del dömas för sexuellt övergrepp.

Straffvärde

Straffvärdet för denna gärning uppgår till fängelse i åtta månader. Tingsrätten har därvid i straffhöjande riktning beaktat att Andreas Holm filmat övergreppet.

Skadestånd

Den ersättning Sekretess Q begärt är med den bedömning tingsrätten gjort av gärningen för hög. Det skadeståndsbelopp som Andreas Holm har gått med på att betala för kränkning stämmer väl överens med praxis och ska därför utgå i detta fall. Andreas Holm ska därför ersätta Sekretess Q med 40 000 kr för kränkning. När det gäller begärd ersättning för sveda och värk saknas det visserligen närmare utredning om akut sjuktid. Som tingsrätten inledningsvis redogjort för bedömer tingsrätten att 5 000 kr är en rimlig ersättning för sveda och värk vid sexuellt övergrepp, även om medicinsk utredning saknas. Andreas Holm ska därför betala även detta belopp.

Andreas Holm ska alltså betala skadestånd till Sekretess Q med 45 000 kr och begärd ränta.

Åtalspunkten 5, åtta fall av kränkande fotografering i maj-oktober 2019

Begäran

Åklagaren har begärt att Andreas Holm ska dömas för

1. **kränkande fotografering** och påstått följande:

Andreas Holm har olovligen och i hemlighet filmat Nelly Molander när Nelly Molander befann sig inomhus i en bostad. Det hände den 23 maj 2019 på Blekingegatan 13 E, Stockholm, Stockholms stad.

Andreas Holm begick gärningen med uppsåt.

2. **kränkande fotografering** och påstått följande:

Andreas Holm har olovligen och i hemlighet filmat Nelly Molander när Nelly Molander befann sig inomhus i en bostad. Det hände den 8 september 2019 på Blekingegatan 13 E, Stockholm, Stockholms stad.

Andreas Holm begick gärningen med uppsåt.

3. **kränkande fotografering** och påstått följande:

Andreas Holm har olovligen och i hemlighet filmat Nelly Molander när Nelly Molander befann sig inomhus i en bostad. Det hände den 15 september 2019 på Blekingegatan 13 E, Stockholm, Stockholms stad.

Andreas Holm begick gärningen med uppsåt.

4. **kränkande fotografering** och påstått följande:

Andreas Holm har olovligen och i hemlighet filmat Nelly Molander när Nelly Molander befann sig inomhus i en bostad. Det hände den 23 september 2019 på Blekingegatan 13 E, Stockholm, Stockholms stad.

Andreas Holm begick gärningen med uppsåt.

5. **kränkande fotografering** och påstått följande:

Andreas Holm har olovligen och i hemlighet filmat Nelly Molander när Nelly Molander befann sig inomhus i en bostad. Det hände den 25 september 2019 på Blekingegatan 13 E, Stockholm, Stockholms stad.

Andreas Holm begick gärningen med uppsåt.

6. **kränkande fotografering** och påstått följande:

Andreas Holm har olovligen och i hemlighet filmat Nelly Molander när Nelly Molander befann sig inomhus i en bostad. Det hände den 28 september 2019 på Blekingegatan 13 E, Stockholm, Stockholms stad.

Andreas Holm begick gärningen med uppsåt.

7. **kränkande fotografering** och påstått följande:

Andreas Holm har olovligen och i hemlighet filmat Nelly Molander när Nelly Molander befann sig inomhus i en bostad. Det hände den 29 september 2019 på Blekingegatan 13 E, Stockholm, Stockholms stad.

Andreas Holm begick gärningen med uppsåt.

8. **kränkande fotografering** och påstått följande:

Andreas Holm har olovligen och i hemlighet filmat Nelly Molander när Nelly Molander befann sig inomhus i en bostad. Det hände den 21 oktober 2019 på Blekingegatan 13 E, Stockholm, Stockholms stad.

Andreas Holm begick gärningen med uppsåt.

Lagrum för samtliga punkter: 4 kap. 6 a § 1 st. brottsbalken

Nelly Molander har begärt att Andreas Holm ska betala skadestånd till henne med 56 000 kr och ränta enligt 6 § räntelagen från den 21 oktober 2019 tills full betalning sker. Av beloppet avser 7 000 kr ersättning för kränkning vid varje brottstillfälle.

Inställning

Andreas Holm har erkänt samtliga gärningar och godtagit att dömas för kränkande fotografering. Han har gått med på att betala skadestånd till Nelly Molander med 15 000 kr och begärd ränta.

Utredning

På åklagarens begäran har hållits målsägandeförhör med Nelly Molander samt syn av filmer och fotografier. Åklagaren har även åberopat anteckningar.

Nelly Molander har åberopat samma bevisning som åklagaren.

Tingsrättens bedömning

Skuld

Andreas Holms erkännande av gärningarna vinner stöd dels av hans egen berättelse, dels av det Nelly Molander berättat, dels – och framför allt – av de framlagda filmerna. Åtalet är därmed styrkt.

Andreas Holm ska alltså i denna del dömas för åtta fall av kränkande fotografering.

Straffvärde

Gärningarna har sammantaget inneburit en så allvarlig kränkning av Nelly Molander att böter inte är en tillräckligt ingripande reaktion. Enligt de principer som gäller för straffmätning vid flerfaldig brottslighet är det sammantagna straffvärdet under denna åtalspunkt, sett isolerad, fängelse i en månad.

Skadestånd

Andreas Holm döms under denna åtalspunkt för åtta fall av kränkande fotografering. Med det resonemang tingsrätten inledningsvis fört angående skadestandsberäkningen vid flera brott mot en och samma målsägande ska ersättningen bestämmas utifrån den kränkning som den skadelidande drabbats av genom den samlade brottsligheten. Med den utgångspunkten är det begärda skadeståndet för högt. Vid en samlad bedömning av den kränkning Nelly Molander utsatts för och med utgångspunkt i den kränkningarersättning som enligt praxis utgår för kränkande fotografering (mellan 5 000 kr och 7 000 kr) bedömer tingsrätten att rimlig ersättning för kränkning för samtliga brott är 20 000 kr.

Andreas Holm ska alltså betala skadestånd till Nelly Molander med 20 000 kr och ränta enligt 6 § räntelagen från den 21 oktober 2019 tills full betalning sker.

Åtalspunkten 6, våldtäkt 2020-04-21, Sekretess A

Begäran

Åklagaren har begärt att Andreas Holm ska dömas för **våldtäkt** och påstått följande:

Andreas Holm har klippt upp Sekretess A:s byxor och dragit ut hennes tampong och vid samma tillfälle haft fingrar i hennes underliv. Sekretess A deltog inte frivilligt. Gärningen är med hänsyn till kränkningens allvar jämförlig med samlag. Andreas Holm utnyttjade härvid otillbörligt att Sekretess A på grund av sömn och/eller berusning befann sig i en särskilt utsatt situation. Det hände den 21 april 2020 på Bagarfruvägen 61, Sköndal, Stockholms stad.

Andreas Holm begick gärningen med uppsåt.

Lagrum: 6 kap. 1 § 1 st. 1 men. och 3 men. 2 p. brottsbalken

Åklagaren har även begärt att i beslag tagna nagelsaxar ska tas ifrån Andreas Holm (förklaras förverkade).

Sekretess A har begärt att Andreas Holm ska betala skadestånd till henne med 115 000 kr och ränta enligt 6 § räntelagen från den 21 april 2020 tills full betalning sker. Av beloppet avser 100 000 kr ersättning för kränkning och 15 000 kr ersättning för sveda och värk.

Inställning

Andreas Holm har erkänt gärningen, men inte att han penetrerat Sekretess A med fingrarna. Han har godtagit att dömas för sexuellt övergrepp. Han har gått med på att nagelsaxarna tas ifrån honom.

Andreas Holm har gått med på att betala skadestånd till Sekretess A med 40 000 kr för kränkning och begärd ränta. Han har inte gått med på att betala något belopp för sveda

och värk och har i den delen inte heller godtagit något belopp som rimligt. Han har inte haft någon erinran mot sättet att beräkna ränta.

Utredning

På åklagarens begäran har hållits målsägandeförhör med Sekretess A, vittnesförhör med Annelie Karlsson och syn av fotografier. Åklagaren har också åberopat sms-konversationer, anteckningar och analysresultat.

Andreas Holm har åberopat analysresultat.

Tingsrättens bedömning

Skuld

Följande är inledningsvis utrett. Sekretess A och Andreas Holm var den aktuella dagen på samma fest. En kamrat och en kollega till Sekretess A var också på festen. Inledningsvis var det bara Sekretess A och hennes kamrat som var där. Andreas Holm och Sekretess A:s kollega kom först senare, någon gång mellan klockan ett och tre på natten.

Sekretess A har berättat följande. Hon var inte särskilt påverkad av alkohol när hon somnade, men hade tagit en halv tablett ecstasy. Hon vaknade till en gång under natten av att någon tafsade på henne men flyttade sig bara en bit framåt och somnade om. När hon vaknade på morgonen såg hennes kamrat att hennes byxor var trasiga. Hon gick då in på toaletten och såg att både byxorna och trosorna var trasiga och blodiga. Hon hade mens och hade en tampong inne när hon somnade. På morgonen var tampongen borta. Hon hittade den på vardagsrumsbordet. Hon såg då att Andreas Holm hade blod på flera av fingrarnas nagelband.

Andreas Holm har erkänt att han klippt sönder Sekretess A:s byxor och trosor och tagit ut hennes tampong samt att han i samband med detta hade sina fingrar innanför hennes blygdläppar. Han har förnekat att han penetrerat henne.

Den första fråga tingsrätten har att besvara är om det mot Andreas Holms förnekande är bevisat att han penetrerat Sekretess A:s vagina. I den riktningen talar att han hade blod på sina nagelband. Det är dock inte tillräcklig bevisning för att det ska anses bevisat bortom rimligt tvivel att han haft sina fingrar i hennes vagina. Även andra tänkbara förklaringar kan finnas till förekomsten av blod på hans nagelband. Det kan till exempel ha kommit dit i samband med att han tog ut Sekretess A:s tampong. Vid den fortsatta bedömningen utgår därför tingsrätten från Andreas Holms egna uppgifter.

Det som är bevisat är alltså att Andreas Holm klippt upp Sekretess A:s byxor och trosor och att han haft sina fingrar innanför hennes blygdläppar samt att han dragit ut hennes tampong. Frågan är hur denna gärning ska bedömas.

För ansvar för våldtäkt krävs att gärningspersonen mot målsägandens vilja genomfört antingen ett samlag eller en sexuell handling som, med hänsyn till kränkningens allvar, är jämförlig med samlag. I praxis har beröringar utanpå könsorgan inte ansetts vara, med hänsyn till kränkningens allvar, jämförliga med samlag. I detta fall har Andreas Holm enligt egen uppgift särat på och haft sina fingrar innanför Sekretess A:s blygdläppar och dragit ut hennes tampong. Att han dragit ut hennes tampong gör att den sexuella handlingen, med hänsyn till kränkningens allvar, är jämförlig med ett samlag. Det Andreas Holm gjort ska alltså bedömas som våldtäkt.

Tingsrätten har inledningsvis redogjort för omständigheter som medför att ett våldtäktsbrott ska bedömas som mindre grovt, bland annat att det inte förekommit något våld eller att gärningen varit av helt kortvarig karaktär. I detta fall saknas utredning som visar hur länge gärningen pågått varför Andreas Holms påstående att han slutade så snart han tagit ut tampongen får godtas. Gärningen har alltså varit kortvarig. Det har inte förekommit våld eller hot om våld. Våldtäkten ska därför enligt tingsrättens mening bedömas som mindre grov.

Andreas Holm ska alltså i denna del dömas för våldtäkt, mindre grovt brott.

Straffvärde

Straffvärdet för denna gärning är ett års fängelse.

Skadestånd

Eftersom tingsrätten bedömt brottet som mindre grov våldtäkt är det skadestånd Andreas Holm medgett för lågt. Det saknas skäl att frångå de schablonbelopp som tillämpas för mindre grov våldtäkt. Andreas Holm ska därför betala skadestånd till Sekretess A för kränkning med 75 000 kr och för sveda och värk med 10 000 kr.

Andreas Holm ska alltså betala skadestånd till Sekretess A med 85 000 kr och begärd ränta.

Förverkande

Åklagarens begäran att nagelsaxarna ska tas ifrån Andreas Holm har medgetts och har stöd i lag. Saxarna ska därför förklaras förverkade.

Åtalspunkten 7, våldtäkt 2019-07-28, Sekretess C

Begäran

Åklagaren har begärt att Andreas Holm ska dömas för i första hand **våldtäkt** och i andra hand **oaktsam våldtäkt** och påstått följande:

Andreas Holm har genomfört ett samlag med Sekretess C som inte deltog frivilligt. Andreas Holm utnyttjade otillbörligt att Sekretess C på grund av sömn och/eller berusning befann sig i en särskilt utsatt situation. Det hände den 28 juli 2019 på Segersjövägen, Botkyrka kommun.

Andreas Holm begick gärningen med uppsåt.

Andreas Holm har under alla förhållanden varit grovt oaktsam i förhållande till omständigheten att Sekretess C inte deltagit frivilligt i samlaget.

Lagrum: 6 kap. 1 § 1 st. 1 men. och 3 men. 2 p. brottsbalken alternativt 6 kap. 1 a § brottsbalken

Sekretess C har begärt att Andreas Holm, oberoende av om han döms enligt åklagarens första- eller andrahandsbegäran, ska betala skadestånd till henne med 115 000 kr och ränta enligt 6 § räntelagen från den 28 juli 2019 tills full betalning sker. Av beloppet avser 100 000 kr ersättning för kränkning och 15 000 kr ersättning för sveda och värk.

Inställning

Andreas Holm har erkänt att han haft samlag med Sekretess C men motsatt sig att dömas för brott eftersom samlaget enligt honom var frivilligt från Sekretess C:s sida.

Andreas Holm har motsatt sig att betala skadestånd till Sekretess C. Om han skulle dömas för brott har han gått med på att betala skadestånd med 75 000 kr för kränkning och 10 000 kr för sveda och värk och begärd ränta.

Utredning

På åklagarens begäran har hållits målsägandeförhör med Sekretess C och vittnesförhör med Anastasia Zouvana Lindbäck. Åklagaren har också återopat sms-konversation.

Tingsrättens bedömning

Skuld

Följande är inledningsvis utrett. Sekretess C, Andreas Holm, hans kompis Emil och Sekretess C:s kompis Anastasia Zouvana Lindbäck var den aktuella dagen på fest hemma hos Anastasia Zouvana Lindbäck. De somnade alla fyra i en bäddsoffa.

Sekretess C vaknade därefter av att Andreas Holm tog på henne. Andreas Holm genomförde därefter ett vaginalt samlag med Sekretess C. Några dagar senare ringde

Sekreteress C till Andreas Holm och skällde ut honom och beskyllde honom för att vara en våldtäktsman.

Den berättelse Sekreteress C har lämnat är – med beaktande av den tid som gått sedan händelsen – relativt lång, klar och detaljrik. Den har dessutom fått visst stöd av det Anastasia Zouvana Lindbäck berättat, särskilt hennes beskrivning av en blick Sekreteress C gav henne när hon vaknade till i soffan. Enligt Anastasia Zouvana Lindbäck var Sekreteress C:s ögon stora, något hon i efterhand tolkat som ett tecken på chock.

Samtalet Sekreteress C ringde till Andreas Holm några dagar senare ger också visst stöd åt hennes berättelse. I samtalet beskyllde hon, enligt vad såväl hon själv som Andreas Holm och Anastasia Zouvana Lindbäck berättat, Andreas Holm för att vara en våldtäktsman. Hon har visserligen senare i ett sms tagit tillbaka det påståendet men gett en rimlig förklaring till varför hon gjort det. Skälet skulle ha varit att Andreas Holm strax efter hennes telefonsamtal ringde upp Anastasia Zouvana Lindbäck och sa att Anastasia Zouvana Lindbäck fick välja; antingen fick hon vara vän med Sekreteress C eller också med honom och deras gemensamma vän Emil. Sekreteress C har sagt att hon skrev sms:et för att inte förstöra relationen mellan Anastasia Zouvana Lindbäck och Emil.

Sekreteress C:s berättelse är trovärdig och tillförlitlig och får sådant stöd av övrig bevisning att den kan läggas till grund för tingsrättens bedömning. Genom det hon berättat är följande bevisat. Andreas Holm väckte henne genom att ta på hennes stjärt utanpå kläderna. Sedan Sekreteress C vaknat drog Andreas Holm ner hennes jeansshorts och trosor en bit ner på låren och genomförde ett vaginalt samlag med henne. Han fick utlösning. Sekreteress C sa eller gjorde ingenting under tiden. Hon låg stilla hela tiden, enligt egen utsaga som paralyserad. Samlaget var inte frivilligt från hennes sida.

Frågan är då om Andreas Holm haft uppsåt till att han genomförde samlaget med Sekreteress C mot hennes vilja. Eftersom Sekreteress C var vaken under hela samlaget och då hon själv bedömt att hon inte var påtagligt berusad är det inte styrkt, som åklagaren

Avdelning 2

påstått, att Andreas Holm utnyttjat att Sekretess C på grund av sömn eller berusning befann sig i en särskilt utsatt situation.

Inte heller kan det mot Andreas Holms bestämda förnekande anses bevisat bortom rimligt tvivel att han haft uppsåt till att samlaget inte var frivilligt. Han kan därför inte fällas till ansvar i enlighet med åklagarens förstahandsbegäran.

Då är frågan om Andreas Holm – som åklagaren påstått i andra hand – varit grovt oaktsam beträffande omständigheten att Sekretess C inte deltog frivilligt i samlaget.

Såväl Andreas Holm som Sekretess C har berättat att de vid ett tillfälle tidigare under kvällen var inne i sovrummet och kysste varandra. Enligt Sekretess C avbröt hon dock kyssandet efter en kort stund och sa till Andreas Holm att hon inte ville. Mot den bakgrunden måste Andreas Holm ha förstått att han inte senare under natten eller morgonen kunde utgå från att Sekretess C, som han tidigare inte var bekant med, ville ha samlag med honom. Att Sekretess C dessutom förhöll sig helt passiv borde även det ha fått honom att förstå att han – innan han genomförde ett samlag med henne – måste försäkra sig om att hon var med på det. Enligt tingsrättens mening har Andreas Holm varit grovt oaktsam beträffande omständigheten att Sekretess C inte deltog frivilligt. Det är fråga om medveten oaktsamhet. Gärningen bedöms därför som oaktsam våldtäkt.

Andreas Holm ska alltså i denna del dömas för oaktsam våldtäkt.

Straffvärde

Straffvärdet för denna gärning är fängelse i tio månader.

Skadestånd

Eftersom tingsrätten bedömt brottet som oaktsam våldtäkt är begärt skadestånd för högt. Det saknas skäl att frånga de schablonbelopp som tillämpas för oaktsam våldtäkt,

vilka är desamma som för mindre grov våldtäkt. Andreas Holm ska därför betala skadestånd till Sekretess C för kränkning med 75 000 kr och för sveda och värk med 10 000 kr.

Andreas Holm ska alltså betala skadestånd till Sekretess C med 85 000 kr och begärd ränta.

Åtalspunkten 8, våldtäkt 2019-10-26, Sekretess F

Begäran

Åklagaren har begärt att Andreas Holm ska dömas för **våldtäkt** och påstått följande:

Andreas Holm har haft fingrar i Sekretess F:s underliv samtidigt som han olovligt och i hemlighet filmade gärningen och hennes kön och kropp. Gärningen är med hänsyn till kränkningens allvar jämförlik med samlag. Sekretess F deltog inte frivilligt. Andreas Holm utnyttjade dessutom otillbörligt att Sekretess F på grund av sömn och/eller berusning befann sig i en särskilt utsatt situation. Det hände den 26 oktober 2019 i Norrtälje, Norrtälje kommun.

Andreas Holm begick gärningen med uppsåt.

Lagrum: 6 kap. 1 § 1 st. 1 men. och 3 men. 2 p. brottsbalken

Sekretess F har begärt att Andreas Holm ska betala skadestånd till henne med 115 000 kr och ränta enligt 6 § räntelagen från den 26 oktober 2019 tills full betalning sker. Av beloppet avser 100 000 kr ersättning för kränkning och 15 000 kr ersättning för sveda och värk.

Inställning

Andreas Holm har erkänt gärningen, men inte att han penetrerat Sekretess F med fingrarna. Han har godtagit att dömas för sexuellt övergrepp. Han har gått med på att betala skadestånd till Sekretess F med 40 000 kr för kränkning och begärd ränta. Han har motsatt sig att betala ersättning för sveda och värk och i den delen inte heller godtagit något belopp som rimligt i och för sig.

Utredning

På åklagarens begäran har hållits målsägandeförhör med Sekretess F och syn av film och fotografier. Åklagaren har också åberopat data om film och analysresultat.

Tingsrättens bedömning

Skuld

Andreas Holm har erkänt den gärning som tingsrätten kunnat iaktta vid syn av den åberopade filmen. Av filmen framgår att Andreas Holm berört Sekretess F:s underliv varvid han särat på hennes blygdläppar och filmat detta. Att Sekretess F sov under tiden det pågick framgår dels av vad Andreas Holm berättat, dels av de uppgifter Sekretess F lämnat. Filmsekvensen när Andreas Holm berör Sekretess F:s underliv är några sekunder. Andreas Holm har påstått att filmen visar hela beröringen och då Sekretess F inte kunnat bidra med någon uppgift om händelsens längd får de uppgifter Andreas Holm lämnat godtas.

Det är alltså utrett att Andreas Holm när Sekretess F sov blottat hennes underliv och berört det under några sekunder, bland annat har han särat på hennes blygdläppar, och filmat det han gjort.

Frågan är hur denna gärning ska bedömas. För ansvar för våldtäkt krävs att gärningspersonen mot målsägandens vilja genomfört antingen ett samlag eller en sexuell handling som med hänsyn till kränkningens allvar är jämförlig med samlag. Av rättspraxis framgår att det normalt krävs att en sexuell handling, för att anses jämförlig med samlag, innebär en vaginal penetration (tingsrätten bortser i detta sammanhang från orala och anala samlag). Det är inte bevisat att Andreas Holm penetrerat Sekretess F:s vagina. Beröringen har dessutom varit kortvarig. Den kränkning den handlingen inneburit kan därför inte anses jämförlig med samlag. Den bedömningen förändras inte av att Andreas Holm filmat vad han gjort. Det Andreas Holm gjort ska därför bedömas som ett sexuellt övergrepp.

Andreas Holm ska alltså i denna del dömas för sexuellt övergrepp.

Straffvärde

Straffvärdet för denna gärning är fängelse i åtta månader. Tingsrätten har därvid i straffhöjande riktning beaktat att Andreas Holm filmat övergreppet.

Skadestånd

Den ersättning Sekretess F begärt är med beaktande av hur tingsrätten bedömt gärningen för hög. Det skadeståndsbelopp som Andreas Holm har gått med på att betala för kränkning stämmer väl överens med praxis och ska därför utgå i detta fall. Andreas Holm ska därför ersätta Sekretess F med 40 000 kr för kränkning. När det gäller begärd ersättning för sveda och värk saknas det visserligen närmare utredning om akut sjuktid. Som tingsrätten inledningsvis redogjort för bedömer tingsrätten att 5 000 kr är en rimlig ersättning för sveda och värk vid sexuellt övergrepp, även om medicinsk utredning saknas. Andreas Holm ska betala även detta belopp.

Andreas Holm ska alltså betala skadestånd till Sekretess F med 45 000 kr och begärd ränta.

Åtalspunkten 9, våldtäkt 2019-12-12, Sekretess W

Begäran

Åklagaren har begärt att Andreas Holm ska dömas för **våldtäkt** och påstått följande:

Andreas Holm har klippt upp Sekretess W:s byxor och därefter haft fingrar i hennes underliv samtidigt som han olovligen och i hemlighet filmade gärningen och hennes kön. Gärningen är med hänsyn till kränkningens allvar jämförlig med samlag. Sekretess W deltog inte frivilligt. Andreas Holm utnyttjade otillbörligt att Sekretess W på grund av sömn och/eller berusning befann sig i en särskilt utsatt situation. Det hände den 12 december 2019 på Nytorget 7D, Stockholms stad.

Andreas Holm begick gärningen med uppsåt.

Lagrum: 6 kap. 1 § 1 st. 1 men. och 3 men. 2 p. brottsbalken.

Sekretess W har begärt att Andreas Holm ska betala skadestånd till henne med 115 000 kr och ränta enligt 6 § räntelagen från den 12 december 2019 tills full betalning sker. Av beloppet avser 100 000 kr ersättning för kränkning och 15 000 kr ersättning för sveda och värk.

Inställning

Andreas Holm har erkänt gärningen, men inte att han penetrerat Sekretess W med fingrarna. Han har godtagit att dömas för sexuellt övergrepp. Han har gått med på att betala skadestånd till Sekretess W med 40 000 kr för kränkning och begärd ränta. Han har inte gått med på att betala någon ersättning för sveda och värk och i den delen inte heller godtagit något belopp som rimligt i och för sig.

Utredning

På åklagarens begäran har hållits målsägandeförhör med Sekretess W och syn av filmer och fotografier. Åklagaren har också åberopat data från telefontömning, analysresultat och anteckningar.

Tingsrättens bedömning

Skuld

Andreas Holm har erkänt den gärning som tingsrätten kunnat iaktta vid syn av den åberopade filmen. Av filmen framgår att Andreas Holm berört Sekretess W:s underliv varvid han särat på hennes blygdläppar och filmat detta. Att Sekretess W sov under tiden framgår dels av vad Andreas Holm berättat, dels av de uppgifter Sekretess W lämnat. Att Sekretess W utsatts för något under tiden hon sov vinner även visst stöd av

Avdelning 2

det hon sagt, att hon kände sig olustig när hon vaknade, som att något hade hänt. Filmsekvensen när Andreas Holm berör hennes underliv varar några sekunder. Andreas Holm har sagt att han inte tror att han gjort mer mot Sekretess W än vad som visas på filmen. Då det saknas annan utredning får det godtas att beröringen pågått endast några sekunder.

Det är alltså utrett att Andreas Holm när Sekretess W sov blottat hennes underliv och berört det under några sekunder, bland annat har han särat på hennes blygdläppar, och filmat det han gjort.

Frågan är hur denna gärning ska bedömas. För ansvar för våldtäkt krävs att gärningspersonen mot målsägandens vilja genomfört antingen ett samlag eller en sexuell handling som med hänsyn till kränkningens allvar är jämförlig med samlag. Av rättspraxis framgår att det normalt krävs att en sexuell handling, för att anses jämförlig med samlag, innebär en vaginal penetration (tingsrätten bortser i detta sammanhang från orala och anala samlag). Det är inte bevisat att Andreas Holm penetrerat Sekretess W:s vagina. Beröringen har dessutom varit kortvarig. Den kränkning den handlingen innebär kan inte anses jämförlig med ett samlag. Den bedömningen förändras inte av att Andreas Holm filmat vad han gjort. Det Andreas Holm gjort ska därför bedömas som sexuellt övergrepp.

Andreas Holm ska alltså i denna del dömas för sexuellt övergrepp.

Straffvärde

Straffvärdet för denna gärning är fängelse i åtta månader. Tingsrätten har därvid i straffhöjande riktning beaktat att Andreas Holm filmat övergreppet.

Skadestånd

Det skadestånd Sekretess W begärt är med beaktande av hur tingsrätten bedömt gärningen för högt. Det belopp Andreas Holm har gått med på att betala för kränkning

stämmer väl överens med praxis och ska därför utgå i detta fall. Andreas Holm ska därför ersätta Sekretess W med 40 000 kr för kränkning. När det gäller begärd ersättning för sveda och värk saknas det visserligen närmare utredning om akut sjuktid. Som tingsrätten inledningsvis redogjort för bedömer tingsrätten att 5 000 kr är en rimlig ersättning för sveda och värk vid sexuellt övergrepp, även om medicinsk utredning saknas. Andreas Holm ska därför betala även detta belopp.

Andreas Holm ska alltså betala skadestånd till Sekretess W med 45 000 kr och begärd ränta.

Åtalspunkten 10, våldtäkt 2019-10-10, Sekretess J

Begäran

Åklagaren har begärt att Andreas Holm ska dömas för **våldtäkt** och påstått följande:

Andreas Holm har klippt upp Sekretess J:s byxor och därefter haft fingrar i hennes underliv samtidigt som han olovligen och i hemlighet filmade gärningen och Sekretess J:s kön. Gärningarna är med hänsyn till kränkningens allvar jämförliga med samlag. Sekretess J deltog inte frivilligt. Andreas Holm utnyttjade härvid otillbörligt att Sekretess J på grund av sömn och/eller berusning befann sig i en särskilt utsatt situation. Det hände den 10 oktober 2019 på Nytorget 7D, Stockholms stad.

Andreas Holm begick gärningen med uppsåt.

Lagrum: 6 kap. 1 § 1 st. 1 men. och 3 men. 2 p. brottsbalken

Sekretess J har begärt att Andreas Holm ska betala skadestånd till henne med 115 000 kr och ränta enligt 6 § räntelagen från den 10 oktober 2019 tills full betalning sker. Av beloppet avser 100 000 kr ersättning för kränkning och 15 000 kr ersättning för sveda och värk.

Inställning

Andreas Holm har erkänt gärningen, men förnekat att han penetrerat Sekretess J med fingrarna. Om gärningen bedöms som våldtäkt har han anfört att denna ska bedömas som mindre grov.

Andreas Holm har gått med på att betala skadestånd till Sekretess J med sammanlagt 85 000 kr, varav 75 000 kr avseende kränkning och 10 000 kr avseende sveda och värk, och begärd ränta.

Utredning

På åklagarens begäran har hållits målsägandeförhör med Sekretess J samt syn av film och fotografier. Åklagaren har också åberopat analysresultat, data om filmerna, sms-konversation och anteckningar.

Tingsrättens bedömning

Skuld

Andreas Holm har erkänt den gärning som tingsrätten kunnat iaktta vid syn av den åberopade filmen. Av filmen framgår att Andreas Holm genom att klippa ett hål i Sekretess J:s byxor och föra undan trosorna kunnat beröra Sekretess J:s underliv samt att han särat på hennes blygdläppar och filmat detta. Att Sekretess J sovit under tiden framgår dels av vad Andreas Holm berättat, dels av de uppgifter Sekretess J lämnat, dels av det tingsrätten kunnat iaktta vid syn av filmen. Filmsekvensen när Andreas Holm berör Sekretess J:s underliv varar några sekunder. Då annan bevisning saknas om beröringens längd kan annat inte anses visat än att den pågått några få sekunder.

Det är alltså utrett att Andreas Holm när Sekretess J sov blottat hennes underliv och berört det under några sekunder, bland annat har han särat hennes blygdläppar, och filmat det han gjort.

Frågan är hur denna gärning ska bedömas. För ansvar för våldtäkt krävs att gärningspersonen mot målsägandens vilja genomfört antingen ett samlag eller en sexuell handling som med hänsyn till kränkningens allvar är jämförlig med samlag. Av rättspraxis framgår att det normalt krävs att en sexuell handling, för att anses jämförlig med samlag, innebär en vaginal penetration (tingsrätten bortser i detta sammanhang från orala och anala samlag). Det är inte bevisat att Andreas Holm penetrerat Sekretess J:s vagina. Beröringen har dessutom varit kortvarig. Den kränkning den handlingen inneburit kan inte anses jämförlig med ett samlag. Den bedömningen förändras inte av att Andreas Holm filmat vad han gjort. Det Andreas Holm gjort ska därför bedömas som sexuellt övergrepp.

Andreas Holm ska alltså i denna del dömas för sexuellt övergrepp.

Straffvärde

Straffvärdet för denna gärning är fängelse i åtta månader. Tingsrätten har därvid i straffhöjande riktning beaktat att Andreas Holm filmat övergreppet.

Skadestånd

Mot bakgrund av att tingsrätten har bedömt gärningen som ett sexuellt övergrepp och inte som våldtäkt är det skadestånd som Sekretess J har begärt för högt. Rimlig ersättning överstiger inte det belopp Andreas Holm har gått med på att betala, 75 000 kr för kränkning och 10 000 kr för sveda och värk. Han ska därför betala dessa belopp.

Andreas Holm ska alltså betala skadestånd till Sekretess J med 85 000 kr och begärd ränta.

Åtalspunkten 11, fyra våldtäkter 2019-02-10, Sekretess B

Begäran

Åklagaren har begärt att Andreas Holm ska dömas för

1. **våldtäkt** och påstått följande:

Andreas Holm har genomfört ett samlag med Sekretess B som inte deltog frivilligt. Det hände den 10 februari 2019 på Nytorget 7D, Stockholms stad.

B deltog i samlaget som en följd av att den tilltalade knuffade ner och höll fast B i sängen.

Andreas Holm begick gärningen med uppsåt.

Lagrum: 6 kap, 1 § 1 st. 1 men. och 3 men. 1 p. brottsbalken

2. **våldtäkt** och påstått följande:

Andreas Holm har genomfört ett samlag med Sekretess B som inte deltog frivilligt. Andreas Holm utnyttjade otillbörligt att B på grund av sömn befann sig i en särskilt utsatt situation. Vid samma tillfälle har han genomfört ett oralt samlag på B, som inte deltog frivilligt. Det hände den 10 februari 2019 på Nytorget 7 D, Stockholm, Stockholms stad.

Andreas Holm begick gärningen med uppsåt.

Lagrum: 6 kap, 1 § 1 st. 1 men. och 3 men. 2 p. brottsbalken

3. **våldtäkt** och påstått följande:

Andreas Holm har genomfört ett vaginalt och ett analt samlag med Sekretess B som inte deltog frivilligt. Det hände den 10 februari 2019 på Nytorget 7 D, Stockholm, Stockholms stad.

Andreas Holm begick gärningen med uppsåt.

Lagrum: 6 kap, 1 § 1 st. 1 men. brottsbalken

4. **våldtäkt** och påstått följande:

Andreas Holm har genomfört ett samlag med Sekretess B som inte deltog frivilligt. Det hände den 10 februari 2019 på Nytorget 7 D, Stockholm, Stockholms stad.

B deltog i samlaget som en följd av att den tilltalade höll ett strypgrepp runt målsägandens hals.

Andreas Holm begick gärningen med uppsåt.

Lagrum: 6 kap, 1 § 1 st. 1 men. och 3 men. 1 p. brottsbalken

Sekreteress B har begärt att Andreas Holm ska betala skadestånd till henne med 281 939 kr, varav 200 000 kr för kränkning, 30 000 kr för sveda och värk och 51 939 kr för förlorad inkomst. Hon har begärt ränta enligt 6 § räntelagen på 230 000 kr från den 10 februari 2019 och på 51 939 kr från den 13 september 2021, allt tills full betalning sker.

Inställning

Andreas Holm har förnekat gärningarna. Han har motsatt sig att betala skadestånd till Sekreteress B. Av de belopp hon begärt har han godtagit samlade belopp om 120 000 kr för kränkning och 15 000 kr för sveda och värk, men inget belopp för förlorad inkomst, som rimliga i och för sig. Han har inte haft någon erinran mot sättet att beräkna ränta.

Utredning

På åklagarens begäran har hållits målsägandeförhör med Sekreteress B, vittnesförhör med Michal Janusz Engström Podobas och Sekreteress B1, samt syn av fotografier. Åklagaren har också åberopat sms-konversationer, journalhandlingar, skärmdumpar, beslagsprotokoll och analysresultat.

Sekreteress B har åberopat beslut från Försäkringskassan och intyg från psykolog.

Andreas Holm har åberopat syn av fotografier och sms-konversationer.

Tingsrättens bedömning

Skuld

Följande är inledningsvis utrett. Den 9 februari 2019 hade Sekretess B en fest hemma hos sig. Andreas Holm var en av gästerna. Under kvällen kom en man dit och det uppstod bråk. Polis och ambulans kom till platsen. Mannen blev misstänkt och senare åtalad för brott mot Sekretess B och Andreas Holm. Efter bråket följde Sekretess B med Andreas Holm hem till honom och tillbringade natten där. Hon återvände hem till sig på eftermiddagen följande dag. Efter detta har Sekretess B och Andreas Holm haft viss kontakt via sms och även träffats vid något tillfälle. När det gäller vad som hände hemma hos Andreas Holm den 10 februari 2019 går Sekretess B:s och Andreas Holms uppgifter isär. Sekretess B har berättat att Andreas Holm våldtog henne vid fyra tillfällen. Andreas Holm har förnekat att något sådant hänt.

Avgörande för frågan om åtalet är styrkt eller inte är bedömningen av Sekretess B:s utsaga. Som tingsrätten tidigare redogjort för är det faktum att en berättelse är klar, lång och detaljrik ofta ett tecken på att den är sann. Sekretess B:s utsaga kan inte beskrivas som klar, lång och detaljrik. Hon har haft svårt att beskriva händelseförloppet och veta i vilken ordning saker hänt. Hon har också lämnat påtagligt få detaljer om de olika påstådda våldtäkterna. Detta är i och för sig naturligt i den situation hon beskrivit, efter en fest där hon blivit misshandlad i sitt hem. Det försvårar dock bedömningen av hur trovärdiga hennes uppgifter är. Det minskar också uppgifternas tillförlitlighet.

Till detta kommer att Sekretess B först i maj 2020 berättade för någon att Andreas Holm skulle ha våldtagit henne, det vill säga mer än ett år efter att det skulle ha hänt. Detta har hon förklarat med att hon ville hålla sig väl med Andreas Holm för att han skulle medverka i rättegången mot den man som misshandlade henne på festen. I maj 2020 ställdes huvudförhandlingen i det målet in. I samband med det berättade Sekretess B för sin dåvarande pojkvän, sin mamma och sin läkare att Andreas Holm hade våldtagit henne. Detta har hon förklarat med att hon då blev arg för att hon tyckte att hon inte fick rättvisa från något håll. Sekretess B har vidare berättat att hon i

början av 2020 fick veta att en annan kvinna varit utsatt för övergrepp av Andreas Holm. Hon letade efter den kvinnan, som är Sekretess D i detta mål, och fick kontakt med henne i maj 2020. Hon har uppgett att hon till slut, efter att ha pratat med Sekretess D, bestämde sig för att polisanmäla Andreas Holm, men att hon inte hann innan polisen kontaktade henne i oktober 2020. Att så lång tid gått innan Sekretess B berättat för någon om det som enligt henne inträffat minskar hennes uppgifters tillförlitlighet. Hennes förklaring till att så lång tid gått är mindre sannolik, vilket minskar hennes uppgifters trovärdighet.

Därtill kommer att Sekretess B inledningsvis i denna utredning sagt att hon och Andreas Holm inte haft någon kontakt efter den 10 februari 2019. Denna uppgift har Sekretess B ändrat när det framkommit att de haft sms-kommunikation med varandra. Den kommunikationen inleddes med att Sekretess B hörde av sig till Andreas Holm något dygn efter de påstådda våldtäkterna och frågade hur han mårde. Därefter hade de under flera månader en mestadels lättsam och vänskaplig kommunikation med varandra. Även detta bidrar till att Sekretess B:s uppgifter har mindre trovärdighet.

Sammantaget är Sekretess B:s utsaga sådan att det krävs starkt stöd av annan bevisning för att den ska kunna läggas till grund för en fällande dom.

De sms-konversationer mellan Sekretess B och Andreas Holm som presenterats ger inget entydigt stöd för Sekretess B:s utsaga. I vissa delar talar den emot att det gått till på det sätt hon berättat.

Vittnet Michal Janusz Engström Podobas var Sekretess B:s pojkvän under 2020. De uppgifter han lämnat ger stöd för att Sekretess B under den tid de var tillsammans mårde psykiskt dåligt och för att hon i maj 2020 berättade att Andreas Holm hade våldtagit henne. Eftersom vittnet är en tidigare närstående till Sekretess B finns det anledning att bedöma hans uppgifter med försiktighet. I vissa delar ger hans uppgifter intryck av att vara tillrättalagda för att stämma överens med vad Sekretess B berättat. Hans uppgifter ger därför inte något starkare stöd för Sekretess B:s.

Avdelning 2

Sekreteress B1, som är Sekreteress B:s mamma, har berättat att Sekreteress B i maj 2020 berättade för henne att hon blivit våldtagen. Därutöver har Sekreteress B1 inte lämnat några uppgifter som ger stöd för det händelseförlopp Sekreteress B beskrivit.

Slutsatsen av det som nu sagts är att Sekreteress B:s uppgifter inte får sådant stöd av övrig utredning att de kan läggas till grund för en fällande dom. Andreas Holm ska därför frikännas på denna punkt.

Skadestånd

Eftersom Andreas Holm frikänns på denna punkt ska Sekreteress B:s begäran om skadestånd avslås.

Åtalspunkten 12, grov våldtäkt i november 2018, Sekreteress E**Begäran**

Åklagaren har begärt att Andreas Holm ska dömas för **grov våldtäkt** och påstått följande:

Andreas Holm har genomfört ett samlag med Sekreteress E som inte deltog frivilligt. Det hände någon gång mellan den 12 november 2018 och den 13 november 2018 på Nytorget 7 d, Stockholm, Stockholms stad.

E deltog i samlaget som en följd av att Andreas Holm tog ett strypgrepp på henne så att hon förlorade medvetandet.

Brottet bör bedömas som grovt eftersom våldet har varit särskilt allvarlig art samt att Andreas Holm genom sitt tillvägagångssätt har visat särskild hänsynslöshet och råhet.

Andreas Holm begick gärningen med uppsåt.

Lagrum: 6 kap. 1 § 1 st. 1 men. och 3 men. 1 p. och 3 st. brottsbalken

Sekreteress E har begärt att Andreas Holm ska betala skadestånd till henne med 253 861 kr och ränta enligt 6 § räntelagen från den 13 november 2018 tills full betalning sker.

Av beloppet avser 200 000 kr ersättning för kränkning, 31 200 kr ersättning för sveda och värk och 22 661 kr ersättning för inkomstförlust.

Inställning

Andreas Holm har förnekat gärningen. Han har motsatt sig att betala skadestånd till Sekretess E. Han har som rimligt i och för sig godtagit 125 000 kr för kränkning och 15 000 för sveda och värk, men inget belopp för förlorad inkomst. Han har godtagit sättet att beräkna ränta på begärd ersättning för kränkning och ränta enligt 6 § räntelagen på eventuell ersättning för sveda och värk samt inkomstförlust från den 7 december 2020.

Utredning

På åklagarens begäran har hållits målsägandeförhör med Sekretess E samt vittnesförhör med Sekretess E1, Sekretess E2 och Susanne Eriksson. Åklagaren har också åberopat uppspelning av ljudfiler med transkribering, sms-konversation och journalanteckningar.

Sekretess E har åberopat samma bevisning som åklagaren samt intyg från psykolog, läkarintyg, ansökan om sjukpenning, beslut från Försäkringskassan, lönespecifikationer, handling angående lönerevision, utbetalningsaviser och uträkning.

Andreas Holm har åberopat syn av fotografier, promemoria om film, journalanteckningar, sms-konversation och promemoria om sms-meddelanden.

Tingsrättens bedömning

Skuld

Följande är inledningsvis utrett. Sekretess E och Andreas Holm hade under hösten 2018 en kärleksrelation. Sekretess E bodde under tiden tillsammans med sin tidigare

Avdelning 2

partner, Sekretess E1, i avvaktan på att hitta nya boenden efter att de beslutat att separera. Sekretess E och Sekretess E1 har två barn tillsammans. Sekretess E och Sekretess E1 lever sedan början av 2019 tillsammans igen. Sekretess E2 är Sekretess E:s mamma.

Sekretess E har berättat att Andreas Holm på natten mellan den 12 och den 13 november 2018 under ett till en början frivilligt samlag tog strypgrepp på henne så att hon förlorade medvetandet vid två tillfällen. Andreas Holm har förnekat att något sådant skett. I Andreas Holms telefon har polisen hittat en film som visar ett samlag mellan honom och Sekretess E. Filmen är inspelad kl. 00.56 den aktuella natten. Parterna är överens om att samlaget på filmen skedde med ömsesidig frivillighet. Enligt Sekretess E inträffade den åtalade gärningen efter det som utspelas på filmen.

Avgörande för frågan om åtalet är styrkt eller inte är bedömningen av Sekretess E:s utsaga. En alltigenom trovärdig berättelse från en målsägande kan läggas till grund för tingsrättens bedömning om den får stöd av vad som i övrigt framkommit i målet. Ju lägre trovärdighet och tillförlitlighet en målsägandes uppgifter har, desto starkare stöd krävs av annan utredning.

Att en berättelse är klar, lång och detaljrik är ofta ett tecken på att den är sann. Sekretess E:s utsaga kan inte beskrivas som klar, lång och detaljrik när det gäller vad som hänt den aktuella natten. Hon har berättat detaljerat om just själva strypgreppen, men har haft svårt att lämna detaljer om andra omständigheter kring händelsen. Hon har i vissa avseenden ändrat sina uppgifter under utredningens gång. Hennes berättelse innehåller också en del svårförklarliga moment. Till exempel stämmer hennes tidsuppgifter för den aktuella natten inte med vad som framgår av sms-konversation och det faktum att klockan var nästan ett på natten när Andreas Holm filmade ett frivilligt samlag mellan dem. Vidare har hon berättat att Andreas Holm innan de hade sex den här natten gav henne ett ultimatum för att han skulle kunna ha sex med henne när hon sov. Enligt henne sa han då att hon fick välja mellan att ta en tablett eller att han skulle se till att hon sov på annat sätt. Hon har under utredningen lämnat olika uppgifter om var de befann sig när Andreas Holm skulle ha uttalat detta och det är oklart om detta enligt henne skedde innan de hade börjat ha sex eller därefter.

Sekretess E lämnade under hösten 2020 sin mobiltelefon till polisen. När polisen tömde den hittades en sms-konversation mellan henne och Andreas Holm. Det har nu framkommit, efter jämförelse med samma konversation i Andreas Holms telefon, att Sekretess E innan hon lämnade telefonen till polisen hade raderat 54 meddelanden ur konversationen. De flesta av de raderade meddelandena är skickade efter den 13 november 2018, varav många innehåller kärleksförklaringar från Sekretess E till Andreas Holm. Ett sådant meddelande är till exempel skickat den 16 november 2018. Sekretess E har inte kunnat förklara varför hon raderat dessa meddelanden. Att hon gjort det innan hon lämnat telefonen till polisen kan tala för att hon för polisen velat presentera en bild av parternas förhållande som inte stämmer med hur det verkligen var.

Sekretess E har uppgett att hon är väldigt rädd för Andreas Holm, för att han hotat henne. Den sms-konversation som förekommit mellan dem båda ger dock inte stöd för detta. Det intryck konversationen ger, särskilt de raderade meddelandena, är snarare att Sekretess E varit mycket drivande i parternas relation, skickat ett mycket stort antal meddelanden under kort tid och blivit arg när Andreas Holm inte svarat så snabbt som hon önskat. I konversationen uttrycks ingen rädsla från Sekretess E:s sida.

Den 13 november 2018 fotograferade Sekretess E märken hon hade på sin hals. Hon lämnade sedermera bilderna till polisen och berättade då inte att de visade sugmärken. Det framkom senare att bilderna visade sugmärken, som Andreas Holm hade gjort på henne någon gång i anslutning till den aktuella natten. Sekretess E har inte kunnat ge någon rimlig förklaring till att hon fotograferat dessa märken och gett fotografierna till polisen. Hon har inte heller kunnat ange när sugmärken uppstått.

Sammantaget gör det som nu sagts att Sekretess E:s uppgifter brister i trovärdighet. Hennes uppgifter behöver därför starkt stöd av annan bevisning för att kunna läggas till grund för en fällande dom.

De ljudfiler som åberopats innehåller bland annat ett samtal mellan Sekretess E och Andreas Holm den 20 december 2018. Sekretess E spelade in samtalet utan Andreas

Avdelning 2

Holms vetenskap. Ett samtal inspelat under sådana förhållanden måste bedömas med beaktande av att Sekretess E känt till att det spelats in, medan Andreas Holm varit helt ovetande om detta. Det framstår under samtalet som att Sekretess E försöker få Andreas Holm att säga vissa saker, vilket han dock inte gör. Det som sägs under samtalet om till exempel stryptag, att detta enligt Sekretess E inte skedde i samband med att hon och Andreas Holm hade sex, ger inte stöd för Sekretess E:s uppgifter, utan talar tvärtom emot dem. Inte heller i andra delar ger ljudfilerna något starkare stöd för Sekretess E:s uppgifter.

Sms-konversationen mellan Sekretess E och Andreas Holm ger, som tingsrätten redan redogjort för, inte stöd för Sekretess E:s uppgifter, utan talar snarare emot hennes uppgifter i vissa delar.

Sekretess E1:s uppgifter ger visst stöd för Sekretess E:s. Hans uppgifter måste dock bedömas med försiktighet, med anledning av den relation han har till Sekretess E, och ger därför inte något starkare stöd för Sekretess E:s berättelse.

Sekretess E2 har uppgett att Sekretess E berättat för henne under hösten 2020 att hon blivit våldtagen med strypgrepp. När det gäller själva händelsen har hon alltså endast kunnat redogöra för vad Sekretess E berättat om detta två år efter att det skulle ha hänt. Sekretess E2:s uppgifter ger därför begränsat stöd för Sekretess E:s.

Susanne Eriksson är psykolog. Hon har berättat att Sekretess E fått diagnosen PTSD och går i behandling hos henne. Hon har också berättat om Sekretess E:s dåliga mående och att hon bedömer att det är en adekvat reaktion på ett sexuellt övergrepp. Hon har vidare redogjort för att en person som utsatts för trauma kan uppträda till synes ologiskt, genom att till exempel efteråt söka och hålla kontakt med den person som orsakat traumat. Av hennes uppgifter kan slutsatsen dras att Sekretess E lider av PTSD och mår dåligt samt att hennes agerande efter påstådd våldtäkt i och för sig är förenligt med att en våldtäkt ägt rum. Hennes uppgifter ger dock inget stöd när det gäller att bedöma vad som verkligen hänt.

Sammantaget får Sekreteress E:s uppgifter om vad som hänt inte sådant stöd av övrig bevisning att de kan läggas till grund för en fällande dom. Andreas Holm ska därför frikännas från åtalet för grov våldtäkt.

Skadestånd

Eftersom Andreas Holm frikänns på denna punkt ska Sekreteress E:s begäran om skadestånd avslås.

Åtalspunkten 13, våldtäkt 2020-03-14, Sekreteress T

Begäran

Åklagaren har begärt att Andreas Holm ska dömas för i första hand **våldtäkt** och i andra hand **oaktsam våldtäkt** och påstått följande:

Andreas Holm har genomfört ett samlag med Sekreteress T som inte deltog frivilligt. Andreas Holm utnyttjade otillbörligt att Sekreteress T på grund av sömn befann sig i en särskilt utsatt situation. Det hände den 14 mars 2020 på Olshammarsgatan 7, Bandhagen, Stockholms stad.

Andreas Holm begick gärningen med uppsåt.

Andreas Holm har under alla förhållanden varit grovt oaktsam i förhållande till omständigheten att Sekreteress T inte deltog frivilligt.

Lagrum: 6 kap. 1 § 1 st. 1 men. och 3 men. 2 p. brottsbalken alternativt 6 kap. 1 a § brottsbalken

Sekreteress T har begärt att Andreas Holm, oberoende av om han döms enligt åklagarens första- eller andrahandsbegäran, ska betala skadestånd till henne med 137 693 kr och ränta enligt 6 § räntelagen från den 14 mars 2020 tills full betalning sker. Av beloppet avser 100 000 kr ersättning för kränkning, 20 000 kr ersättning för sveda och värk, 15 615 kr ersättning för inkomstförlust och 2 078 kr ersättning för vårdkostnader och inköp av medicin.

Inställning

Andreas Holm har förnekat gärningen och motsatt sig att dömas för brott. Han har motsatt sig att betala skadestånd till Sekretess T. Om han skulle dömas för brott har han gått med på att betala skadestånd med 85 000 kr, varav 75 000 kr för kränkning och 10 000 kr för sveda och värk, och begärd ränta. Han har inte godtagit något belopp som rimlig ersättning för inkomstförlust eller kostnader för vård och medicin.

Utredning

På åklagarens begäran har hållits målsägandeförhör med Sekretess T samt vittnesförhör med Philip Jenestrand, Robert Lelas, Niklas Baumgarten och Caroline Döry. Åklagaren har också åberopat Messenger-konversation och uppgifter om mastuppkoppling.

Sekretess T har åberopat samma bevisning som åklagaren samt journalutdrag, läkarintyg, lönespecifikationer, medicinförteckning och kontoutdrag.

Andreas Holm har åberopat Messenger-konversation.

Tingsrättens bedömning

Skuld

Följande är inledningsvis utrett. Sekretess T och Andreas Holm känner varandra genom sin gemensamma vän Caroline Döry. Den 13 mars 2020 hade Sekretess T och Andreas Holm bestämt att de skulle träffas på Södermalm. De umgicks under kvällen den 13 mars och natten till den 14 mars. Strax efter klockan fyra på morgonen åkte de hem till Sekretess T där de somnade tillsammans i Sekretess T:s säng. Efter att de vaknat stannade Andreas Holm kvar hemma hos Sekretess T till senare på kvällen.

Sekretess T:s berättelse bedöms som alltigenom trovärdig. Hon har lämnat en i huvudsak lång och detaljrik berättelse som har varit fri från motsägelser, överdrifter eller

Avdelning 2

svårförklarliga moment. Hennes berättelse får i flera avseenden stöd av vad vittnena har berättat. Robert Lelas har berättat att Sekretess T i ett telefonsamtal med honom kort efter händelsen använde uttrycket ”rape” (våldtäkt), samt att hon på direkt fråga från honom svarade att det verkligen var en våldtäkt. Detta ger starkt stöd för Sekretess T:s berättelse. Även Niklas Baumgarten har uppgett att Sekretess T någon eller några veckor efter aktuell händelse berättat att hon blivit våldtagen och att hon vaknat i soffan av att mannen var inne i henne. Även dessa uppgifter ger stöd för det Sekretess T berättat.

Sekretess T har lämnat en rimlig förklaring till att hon haft viss kontakt på Messenger med Andreas Holm efter påstådd våldtäkt. Detta minskar därför inte tilltron till hennes utsaga.

Sekretess T:s berättelse ska till följd av det som nu sagts läggas till grund för tingsrättens bedömning. Genom det hon berättat är följande utrett. När hon låg och sov i soffan började Andreas Holm ta på henne. Hon vaknade inte helt av beröringen, men kände att han tog henne på bröstet och klitoris. Hennes kropp kan ha reagerat på beröringen genom att hon flyttade sig närmare Andreas Holm. Hon vaknade dock helt först när han hade stoppat in sin penis i hennes vagina. Samlaget varade under några sekunder och var inte frivilligt från hennes sida. Det avbröts genom att hon reste sig upp och gick till andra sidan av soffan. Andreas Holm sa till henne att han trodde att hon ville för att hon reagerade på hans beröring. Hon hade tidigare på kvällen sagt till Andreas Holm att hon inte ville ha sex förrän hon dejtade någon seriöst.

Andreas Holm har uppgett att hans minnen är luddiga när det gäller de aktuella dygnen. Han har sagt att han inte kan utesluta att något sexuellt skedde mellan honom och Sekretess T, men att han inte tror att de hade samlag. Hans uppgifter har inte sådan trovärdighet att de minskar värdet av Sekretess T:s.

Frågan är då om Andreas Holm förstod att han genomförde samlaget mot Sekretess T:s vilja, det vill säga om han haft uppsåt till gärningen. Att Sekretess T flyttade sig närmare Andreas Holm när han berörde henne talar i viss mån emot att Andreas Holm

Avdelning 2

förstod att Sekretess T fortfarande inte ville ha sex med honom. Även Andreas Holms uttalande efter samlaget, att Sekretess T:s reaktion gjorde att han trodde att hon ville, talar i någon mån i samma riktning. Med hänsyn till detta är det inte bevisat bortom rimligt tvivel att Andreas Holm hade uppsåt till det faktum att Sekretess T sov och inte deltog frivilligt i samlaget. Han kan därför inte dömas till ansvar enligt åklagarens begäran i första hand.

Då är frågan om Andreas Holm varit grovt oaktsam beträffande den omständigheten att Sekretess T inte deltog frivilligt i samlaget, som åklagaren påstått i andra hand. Andreas Holms reaktion efter att Sekretess T reste sig upp visar snarast att han trodde att Sekretess T deltog i samlaget frivilligt. Han har således inte varit medvetet oaktsam, det vill säga misstänkt att hon inte deltog frivilligt. Sekretess T:s uttalande tidigare under kvällen om att hon inte ville ha sex med någon förrän hon dejtar seriöst – vilket måste anses vara en särskilt tydlig förklaring – innebar att Andreas Holm, trots Sekretess T:s eventuella rörelse mot honom, borde ha gjort något ytterligare för att ta reda på om Sekretess T verkligen ville ha samlag med honom. Han har i den situationen alltså inte kunnat ta rörelsen som en tillräckligt tydlig signal på att hon ville delta i ett samlag, utan borde ha förvissat sig om att så verkligen var fallet. Han har därmed varit omedvetet oaktsam beträffande att Sekretess T inte deltog i samlaget frivilligt. Oaktsamheten har varit klart klandervärd och därmed grov. Andreas Holm ska därför dömas för oaktsam våldtäkt.

Andreas Holm ska alltså i denna del dömas för oaktsam våldtäkt.

Straffvärde

Straffvärdet för denna gärning är fängelse i sex månader.

Skadestånd

Eftersom tingsrätten bedömt brottet som oaktsam våldtäkt är begärt skadestånd för högt. De belopp för kränkning och sveda och värk som Andreas Holm har gått med på

att betala om han skulle dömas stämmer väl överens med praxis. Sekretess T har inte visat att hon har rätt till högre ersättning än schablonbeloppen. Andreas Holm ska därför betala schablonbeloppen för kränkning och sveda och värk. Genom Sekretess T:s uppgifter, den skriftliga bevisning hon åberopat och det som hennes chef, Philip Jenestrand, har berättat om hennes sjukfrånvaro, är det visat att hon haft inkomstförlust och vårdkostnader i enlighet med vad hon har begärt ersättning för. Andreas Holm ska alltså betala även dessa belopp. Andreas Holm ska således betala skadestånd till Sekretess T för kränkning med 75 000 kr, för sveda och värk med 10 000 kr, för inkomstförlust med 15 615 kr och för vårdkostnader och inköp av medicin med 2 078 kr.

Andreas Holm ska alltså betala skadestånd till Sekretess T med 102 693 kr och begärd ränta.

Åtalspunkten 14, våldtäkt 2019-12-22, Sekretess V

Begäran

Åklagaren har begärt att Andreas Holm ska dömas för **våldtäkt** och påstått följande:

Andreas Holm har haft fingrar i Sekretess V:s underliv samtidigt som han olovligt och i hemlighet filmade gärningen och hennes kön. Gärningen är med hänsyn till kränkningens allvar jämförlig med samlag. Sekretess V deltog inte frivilligt. Andreas Holm utnyttjade otillbörligt att Sekretess V på grund av sömn och/eller berusning befann sig i en särskilt utsatt situation. Det hände den 22 december 2019 på Pastellvägen, Johanneshov, Stockholm, Stockholms stad.

Andreas Holm begick gärningen med uppsåt.

Lagrum: 6 kap. 1 § 1 st. 1 men. och 3 men. 2 p. brottsbalken

Sekretess V har begärt att Andreas Holm ska betala skadestånd till henne med 115 000 kr och ränta enligt 6 § räntelagen från den 22 december 2019 tills full betalning sker. Av beloppet avser 100 000 kr ersättning för kränkning och 15 000 kr ersättning för sveda och värk.

Inställning

Andreas Holm har erkänt gärningen, men inte att han penetrerat Sekretess V med fingrarna. Han har godtagit att dömas för sexuellt övergrepp. Han har gått med på att betala skadestånd med 40 000 kr för kränkning och begärd ränta. Han har motsatt sig att betala skadestånd för sveda och värk och i den delen inte godtagit något belopp som rimligt i och för sig.

Utredning

På åklagarens begäran har hållits målsägandeförhör med Sekretess V och syn av filmer och fotografier. Åklagaren har också åberopat data om filmer, analysresultat, information från Bolt och sms-konversation.

Tingsrättens bedömning

Skuld

Sekretess V har haft påtagligt få minnesbilder av det inträffade. Enligt vad hon själv uppgett beror detta sannolikt på att hon under aktuell period drack mycket alkohol och att det då förekom att hon fick minnesluckor. Under denna åtalspunkt är tingsrätten därför hänvisad till övrig framlagd bevisning, särskilt de åberopade filmerna och i viss mån det Andreas Holm berättat.

Andreas Holm har erkänt att det är han som utöver Sekretess V förekommer på filmerna. Av filmerna framgår följande. Andreas Holm har berört Sekretess V:s underliv och har därvid försökt föra trosorna åt sidan för att blotta hennes kön. Han har även särat på Sekretess V:s skinkor med sina fingrar, huvudsakligen genom att använda ena handen men ibland genom att använda båda händerna. Vidare har han särat på Sekretess V:s yttre och inre blygdläppar. Sekretess V har sovit under tiden, vilket framför allt får stöd av det Andreas Holm själv berättat. Det vinner även visst stöd av att Sekretess V saknar varje minnesbild av att detta skulle ha skett. Denna filmning, som är

Avdelning 2

uppdelad på fem filmer, har pågått under relativt lång tid. Själva beröringen av och särandet på Sekretess V:s yttre och inre blygdläppar har dock varit kortvarigt.

Det är alltså utrett att Andreas Holm när Sekretess V sov berört hennes underliv och under en kortare stund särat på hennes blygdläppar och filmat det han gjort. Frågan är hur denna gärning ska bedömas. För ansvar för våldtäkt krävs att gärningspersonen mot målsägandens vilja genomfört antingen ett samlag eller en sexuell handling som med hänsyn till kränkningens allvar är jämförlig med samlag. Av rättspraxis framgår att det normalt krävs att en sexuell handling, för att anses jämförlig med samlag, innebär en vaginal penetration (tingsrätten bortser i detta sammanhang från orala och anala samlag). Det är inte bevisat att Andreas Holm penetrerat Sekretess V:s vagina. Beröringen har dessutom varit kortvarig. Den kränkning den handlingen inneburit kan därför inte anses jämförlig med ett samlag. Den bedömningen förändras inte av att Andreas Holm filmat vad han gjort. Det Andreas Holm gjort ska därför bedömas som ett sexuellt övergrepp.

Andreas Holm ska alltså i denna del dömas för sexuellt övergrepp.

Straffvärde

Straffvärdet för gärningen är fängelse i åtta månader. Tingsrätten har därvid i straffhöjande riktning beaktat att Andreas Holm filmat övergreppet.

Skadestånd

Det skadestånd Sekretess V begärt är med beaktande av hur tingsrätten bedömt gärningen för hög. Det belopp Andreas Holm har gått med på att betala för kränkning stämmer väl överens med praxis och ska därför utgå i detta fall. Andreas Holm ska därför ersätta Sekretess V med 40 000 kr för kränkning. När det gäller begärd ersättning för sveda och värk saknas det visserligen närmare utredning om akut sjuktid. Som

tingsrätten inledningsvis redogjort för bedömer tingsrätten att 5 000 kr är en rimlig ersättning för sveda och värk vid sexuellt övergrepp, även om medicinsk utredning saknas. Andreas Holm ska betala även detta belopp.

Andreas Holm ska alltså betala skadestånd till Sekretess V med 45 000 kr och begärd ränta.

Åtalspunkten 15, två sexuella övergrepp och tre fall av kränkande fotografering i juni och juli 2019, Sekretess M

Begäran

Åklagaren har begärt att Andreas Holm ska dömas för

1. sexuellt övergrepp och påstått följande:

Andreas Holm har fört Sekretess M:s trosor åt sidan samtidigt som han olovligen och i hemlighet filmade hennes kön. Sekretess M deltog inte frivilligt. Andreas Holm utnyttjade härvid otillbörligt att Sekretess M på grund av sömn och/eller berusning befann sig i en särskilt utsatt situation. Det hände den 29 juni 2019 på Arkitektvägen, Oskarshamns kommun.

Andreas Holm begick gärningen med uppsåt.

Lagrum: 6 kap. 2 § 1 st. brottsbalken

2. sexuellt övergrepp och påstått följande

Andreas Holm har fört Sekretess M:s trosor åt sidan samtidigt som han olovligen och i hemlighet filmade hennes kön. Sekretess M deltog inte frivilligt. Andreas Holm utnyttjade vidare otillbörligt att Sekretess M på grund av sömn och/eller berusning befann sig i en särskilt utsatt situation. Det hände den 1 juli 2019 på Arkitektvägen, Oskarshamns kommun.

Andreas Holm begick gärningen med uppsåt.

Lagrum: 6 kap. 2 § 1 st. brottsbalken

3. kränkande fotografering och påstått följande

Andreas Holm har olovligen och i hemlighet fotograferat Sekretess M när Sekretess M befann sig inomhus i ett sovrum. Det hände den 30 juni 2019 på Arkitektvägen, Oskarshamns kommun.

Andreas Holm begick gärningen med uppsåt.

Lagrum: 4 kap. 6 a § 1 st. brottsbalken

4. **kränkande fotografering** och påstått följande

Andreas Holm har olovligen och i hemlighet filmat Sekretess M när Sekretess M befann sig inomhus på en toalett. Det hände någon gång mellan den 26 juni 2019 och den 1 juli 2019 på Arkitektvägen, Oskarshamns kommun.

Andreas Holm begick gärningen med uppsåt.

Lagrum: 4 kap. 6 a § 1 st. brottsbalken

5. **kränkande fotografering** och påstått följande

Andreas Holm har olovligen och i hemlighet filmat Sekretess M när Sekretess M befann sig inomhus i duschen. Det hände någon gång mellan den 26 juni 2019 och den 1 juli 2019 på Arkitektvägen, Oskarshamns kommun.

Andreas Holm begick gärningen med uppsåt.

Lagrum: 4 kap. 6 a § 1 st. brottsbalken

Åklagaren har vidare begärt att i beslag tagna minneskort och gopro-kamera ska tas ifrån Andreas Holm (förklaras förverkade).

Sekretess M har begärt att Andreas Holm ska betala skadestånd till henne med 111 000 kr och ränta enligt 6 § räntelagen från den 1 juli 2019 tills full betalning sker. Beloppet avser ersättning för kränkning med 40 000 kr vardera för åtalpunkterna 15.1 och 15.2 samt 7 000 kr vardera för åtalpunkterna 15.3-15.5 samt 10 000 kr för sveda och värk för åtalpunkterna 15.1 och 15.2.

Inställning

Andreas Holm har erkänt gärningarna men anför att det han gjort under åtalpunkterna 15.1 och 15.2 inte ska bedömas som sexuella övergrepp eftersom det inte innefattar sexuella handlingar. Han har godtagit att dömas för kränkande fotografering. Han har gått med på att gopro-kameran och minneskortet tas ifrån honom.

Andreas Holm har gått med på att betala skadestånd till Sekretess M för samtliga åtalspunkter med 15 000 kr för kränkning och begärd ränta. Han har inte medgett att betala något belopp för sveda värk och i den delen inte heller godtagit något belopp som i och för sig rimligt.

Utredning

På åklagarens begäran har hållits målsägandeförhör med Sekretess M och syn av filmer och fotografier. Åklagaren har också åberopat promemorior, data om filmer och fotografier samt analysresultat.

Sekretess M har åberopat samma bevisning som åklagaren.

Tingsrättens bedömning

Skuld

Andreas Holm erkännande får klart stöd av det tingsrätten kunnat iaktta vid syn av de åberopade filmerna och fotografierna.

Att handlingarna skett mot Sekretess M:s vilja är styrkt genom dels vad Sekretess M uppgett, dels vad Andreas Holm berättat. Det är alltså bevisat att Andreas Holm begått de åtalade gärningarna. Gärningarna under åtalpunkterna 15.3–15.5 ska bedömas som kränkande fotografering, som åklagaren gjort.

Frågan är då hur handlingarna under åtalpunkterna 15.1 och 15.2 ska bedömas. Åklagaren har påstått att de ska rubriceras som sexuella övergrepp medan Andreas Holm har motsatt sig detta. Som framgår av tingsrättens inledande redogörelse förutsätter ansvar för sexuellt övergrepp att gärningspersonen, med en person som inte deltar frivilligt, genomför en sexuell handling. För att ett agerande ska bedömas som sexuell handling i brottsbalkens mening ska det vara fråga om en någorlunda varaktig fysisk beröring. Av filmerna framgår att Andreas Holm kortvarigt berört Sekretess M:s trosor

Avdelning 2

och blottat hennes kön, men inte vidrört könet. En sådan beröring kan inte, även om den filmats, anses vara en sexuell handling i brottsbalkens mening. Agerandet innebär dock ett ofredande av Sekretess M och är ägnat att kränka hennes sexuella integritet. Det som anges i gärningsbeskrivningarna täcker även brottet sexuellt ofredande. Gärningarna bedöms därför som sexuella ofredanden.

Andreas Holm ska alltså i denna del dömas för två sexuella ofredanden och tre fall av kränkande fotografering.

Straffvärde

Samtliga gärningar under denna åtalpunkt är så kränkande att böter inte är en tillräckligt ingripande reaktion. Straffvärdet för de sexuella ofredandena är fängelse i en månad vardera. Tingsrätten har därvid i straffhöjande riktning beaktat att Andreas Holm filmat gärningarna. Enligt de principer som gäller för straffmätning vid flerfaldig brottslighet är det sammantagna straffvärdet under denna åtalpunkt, sett isolerad, fängelse i två månader.

Skadestånd

Med den bedömning tingsrätten har gjort av gärningarna är begärt skadestånd för högt. Som tingsrätten redogjort för inledningsvis bör det göras en sammanvägd bedömning av vilket skadestånd som ska utgå vid flera brott mot samma målsägande. Med denna utgångspunkt är det skadestånd Andreas Holm gått med på att betala för kränkning rimligt. I avsaknad av utredning ska inget skadestånd utgå för sveda och värk.

Andreas Holm ska alltså betala skadestånd till Sekretess M med 15 000 kr och begärd ränta.

Förverkande

Åklagarens begäran att gopro-kamera och minneskort ska tas ifrån Andreas Holm är medgiven och har stöd i lag. Kameran och minneskortet ska därför förklaras förverkade.

Åtalspunkten 16, sexuellt övergrepp 2019-06-08, Sekretess Y**Begäran**

Åklagaren har begärt att Andreas Holm ska dömas för **sexuellt övergrepp** och påstått följande:

Andreas Holm har rört vid Sekretess Y:s kön samtidigt som han olovligen och i hemlighet filmade gärningen och hennes kropp och kön. Sekretess Y deltog inte frivilligt. Andreas Holm utnyttjade otillbörligt att Sekretess Y på grund av sömn och/eller berusning befann sig i en särskilt utsatt situation. Det hände den 8 juni 2019 på Tjärhovsgatan, Stockholms stad.

Andreas Holm begick gärningen med uppsåt.

Lagrum: 6 kap. 2 § 1 st. brottsbalken

Sekretess Y har begärt att Andreas Holm ska betala skadestånd till henne med 50 000 kr och ränta enligt 6 § räntelagen från den 8 juni 2019 tills full betalning sker. Av beloppet avser 40 000 kr ersättning för kränkning och 10 000 kr ersättning för sveda och värk.

Inställning

Andreas Holm har erkänt gärningen. Han har medgett att betala skadestånd till Sekretess Y med 15 000 kr för kränkning. Han har inte medgett eller som rimligt i och för sig godtagit något belopp för sveda och värk. Han har inte haft någon erinran mot den begärda räntan.

Utredning

På åklagarens begäran har hållits målsägandeförhör med Sekretess Y samt syn av film och fotografier. Åklagaren har även åberopat filmpromemoria, it-utlåtande, uppgifter om mastuppkoppling och analysresultat.

Sekretess Y har åberopat samma bevisning som åklagaren.

Tingsrättens bedömning

Skuld

Andreas Holms erkännande vinner klart stöd av den bevisning åklagaren lagt fram, inte minst av filmen som visats. Som framgår av tingsrättens inledande redogörelse förutsätter ansvar för sexuellt övergrepp att gärningspersonen, med en person som inte deltar frivilligt, genomför en sexuell handling. För att ett agerande ska bedömas som sexuell handling i brottsbalkens mening ska det vara fråga om en någorlunda varaktig fysisk beröring. Av filmen framgår att Andreas Holm berört Sekretess Y kortvarigt, under någon sekund. En sådan beröring kan inte anses vara en sexuell handling i brottsbalkens mening. Agerandet innebär dock ett ofredande av Sekretess Y och är ägnat att kränka hennes sexuella integritet. Det som anges i gärningsbeskrivningarna täcker även brottet sexuellt ofredande. Gärningen bedöms därför som sexuellt ofredande.

Andreas Holm ska alltså i denna del dömas för sexuellt ofredande.

Straffvärde

Denna gärning har varit så kränkande att böter inte är en tillräckligt ingripande reaktion. Straffvärdet är fängelse i en månad. Tingsrätten har därvid i straffhöjande riktning beaktat att Andreas Holm filmat gärningen.

Skadestånd

Med den bedömning tingsrätten har gjort av gärningarna är begärt skadestånd för högt. Sekretess Y är väl tillgodosedd med det belopp Andreas Holm gått med på att betala för kränkning, 15 000 kr. I avsaknad av utredning ska inget skadestånd utgå för sveda och värk.

Andreas Holm ska alltså betala skadestånd till Sekretess Y med 15 000 kr och begärd ränta.

Åtalspunkten 17, våldtäkt och grov fridskränkning i maj-september 2020, Sekretess G**Begäran**

Åklagaren har begärt att Andreas Holm ska dömas för

1. våldtäkt och påstått följande:

Andreas Holm har genomfört ett samlag med Sekretess G som inte deltog frivilligt. Det hände den 22 maj 2020 på Magnegatan 8, Märsta, Sigtuna kommun.

Sekretess G hade en kort tid innan händelsen uttryckt att hon inte önskade delta i ett samlag. Den tilltalade har då uttalat hot med innebörd att målsäganden och/eller närstående till henne skulle skadas eller dödas av andra personer som den tilltalade skulle kontakta, om inte målsäganden deltog i samlaget. Målsäganden deltog sedan i samlaget till följd av detta hot.

Andreas Holm begick gärningen med uppsåt.

Lagrum: 6 kap. 1 § 1 st. 1 men. Brottsbalken

2. grov fridskränkning och påstått följande:

Andreas Holm har begått följande brottsliga gärningar mot Sekretess G som han vid tidpunkten för de brottsliga gärningarna var närstående till. Det hände mellan den 1 maj 2020 och den 23 september 2020 på Nytorget 7, Stockholms stad eller andra platser i Stockholms stad.

a) Olaga hot genom att vid ett flertal tillfällen ha fällt yttranden med innebörd att han ska döda eller skada målsäganden och/eller närstående till henne. Hoten var sådana att Sekretess G kunde förväntas känna allvarlig rädsla för sin egen

Avdelning 2

och/eller annans personliga säkerhet. Detta hände mellan den 1 maj 2020 och den 23 september 2020 på olika platser i Stockholms stad.

b) Grovt olaga hot genom att ha tryckt ett pistolliknande föremål mot målsägandens panna. Hotet var sådant att Sekretess G kunde förväntas känna allvarlig rädsla för sin egen personliga säkerhet. Brottet bör bedömas som grovt eftersom ett vapenliknande föremål har använts vid hotet och hotet har varit av allvarligt slag. Detta hände någon gång mellan den 1 juli 2020 och den 17 september 2020 vid Nytorget, Stockholms stad.

c) Misshandel genom att ha slagit målsäganden två gånger med handen i ansiktet och knuffat omkull målsäganden så att hon har slagit ansiktet i gatan. Målsäganden har till följd av gärningen orsakats smärta, blodvite och blåmärken. Detta hände den 6 augusti 2020 vid Nytorget, Stockholms stad.

d) Misshandel genom att olovligen och i hemlighet ha lagt en narkotikaklassad substans/ett berusningsmedel i målsägandens dryck. Målsäganden blev efter drycken försatt i vanmakt eller ett liknande sådant tillstånd. I vart fall har gärningen utgjort ett ofredande, det vill säga ett hänsynslöst agerande som har varit ägnat att kränka målsägandens frid på ett kännbart sätt. Detta hände den 24 augusti 2020 vid Nytorget, Stockholms stad.

e) Misshandel genom att ha utdelat ett flertal slag mot målsägandens bröst och ansikte. Slagen har träffat på målsägandens händer. Målsäganden har till följd av gärningen orsakats smärta och svullnad. Detta hände den 12 september 2020 vid Nytorget, Stockholms stad.

f) Skadegörelse genom att ha kastat den mobiltelefon som målsäganden nyttjade vid tidpunkten mot en vägg så att telefonen gick sönder. Detta orsakade skada till ett okänt, men inte ringa värde. Detta hände den 17 september 2020 vid Nytorget, Stockholms stad.

g) Misshandel genom att ha huggit målsäganden med en nagelsax två gånger i vaden och rispat målsägandens ansikte med nagelsaxen. Målsäganden har till följd av gärningen orsakats sårskada och smärta. Detta hände den 17 september 2020 vid Nytorget, Stockholms stad.

Andreas Holm begick gärningarna med uppsåt.

Varje gärning var led i en upprepad kränkning av Sekretess G:s integritet. Gärningarna var också sådana att de kunde förväntas allvarligt skada Sekretess G:s självkänsla.

Lagrum: 4 kap. 4 a § 1 st. brottsbalken

Åklagaren har även begärt att i beslag tagen luftpistol med manual ska tas ifrån Andreas Holm (förklaras förverkad).

Sekretess G har begärt att Andreas Holm ska betala skadestånd till henne med 191 200 kr, varav 115 000 kr avser åtalpunkten 17.1 och 76 200 kr avser åtalpunkten 17.2. Hon har även begärt att Andreas Holm ska betala ränta enligt 6 § räntelagen på 115 000 kr från den 22 maj 2020 och på 76 200 kr från den 23 september 2020, allt tills full betalning sker. Av begärt skadestånd avser 100 000 kr kränkning och 15 000 kr sveda och värk under åtalpunkten 17.1 samt 70 000 kr kränkning, 5 200 kr sveda och värk och 1 000 kr ersättning för uppkomna kostnader på grund av trasig mobiltelefon under åtalpunkten 17.2.

Inställning

Andreas Holm har förnekat samtliga gärningar. Han har motsatt sig att luftpistolen tas ifrån honom och gjort gällande att denna inte kan komma till brottslig användning.

Andreas Holm har motsatt sig att betala skadestånd till Sekretess G. Om han skulle dömas helt enligt åtalet har han godtagit 126 000 kr som rimligt i och för sig, varav 110 000 kr för kränkning, 15 000 kr för sveda och värk och 1 000 kr för trasig mobiltelefon. Om han endast skulle dömas för åtalet enligt åtalpunkt 17.1 har han godtagit för den punkten begärt skadestånd som rimligt. Skulle han dömas endast för grov fridskränkning har han godtagit 40 000 kr för kränkning och 1 000 kr för kostnader som rimligt skadestånd. Han har i den delen inte godtagit något belopp för sveda och värk. Han har inte haft någon erinran mot sättet att beräkna ränta.

Utredning

På åklagarens begäran har hållits målsägandeförhör med Sekretess G, vittnesförhör med Waraporn (Gip) Chainakhon, Ofelia Häggqvist, Rebecka Marchow, Sekretess G:s mamma Sekretess G1, Virpi Väisänen och Mikael Marchow samt syn av filmer och fotografier. Åklagaren har också återopat filmpromemorior, data om filmer, rättsintyg, anteckningar, digitala konversationer och information om ecstasy.

Sekretess G har återopat samma bevisning som åklagaren.

Andreas Holm har åberopat Messenger-konversation.

Tingsrättens bedömning

Skuld

Inledning

Följande är inledningsvis utrett. Andreas Holm och Sekretess G hade en kärleksrelation från februari 2020 till den 17 september samma år. De hade träffats på en efterfest hemma hos Andreas Holm och blev tillsammans efter någon vecka. De tillbringade under relationen mycket tid tillsammans och Sekretess G sov ofta över hos Andreas Holm. Hon sov ibland hemma hos sin mamma i Märsta. Relationen var stormig. Enligt Sekretess G förekom våld från Andreas Holms sida. Andreas Holm har förnekat att han brukat våld mot Sekretess G. Tingsrätten återkommer närmare till detta i samband med prövningen av åtalet avseende grov fridskränkning.

Vad gäller bedömningen av åtalet är det av avgörande betydelse att bedöma Sekretess G:s uppgifters trovärdighet. Hennes berättelse uppfyller de kriterier som talar för att den är alltigenom trovärdig. Den är lång, levande, klar och detaljrik. Den kan därför läggas till grund för prövningen av åtalet under åtalspunkterna 17.1 och 17.2 om den får stöd av övriga omständigheter, som till exempel vad Sekretess G berättat för andra personer. Det Andreas Holm uppgett har så låg trovärdighet att det inte förändrar den bedömningen.

Åtalet för våldtäkt

När det gäller åtalet för våldtäkt får Sekretess G:s utsaga stöd av vad vittnena Gip Chainakhon och Virpi Väisänen berättat. De har båda uppgett att Sekretess G för dem berättat att Andreas Holm hotat henne med ”boysen” som skulle sitta i en van utanför Sekretess G:s mammas bostad och tillkallas om Sekretess G inte gjorde som han ville. De har även berättat att de fått höra att Andreas Holm tog Sekretess G:s mobiltelefon.

Sammantaget får det Sekretess G berättat sådant stöd av övrig bevisning att hennes berättelse kan läggas till grund för tingsrättens bedömning under denna åtalspunkt.

Genom det Sekretess G berättat är följande utrett. Den 22 maj 2020 var hon hemma hos sin mamma. Hon låg och sov på morgonen när hon väcktes av att Andreas Holm kom in i hennes sovrum. Han ville ha samlag med henne, men hon sa att hon inte ville det eftersom hennes mamma fanns i rummet intill och väggen mellan dem var tunn. Andreas Holm framhärdade dock i att han ville ha sex och sa att han kommit till Märsta tillsammans med boysen och att han skulle kontakta dem om hon inte låg med honom. Boysen skulle då komma till lägenheten och ge sig på hennes mamma. Hon uppfattade det som ett hot om att boysen skulle skada hennes mamma om hon inte hade sex med Andreas Holm. Hon hade därför samlag med honom fast hon inte ville.

Det är alltså bevisat under denna åtalspunkt att Andreas Holm haft samlag med Sekretess G mot hennes vilja och att hon deltog i samlaget på grund av att han hotat att skada hennes mamma. Åtalet för våldtäkt är därmed styrkt.

Andreas Holm ska alltså i denna del dömas för våldtäkt.

Åtalet för grov fridskränkning

Sekretess G:s berättelse är, som tidigare konstaterats, alltigenom trovärdig. Även under denna åtalspunkt måste emellertid det hon berättat få något stöd av övriga omständigheter för att de olika punkterna (a-g) ska vara styrkta.

Punkten a), olaga hot

Sekretess G har berättat att Andreas Holm under tiden den 1 maj till den 23 september 2020, vid ett flertal tillfällen uttalat hotelser med innebörd att han skulle skada henne eller hennes mamma. Detta får klart stöd av vad flertalet vittnen berättat. Sekretess G har för dem berättat om sin rädsla för Andreas Holm och att han hotat henne och hennes mamma. Bland annat har hon berättat att Andreas Holm hänvisat till Husbykillarna eller boysen som han sagt att han känner och att de kan skada henne eller hennes

mamma om han ber dem om det. Påståendet under punkten a) är därigenom styrkt. Gärningarna bedöms som olaga hot.

Punkten b), grovt olaga hot

Sekretess G har berättat att Andreas Holm hotat henne genom att trycka ett pistolliknande föremål mot hennes panna. Inget vittne har sagt att de hört Sekretess G berätta att detta skett. Vad några av vittnena sagt är att de fått höra att Andreas Holm lagt en handgranat i Sekretess G:s hand. Ofelia Häggqvist har berättat att Andreas Holm visat en soft air gun när hon var hemma hos honom och sagt att den var en riktig pistol som han hade som skydd. Att Andreas Holm innehaft en soft air gun styrks även av att en sådan beslagtagits hemma hos honom.

Endast den omständigheten att Andreas Holm innehaft en soft air gun kan inte anses utgöra tillräckligt stöd för Sekretess G:s uppgift om hot under denna punkt. Påståendet under punkten b) är således inte styrkt och Andreas Holm ska frikännas i denna del.

Punkten c), misshandel

Sekretess G har berättat att Andreas Holm den 6 augusti 2020 misshandlade henne genom att dels utdela två slag med öppen hand mot hennes kind, dels knuffa henne kraftigt så att hon föll framlänges och slog ansiktet i gatan. Detta får stöd av vad bland andra Gip Chainakhon berättat. Gip Chainakhon har berättat att hon sett skadorna på Sekretess G och även dokumenterat dem genom att fotografera dem. Enligt henne har Sekretess G också berättat för henne hur dessa skador uppkommit.

Att Sekretess G fått en skada vid ögat får även stöd av det Andreas Holm uppgett. Han har berättat att han och Sekretess G grälat och att Sekretess G först knuffade till honom och att han då knuffade tillbaka. Enligt honom föll Sekretess G till marken och slog ansiktet i kullerstenen.

Avdelning 2

Det återopade rättsintyget ger stöd åt det Sekretess G berättat även om det inte motbevisar Andreas Holm uppgifter. Enligt rättsläkaren är dock Sekretess G berättelse mer sannolik eftersom hon, utöver blåtiran, hade ytterligare skador i ansiktet. I intyget bedöms sannolikheten vara större för att skadorna orsakats genom mer än ett fall mot gatan.

Sammantaget vinner Sekretess G:s uppgifter klart stöd av övrig framlagd bevisning. Frågan är då om det också är bevisat att Andreas Holm haft uppsåt till den skada Sekretess G fick när hon föll till marken. Han måste ha insett risken för att Sekretess G skulle falla till marken om han gav henne en kraftig knuff, särskilt om hon – som han påstått – var berusad. Han måste också ha insett att Sekretess G kunde skada sig på det sätt hon gjorde om hon föll till marken. Trots dessa insikter har Andreas Holm knuffat Sekretess G. Förverkligandet av risken har alltså inte utgjort ett relevant skäl för honom att avstå från att knuffa Sekretess G. Andreas Holm har därmed haft i vart fall likgiltighetsuppsåt till de skador Sekretess G erhöll. Påståendet under punkten c) är styrkt. Gärningen bedöms som misshandel.

Punkten d), misshandel

Sekretess G har berättat att hon sett att Andreas Holm lagt ett rosa pulver i en grogg han blandade åt henne. Hon har också sagt att hon påtalade detta för honom och sa åt honom att hon inte ville dricka groggen. Enligt henne tvingade han då henne att dricka groggen, genom att hota henne. Hon har beskrivit att hon blev mer påverkad än vanligt av groggen.

Eftersom Sekretess G sett att Andreas Holm lagt ett rosa pulver i hennes grogg är påståendet att han gjort detta i hemlighet inte styrkt. Till stöd för påståendet att Sekretess G försatts i vanmakt eller annat liknande tillstånd har åklagaren lagt fram dels ett informationsblad om ecstasy, dels en film föreställande Sekretess G då hon ligger i en säng.

Avdelning 2

Även om man av filmen kan se att Sekretess G uppvisar en del av de symptom som enligt informationsbladet uppkommer vid intag av ecstasy räcker det inte för att det ska vara bevisat bortom rimligt tvivel att Andreas Holm lagt just ecstasy i Sekretess G:s grogg. Inte heller kan slutsatsen att Sekretess G befann sig i vanmakt eller något liknande tillstånd dras av filmen. Såvitt kan bedömas av filmen var hon kontaktbar och upprymd. Det kan därför inte anses styrkt att Andreas Holm misshandlat Sekretess G vid detta tillfälle.

Frågan är då om förfarandet i stället har inneburit ett ofredande av Sekretess G. Det i gärningsbeskrivningen angivna agerandet uppfyller inte kraven för att bedömas som ofredande. Det agerande som anges i gärningsbeskrivningen är närmast att se som ett olaga tvång, ett brott som inte täcks av åklagarens gärningspåstående. Påståendet under punkt d) är således inte styrkt och Andreas Holm ska frikännas i denna del.

Punkten e), misshandel

Sekretess G har berättat att Andreas Holm den 12 september 2020 utdelat ett flertal slag mot hennes bröst och ansikte, slag som hon försökt avvärja varför de träffat hennes händer. Sekretess G har också berättat att det var hårda slag och att hon hade ont i händerna i flera dagar efteråt. Även Rebecka Marchow har berättat att hon har ett klart minne av att Sekretess G vid den aktuella tiden hade ont i handen. Utöver detta har även Sekretess G1 sagt sig ha ett minne av att Sekretess G haft ont i handen. Den åberopade sms-konversationen ger också visst stöd åt det Sekretess G uppgett. Påståendet under e) får enligt tingsrättens mening tillräckligt stöd för att vara styrkt. Gärningen bedöms som misshandel.

Punkten f), skadegörelse

Sekretess G har berättat att Andreas Holm haft sönder en mobiltelefon hon använde. Detta får stöd av åberopat fotografi. Det får också stöd av det faktum att polisen hemma hos Andreas Holm hittat en trasig telefon av aktuellt märke. Det är därmed bevisat att Andreas Holm den 17 september 2020 haft sönder den mobiltelefon Sekretess

G nyttjade. Påståendet under punkten f) är styrkt. Gärningen bedöms som skadegörelse.

Punkten g), misshandel

Sekretess G har berättat att Andreas Holm den 17 september 2020 i samband med ett bråk högg henne två gånger med en nagelsax. Hon har beskrivit att huggen träffade henne i vaden och orsakade sår, blodvite och blåmärken. Sekretess G har dessutom berättat att Andreas Holm även rispade henne på kinden i samband med denna händelse.

Det Sekretess G berättat får stöd av de fotografier åklagaren lagt fram som bevisning. Påståendet får dessutom stöd av att samtliga vittnen har uppgett att Sekretess G berättat för dem om denna händelse. Påståendet under punkten g) är styrkt. Gärningen bedöms som misshandel.

Sammanfattning av åtalet avseende grov fridskränkning

Genom den bevisning åklagaren lagt fram under denna åtalpunkt är samtliga punkter, förutom punkterna b) och d) styrkta. Det är alltså styrkt att Andreas Holm under angiven tid utsatt Sekretess G för tre fall av misshandel, flera olaga hot och en skadegörelse. Det är vidare utrett att varje gärning utgjort led i en upprepad kränkning av Sekretess G:s integritet. Gärningarna kunde förväntas allvarligt skada Sekretess G:s självkänsla. Åtalet för grov fridskränkning är styrkt.

Andreas Holm ska alltså i denna del dömas för grov fridskränkning.

Straffvärde

Straffvärdet för våldtäkten är fängelse i två år och straffvärdet för den grova fridskränkningen är fängelse i nio månader. Enligt de principer som gäller för straffmätning vid flerfaldig brottslighet är det sammantagna straffvärdet under denna åtalpunkt, sett isolerad, fängelse i två år och tre månader.

Skadestånd

Som tingsrätten tidigare uttalat ska kränkingsersättning för upprepade brott mot samma målsägande, som har tidsmässigt samband med varandra, bestämmas utifrån den samlade kränkning som den skadelidande typiskt sett drabbats av genom brotten. Så har Sekretess G inte gjort utan hon har utgått från varje brott för sig.

Vid en bedömning av den samlade kränkning Sekretess G drabbats av är det belopp Andreas Holm godtagit, 110 000 kr, rimligt. Genom den utredning som presenterats är det bevisat att Sekretess G till följd av brotten drabbats av så omfattande fysisk och psykisk sveda och värk att begärd ersättning, 20 200 kr, i den delen är rimlig. Till detta kommer godtagen ersättning om 1 000 kr för skadad mobiltelefon. Andreas Holm ska betala dessa belopp.

Andreas Holm ska alltså betala skadestånd till Sekretess G med 131 200 kr och begärd ränta.

Förverkande

Det är inte utrett att luftpistolen använts i samband med brott. Åklagarens begäran om att den och manualen ska tas ifrån Andreas Holm ska därför avslås. Beslaget ska hävas. Det noteras i detta sammanhang att de beslagsnummer åklagaren angett i stämningsansökan avser en manual och ett magasin.

Åtalspunkten 18, våldtäkt 2020-10-22, Sekretess H**Begäran**

Åklagaren har begärt att Andreas Holm ska dömas för **våldtäkt** och påstått följande:

Andreas Holm har haft fingrar i Sekretess H:s underliv. Gärningen är med hänsyn till kränkningens allvar jämförlig med samlag. Sekretess H deltog inte frivilligt. Andreas Holm utnyttjade otillbörligt att Sekretess H på grund av sömn

och/eller berusning befann sig i en särskilt utsatt situation. Det hände den 22 oktober 2020 på Bjurholmsplan, Stockholm, Stockholms stad.

Andreas Holm begick gärningen med uppsåt.

Lagrum: 6 kap. 1 § 1 st. 1 men. och 3 men. 2 p. brottsbalken

Sekretess H har begärt att Andreas Holm ska betala skadestånd till henne med 116 227 kr, varav 100 000 kr för kränkning, 15 000 kr för sveda och värk och 1 227 kr för förlorad inkomst. Hon har begärt ränta enligt 6 § räntelagen på 115 000 kr från den 22 oktober 2020 och på 1 227 kr från den 1 januari 2021, båda tills full betalning sker.

Inställning

Andreas Holm har erkänt gärningen, men inte att han penetrerat Sekretess H med fingrarna. Han har godtagit att dömas för sexuellt övergrepp. Han har medgett att betala skadestånd till Sekretess H med 41 227 kr, varav 40 000 kr för kränkning och 1 227 kr för förlorad inkomst, och begärd ränta på de beloppen. Om han döms för våldtäkt har han godtagit som rimligt i och för sig 75 000 kr för kränkning och 10 000 kr för sveda och värk och begärd ränta på de beloppen.

Utredning

På åklagarens begäran har hållits målsägandeförhör med Sekretess H och syn av fotografier. Åklagaren har även åberopat sms-konversationer och anteckningar.

Andreas Holm har åberopat sms-konversationer.

Tingsrättens bedömning

Skuld

Följande är inledningsvis utrett. Sekretess H, Andreas Holm och ytterligare några personer befann sig vid den aktuella tiden hemma hos Sekretess H:s bror. Efter ett tag var

Avdelning 2

bara Sekretess H, hennes bror och Andreas Holm kvar i lägenheten. Sekretess H somnade i soffan. Hennes bror sov i sin säng. Sekretess H vaknade till och Andreas Holm hade då sin hand innanför hennes byxor och trosor. Han vidrörde hennes underliv mellan blygdläpparna. Han stack henne också med något vasst. Enligt Sekretess H hade Andreas Holm sina fingrar i hennes vagina när hon vaknade. Andreas Holm har berättat att han inte minns om detta skett, men att det kan ha varit så.

Genom det agerande som beskrivs ovan har Andreas Holm berört Sekretess H på ett sätt som utgör en sexuell handling. För att en sexuell handling ska omfattas av bestämmelsen om våldtäkt krävs att den med hänsyn till kränkningens allvar är jämförlig med samlag. Av rättspraxis framgår att det normalt krävs att en sexuell handling, för att anses jämförlig med samlag, innebär en vaginal penetration (tingsrätten bortser i detta sammanhang från orala och anala samlag). Avgörande för hur denna åtalspunkt ska bedömas är därför om penetration skett eller inte.

Sekretess H:s utsaga bedöms som alltigenom trovärdig. Det finns alltså ingen anledning att tro att hon medvetet lämnat oriktiga uppgifter. För att läggas till grund för en fällande dom måste, som tingsrätten tidigare redogjort för, en målsägandes uppgifter också få stöd av något annat som framkommit i målet. Utöver Sekretess H:s och Andreas Holms uppgifter finns ingen bevisning om vad som hänt. Andreas Holms uppgift att det kan stämma att penetration skett ger inte tillräckligt stöd för Sekretess H:s. Med de höga beviskrav som gäller i brottmål är det därmed inte bevisat att Andreas Holm haft sina fingrar i Sekretess H:s vagina. Den sexuella handling Andreas Holm vidtagit är därför inte, med hänsyn till kränkningens allvar, jämförlig med samlag. Gärningen bedöms därför som sexuellt övergrepp.

Andreas Holm ska alltså i denna del dömas för sexuellt övergrepp.

Straffvärde

Straffvärdet för denna gärning är fängelse i sex månader.

Skadestånd

Vid denna bedömning av gärningen ska Andreas Holm, enligt vad han medgett, betala skadestånd till Sekretess H med 41 227 kr, för kränkning och inkomstförlust. När det gäller begärd ersättning för sveda och värk saknas det visserligen närmare utredning om akut sjuktid. Som tingsrätten inledningsvis redogjort för bedömer tingsrätten att 5 000 kr är en rimlig ersättning för sveda och värk vid sexuellt övergrepp, även om medicinsk utredning saknas. Andreas Holm ska därför betala även detta belopp.

Andreas Holm ska alltså betala skadestånd till Sekretess H med 46 227 kr och ränta enligt 6 § räntelagen, på 45 000 kr från den 22 oktober 2020 och på 1 227 kr från den 1 januari 2021, båda tills full betalning sker.

Åtalspunkten 19, sexuellt övergrepp 2020-01-05, Sekretess S**Begäran**

Åklagaren har begärt att Andreas Holm ska dömas för **sexuellt övergrepp** och påstått följande:

Andreas Holm har genom ett par strumpbyxor fört Sekretess S trosor åt sidan och tagit på hennes kön samtidigt som han olovligen och i hemlighet filmade gärningen och hennes underliv. Sekretess S deltog inte frivilligt. Andreas Holm utnyttjade vidare otillbörligt att Sekretess S på grund av sömn och/eller berusning befann sig i en särskilt utsatt situation. Det hände den 5 januari 2020 på Nytorget 7D, Stockholms stad.

Andreas Holm begick gärningen med uppsåt.

Lagrum: 6 kap. 2 § 1 st. brottsbalken, Andreas Holm

Sekretess S har begärt att Andreas Holm ska betala skadestånd till henne med 50 000 kr och ränta enligt 6 § räntelagen från den 5 januari 2020 tills full betalning sker. Av beloppet avser 40 000 kr ersättning för kränkning och 10 000 kr ersättning för sveda och värk.

Inställning

Andreas Holm har erkänt gärningen, men gjort gällande att den ska bedömas som sexuellt ofredande. Han har medgett att betala skadestånd till Sekretess S med 15 000 kr för kränkning. Han har inte godtagit något belopp för sveda och värk som rimligt i och för sig. Han har inte haft någon erinran mot sättet att beräkna ränta.

Utredning

På åklagarens begäran har hållits målsägandeförhör med Sekretess S samt syn av film och fotografier. Åklagaren har även åberopat data om film och analysresultat.

Sekretess S har åberopat samma bevisning som åklagaren.

Tingsrättens bedömning

Skuld

Genom Andreas Holms erkännande, som får stöd av den övriga utredningen, är det bevisat att han agerat som åklagaren påstått. Det är alltså bevisat att Andreas Holm, mot Sekretess S:s vilja när hon sov, tagit hennes trosor åt sidan och tagit på hennes kön samt filmat detta. Beröringen har skett genom ett par nylonstrumpbyxor, som Sekretess S hade på sig.

Som framgår av tingsrättens inledande redogörelse förutsätter ansvar för sexuellt övergrepp att gärningspersonen, med en person som inte deltar frivilligt, genomför en sexuell handling. För att ett agerande ska bedömas som sexuell handling i brottsbalkens mening ska det vara fråga om en någorlunda varaktig fysisk beröring. Av filmen framgår att Andreas Holm berört Sekretess S kortvarigt genom ett par nylonstrumpbyxor. En sådan beröring kan inte anses vara en sexuell handling i brottsbalkens mening. Agerandet innebär dock ett ofredande av Sekretess S och är ägnat att kränka hennes

sexuella integritet. Det som anges i gärningsbeskrivningen täcker även brottet sexuellt ofredande. Gärningen bedöms därför som sexuellt ofredande.

Andreas Holm ska alltså i denna del dömas för sexuellt ofredande.

Straffvärde

Denna gärning har varit så kränkande att böter inte är en tillräckligt ingripande reaktion. Straffvärdet är fängelse i en månad. Tingsrätten har därvid i straffhöjande riktning beaktat att Andreas Holm filmat gärningen.

Skadestånd

Det skadestånd Sekretess S begärt är med hänsyn till hur tingsrätten bedömt gärningen för högt. Det av Andreas Holm medgivna beloppet, 15 000 kr, är rimlig ersättning för kränkning. I avsaknad av medicinsk utredning ska ersättning för sveda och värk inte utgå.

Andreas Holm ska alltså betala skadestånd till Sekretess S med 15 000 kr och begärd ränta.

Åtalspunkten 20, våldtäkt 2020-06-02, Sekretess U

Begäran

Åklagaren har begärt att Andreas Holm ska dömas för **våldtäkt** och påstått följande:

Andreas Holm har haft fingrar i Sekretess U:s underliv. Han har vidare vidrört och särat på Sekretess U:s blygdläppar samtidigt som han olovligen och i hemlighet filmade gärningen och hennes kön och kropp. Gärningen är med hänsyn till kränkningens allvar jämförlik med samlag. Sekretess U deltog inte frivilligt. Andreas Holm utnyttjade otillbörligt att Sekretess U på grund av sömn och/eller berusning befann sig i en särskilt utsatt situation. Det hände den 2 juni 2020 på Nytorget 7D, Stockholm, Stockholms stad.

Andreas Holm begick gärningen med uppsåt.

Lagrum: 6 kap. 1 § 1 st. 1 men. och 3 men. 2 p. brottsbalken

Sekretess U har begärt att Andreas Holm ska betala skadestånd till henne med 115 000 kr och ränta enligt 6 § räntelagen på 100 000 kr från den 2 juni 2020 och på 15 000 kr från den 6 april 2020, allt tills full betalning sker. Av beloppet avser 100 000 kr ersättning för kränkning och 15 000 kr ersättning för sveda och värk.

Inställning

Andreas Holm har erkänt att det är han som spelat in den film som åklagaren lagt fram som bevisning men sagt att han varken kan erkänna eller förneka den gärning åklagaren påstått att han gjort sig skyldig till. Han har motsatt sig att betala skadestånd till Sekretess U. Skulle han dömas enligt åklagarens gärningspåstående har han gått med på att betala 40 000 kr för kränkning och 7 800 kr för sveda och värk. Han har också gått med på att betala begärd ränta.

Utredning

På åklagarens begäran har hållits målsägandeförhör med Sekretess U och syn av film och fotografier. Åklagaren har också åberopat data om film, it-utlåtande, sms-konversationer, uppgifter om mastuppkopplingar och analysresultat.

Målsäganden har åberopat journalanteckningar och läkarintyg.

Tingsrättens bedömning

Skuld

Andreas Holm har beträffande denna händelse uppgett att han saknar minnesbilder från tillfället. Han har uppgett att om han filmat så har han gjort det i smyg. För bedömningen av om åklagaren lyckats bevisa sitt gärningspåstående är tingsrätten därför

hänvisad till övrig av åklagaren framlagd bevisning. Av denna bevisning framgår tid och plats för gärningen, omständigheter som i huvudsak dessutom är ostridiga.

Det är alltså filmen och förhöret med Sekretess U som är av avgörande betydelse för vad är bevisat i målet. Genom filmen är det styrkt att Andreas Holm kortvarigt berört Sekretess U:s kön och därvid fört den ena yttre blygdläppen åt sidan. Någon penetration av vagina kan inte iakttas på filmen. Även om mycket talar för att Sekretess U sov när Andreas Holm berörde och filmade henne kan det inte anses styrkt bortom rimligt tvivel av den korta filmsekvens som åklagaren förevisat. Att filmningen och beröringen av Sekretess U:s underliv skett mot hennes vilja är utrett, dels genom de uppgifter Sekretess U lämnat, dels av det Andreas Holm uppgett.

Sekretess U:s utsaga bedöms som alltigenom trovärdig. Hennes berättelse är både lång och levande. Däremot finns det ett antal omständigheter som talar för att hennes berättelse inte är helt tillförlitlig. Bland annat har hon själv på fråga sagt att hon är ganska säker på att Andreas Holm hade sina fingrar inne i hennes slida. Redan denna osäkerhet innebär enligt tingsrättens mening att beviskravet ställt bortom rimligt tvivel inte är uppfyllt. Till detta kommer att Sekretess U i det första polisförhöret inte nämnt något om att Andreas Holm skulle ha haft sina fingrar inne i henne, trots att hon då fick en direkt fråga om huruvida något särskilt hände det aktuella datumet. Hennes förklaring till varför hon då inte sa något om detta är inte övertygande.

Slutsatsen blir att Sekretess U:s berättelse, trots hennes trovärdighet, inte kan läggas till grund för tingsrättens prövning om den inte får starkt stöd av övrig bevisning. Att delar av Sekretess U:s berättelse vinner stöd av övrig bevisning medför inte – som åklagaren hävdar i sin plädering – att även uppgiften om penetration kan läggas till grund för tingsrättens prövning utan stödbevisning. Då det saknas stödbevisning för detta påstående är det inte bevisat.

Det som är bevisat är alltså det som kan iakttas vid syn av filmen, nämligen att Andreas Holm, mot Sekretess U:s vilja, helt kortvarigt berört hennes kön och därvid fört den ena yttre blygdläppen åt sidan.

Frågan är då hur denna gärning ska bedömas. För ansvar för våldtäkt krävs att gärningspersonen mot målsägandens vilja genomfört antingen ett samlag eller en sexuell handling som med hänsyn till kränkningens allvar är jämförlig med samlag. Av rättspraxis framgår att det normalt krävs att en sexuell handling, för att anses jämförlig med samlag, innebär en vaginal penetration (tingsrätten bortser i detta sammanhang från orala och anala samlag). Det är inte bevisat att Andreas Holm penetrerat Sekretess U:s vagina. Beröringen har dessutom varit kortvarig. Den kränkning den handlingen inneburit kan inte anses jämförlig med ett samlag. Den bedömningen förändras inte av att Andreas Holm filmat vad han gjort. Andreas Holm ska därmed inte dömas för våldtäkt.

Då är frågan om gärningen ska bedömas som sexuellt övergrepp. Som framgår av tingsrättens inledande redogörelse förutsätter ansvar för sexuellt övergrepp att gärningspersonen, med en person som inte deltar frivilligt, genomför en sexuell handling. För att ett agerande ska bedömas som sexuell handling i brottsbalkens mening ska det vara fråga om en någorlunda varaktig fysisk beröring. Av filmen framgår att Andreas Holm berört Sekretess U kortvarigt, under någon sekund. En sådan beröring kan inte anses vara en sexuell handling i brottsbalkens mening. Agerandet innebär dock ett ofredande av Sekretess U och är ägnat att kränka hennes sexuella integritet. Det som anges i gärningsbeskrivningen täcker även brottet sexuellt ofredande. Gärningen bedöms därför som sexuellt ofredande.

Andreas Holm ska alltså i denna del dömas för sexuellt ofredande.

Straffvärde

Denna gärning har varit så kränkande att böter inte är en tillräckligt ingripande reaktion. Straffvärdet är fängelse i en månad. Tingsrätten har därvid i straffhöjande riktning beaktat att Andreas Holm filmat gärningen.

Skadestånd

Det skadestånd Sekretess U begärt är med beaktande av hur tingsrätten bedömt gärningen för hög. Sekretess U är väl tillgodosedd med de belopp Andreas Holm har gått med på att betala om han döms, 40 000 kr för kränkning och 7 800 kr för sveda och värk.

Andreas Holm ska alltså betala skadestånd till Sekretess U med 47 800 kr och begärd ränta.

Åtalspunkten 21, våldtäkt 2019-08-08, Sekretess Å**Begäran**

Åklagaren har begärt att Andreas Holm ska dömas för **våldtäkt** och påstått följande:

Andreas Holm har haft fingrar i Sekretess Å:s underliv samtidigt som han olovligt och i hemlighet filmade gärningen och hennes kön. Gärningen är med hänsyn till kränkningens allvar jämförig med samlag. Sekretess Å deltog inte frivilligt. Andreas Holm utnyttjade otillbörligt att Sekretess Å på grund av sömn och/eller berusning befann sig i en särskilt utsatt situation. Det hände den 8 augusti 2019 på Bäckaskiftsvägen, Enskede, Stockholms stad.

Andreas Holm begick gärningen med uppsåt.

Lagrum: 6 kap. 1 § 1 st. 1 men. och 3 men. 2 p. brottsbalken

Sekretess Å har begärt att Andreas Holm ska betala skadestånd till henne med 116 628 kr, varav 100 000 kr för kränkning, 15 000 kr för sveda och värk och 1 628 kr för inkomstförlust. Hon har begärt ränta enligt 6 § räntelagen på 100 000 kr från den 8 augusti 2019, på 15 000 kr från den 30 april 2021 och på 1 628 kr från den 1 september 2021, allt tills full betalning sker.

Inställning

Andreas Holm har erkänt gärningen, men inte att han penetrerat Sekretess Å med fingrarna. Han har godtagit att dömas för i första hand sexuellt övergrepp och i andra hand mindre grov våldtäkt. Han har gått med på att betala skadestånd till Sekretess Å med sammanlagt 56 628 kr och begärd ränta, varav 40 000 kr för kränkning och begärda be-
lopp för sveda och värk och inkomstförlust.

Utredning

På åklagarens begäran har hållits målsägandeförhör med Sekretess Å samt syn av fotografier och filmer. Åklagaren har också åberopat filmpromemior, it-utlåtande, uppgifter om mastuppkopplingar, sms-konversationer och analysresultat.

Sekretess Å har åberopat lönespecifikationer och intyg från psykoterapeut.

Tingsrättens bedömning

Skuld

Andreas Holm har erkänt den gärning som kan iakttagas på filmen. Hans erkännande får stöd av syn av filmen. Sekretess Å:s utsaga bedöms som alltigenom trovärdig och tillförlitlig. Hennes berättelse bidrar dock inte till att klarlägga vad som hänt eftersom hon sov när Andreas Holm förgrep sig på henne.

Utöver Andreas Holms erkännande är tingsrätten helt hänvisad till vad som kan ses på filmen. Filmen är kort och i huvudsak av dålig kvalitet. Det går dock att urskilja att Andreas Holm under några sekunder särat på Sekretess Å:s skinkor och även berört hennes blygdläppar. Det går enligt tingsrättens mening inte att se, som åklagaren påstått, att hans fingrar penetrerat Sekretess Å:s vagina.

Avdelning 2

Det som är bevisat är alltså att Andreas Holm, när Sekretess Å sov och mot hennes vilja, kortvarigt särat på hennes skinkor och berört hennes blygdläppar. Frågan är då hur denna gärning ska bedömas. För ansvar för våldtäkt krävs att gärningspersonen mot målsägandens vilja genomfört antingen ett samlag eller en sexuell handling som med hänsyn till kränkningens allvar är jämförlig med samlag. Av rättspraxis framgår att det normalt krävs att en sexuell handling, för att anses jämförlig med samlag, innebär en vaginal penetration (tingsrätten bortser i detta sammanhang från orala och anala samlag). Det är inte bevisat att Andreas Holm penetrerat Sekretess Å:s vagina. Beröringen har dessutom varit kortvarig. Den kränkning den handlingen inneburit kan inte anses jämförlig med samlag. Den bedömningen förändras inte av att Andreas Holm filmat det han gjort. Gärningen ska därför bedömas som ett sexuellt övergrepp.

Andreas Holm ska alltså i denna del dömas för sexuellt övergrepp.

Straffvärde

Straffvärdet för denna gärning är fängelse i åtta månader. Tingsrätten har därvid i straffhöjande riktning beaktat att Andreas Holm filmat gärningen.

Skadestånd

Mot bakgrund av hur tingsrätten bedömt denna gärning är det skadestånd Sekretess Å begärt för högt. De belopp Andreas Holm gått med på att betala, 40 000 kr för kränkning, 15 000 kr för sveda och värk och 1 628 kr för inkomstförlust, motsvarar mer än väl de belopp som brukar dömas ut vid sexuella övergrepp. Sekretess Å är därför rimligen ersatt med dessa belopp.

Andreas Holm ska alltså betala skadestånd till Sekretess Å med 56 628 kr och begärd ränta.

Åtalspunkten 22, våldtäkt i december 2017, Sekretess P

Begäran

Åklagaren har begärt att Andreas Holm ska dömas för i första hand **våldtäkt** och i andra hand **sexuellt ofredande** och påstått följande:

Andreas Holm har haft fingrar i Sekretess P:s underliv. Gärningen är med hänsyn till kränkningens allvar jämförlig med samlag. Andreas Holm utnyttjade otillbörligt att Sekretess P på grund av sömn och/eller berusning befann sig i en särskilt utsatt situation. Det hände mellan den 7 december 2017 och den 8 december 2017 på Domherrevägen, Norrtälje kommun.

Andreas Holm begick gärningen med uppsåt.

Andreas Holm har under alla förhållanden haft handen innanför Sekretess P:s trosor, vilket är ett ofredande ägnat att kränka Sekretess P:s sexuella integritet. Även den gärningen har begåtts uppsåtligen.

Lagrum: 6 kap. 1 § 2 st. brottsbalken i dess lydelse före 1 juli 2018 och 6 kap. 10 § 2 st. brottsbalken

Sekretess P har begärt att Andreas Holm ska betala skadestånd till henne med 120 000 kr och ränta enligt 6 § räntelagen från den 8 december 2017 tills full betalning sker. Av beloppet avser 100 000 kr ersättning för kränkning och 20 000 kr ersättning för sveda och värk.

Inställning

Andreas Holm har förnekat gärningen. Han har motsatt sig att betala skadestånd till Sekretess P. Han har godtagit 10 000 kr för kränkning som rimligt i och för sig. Han har inte godtagit något belopp som rimlig ersättning för sveda och värk. Han har godtagit begärd ränta på eventuell ersättning för kränkning och ränta enligt 6 § räntelagen på eventuell ersättning för sveda och värk från den 15 mars 2021 tills full betalning sker.

Utredning

På åklagarens begäran har hållits målsägandeförhör med Sekretess P. Åklagaren har också åberopat sms-konversation och uppgifter om mastuppkoppling.

Sekretess P har åberopat samma bevisning som åklagaren och ett intyg angående sin psykiska hälsa.

Tingsrättens bedömning

Skuld

Följande är inledningsvis utrett. Sekretess P och Andreas Holm hade en kärleksrelation under 2017. Utredningen angående denna del av åtalet inleddes när polisen hittade ett sms skrivet den 16 december 2017 i Andreas Holms telefon. Sms:et var från Sekretess P, som skrev till Andreas Holm att han tagit innanför hennes trosor när hon sov. Genom mastuppkoppling är det visat att Andreas Holm var vid Sekretess P:s bostad under natten till den 8 december 2017.

Den här åtalspunkten gäller alltså en händelse i december 2017. Bestämmelsen om våldtäkt i 6 kap. 1 § brottsbalken hade – i nu aktuella delar – då följande lydelse:

Den som genom misshandel eller annars med våld eller genom hot om brottslig gärning tvingar en person till samlag eller till att företa eller tåla en annan sexuell handling som med hänsyn till kränkningens allvar är jämförlig med samlag, döms för *våldtäkt* till fängelse i lägst två och högst sex år.

Detsamma gäller den som med en person genomför ett samlag eller en sexuell handling som enligt första stycket är jämförlig med samlag genom att otillbörligt utnyttja att personen på grund av medvetlöshet, sömn, allvarlig rädsla, berusning eller annan drogpåverkan, sjukdom, kroppsskada eller psykisk störning eller annars med hänsyn till omständigheterna befinner sig i en särskilt utsatt situation

Sekretess P har berättat att hon vaknade av att Andreas Holm hade sina fingrar inuti hennes vagina. Hon har beskrivit att hon då blev arg på Andreas Holm. Sekretess P hördes av polis första gången den 15 mars i år, då hon hördes mot sms:et polisen hittat

Avdelning 2

i Andreas Holms telefon. Vid det förhöret nämnde hon inte att Andreas Holm skulle ha haft sina fingrar inuti henne, utan bara att han skulle ha haft sin hand innanför hennes trosor. Hon hördes av polisen igen den 19 april i år och då berättade hon att Andreas Holm skulle ha haft fingrarna inuti henne. Detta har Sekretess P förklarat med att hon hade förträngt och till en början inte kommit ihåg vad som hänt. Hon har vidare förklarat att hon när hon såg de aktuella trosorna fick flashbacks och kom ihåg vad som hänt. Hon har också berättat att hon mått mycket dåligt psykiskt efter att polisen kontaktat henne i detta ärende och tidigare ohälsa och trauman aktualiserats igen.

För ansvar för våldtäkt krävs att gärningspersonen mot målsägandens vilja genomfört antingen ett samlag eller en sexuell handling som med hänsyn till kränkningens allvar är jämförlig med samlag. Av rättspraxis framgår att det normalt krävs att en sexuell handling, för att anses jämförlig med samlag, innebär en vaginal penetration (tingsrätten bortser i detta sammanhang från orala och anala samlag). Avgörande för bedömningen av åklagarens begäran i första hand under denna åtalspunkt är alltså om penetration skett.

Sekretess P:s berättelse om vad som hänt är vag och odetaljerad och har ändrats i avgörande delar under utredningens gång. Det är förståeligt att Sekretess P haft svårt att minnas och till en början inte har kommit ihåg allt med hänsyn till vad hon berättat om sin psykiska hälsa och den tid som passerat sedan händelsen. Det gör dock att hennes uppgifter måste bedömas med viss försiktighet. För att kunna läggas till grund för en fällande dom måste hennes uppgifter därför få starkt stöd av annan utredning. Den övriga bevisning som finns är sms:et. Detta ger inte stöd för att Andreas Holm penetrerat Sekretess P:s vagina när hon sov, utan endast för att han vid det här tillfället haft handen innanför hennes trosor när hon sov. Ett sådant agerande kan inte, med hänsyn till kränkningen allvar, anses jämförligt med samlag. Andreas Holm ska därför inte dömas för våldtäkt.

Det finns ingen utredning om hur det närmare gått till när Andreas Holm hade handen innanför Sekretess P:s trosor. Det går inte att utesluta att det gått till som Andreas Holm uppgett som tänkbara förklaringar, nämligen att han gjort det i sömnen eller att han gjort det som ett initiativ till sex. Det kan därmed inte anses utrett att Andreas

Holm agerat med uppsåt att ofreda Sekretess P på ett sätt som var ägnat att kränka hennes personliga integritet. Han ska därför inte heller dömas för sexuellt ofredande, utan frikännas från åtalet under denna åtalspunkt.

Skadestånd

Eftersom Andreas Holm frikänns på denna punkt ska Sekretess P:s begäran om skadestånd avslås.

Åtalspunkten 23, våldtäkt 2013-04-06, Sekretess 1

Begäran

Åklagaren har begärt att Andreas Holm ska dömas för **våldtäkt** och påstått följande:

Andreas Holm har genomfört ett samlag med Sekretess 1 genom att otillbörligt utnyttja att hon på grund av sömn och/eller berusning befann sig i ett hjälplöst tillstånd. Andreas Holm filmade gärningen samt Sekretess 1:s kropp och kön. Det hände den 6 april 2013 i Häringe, Haninge kommun.

Andreas Holm begick gärningen med uppsåt.

Lagrum: 6 kap. 1 § 2 st. brottsbalken i dess lydelse före 1 juli 2013

Sekretess 1 har begärt att Andreas Holm ska betala skadestånd till henne med 175 000 kr och ränta enligt 6 § räntelagen från den 6 april 2013 tills full betalning sker. Av beloppet avser 150 000 kr ersättning för kränkning och 25 000 kr ersättning för sveda och värk.

Inställning

Andreas Holm har förnekat gärningen. Han har motsatt sig att betala skadestånd, men godtagit som rimligt i och för sig 100 000 kr för kränkning och 15 000 kr för sveda och värk. Han har godtagit sättet att beräkna ränta på eventuell ersättning för kränkning

och ränta enligt 6 § räntelagen på eventuell ersättning för sveda och värk från den 12 juli 2021 tills full betalning sker.

Utredning

På åklagarens begäran har hållits målsägandeförhör med Sekretess 1 och syn av film. Åklagaren har också åberopat filmpromemoria, platsangivelse, analysresultat och sms-konversation.

Sekretess 1 har åberopat samma bevisning som åklagaren och intyg från psykoterapeut.

Tingsrättens bedömning

Skuld

Följande är inledningsvis utrett. Sekretess 1 och Andreas Holm var bekanta med varandra och umgicks under 2013. Under utredning av annan misstänkt brottslighet som prövas i denna dom hittade polisen två filmer i Andreas Holms dator. Filmerna var inspelade den 6 april 2013 och den ena är åberopad av åklagaren under denna åtalspunkt. På den filmen syns en man och en kvinna som har vaginalt samlag. Med hjälp av information i filmfilerna kom polisen fram till att filmerna var inspelade i Häringe. Därefter identifierades Sekretess 1 som kvinnan på filmen.

Andreas Holm har erkänt att det är han som är mannen på filmen. Sekretess 1 har uppgett att hon aldrig haft samlag med Andreas Holm och att filmen måste ha spelats in när hon sov. Andreas Holm har uppgett att Sekretess 1 var vaken och att det var ett ömsesidigt frivilligt samlag, men att han filmade i smyg.

Genom Andreas Holms uppgifter, som får stöd av den övriga bevisningen, är det utrett att det är han som är mannen på filmen och som filmat samlaget samt att filmandet skett utan Sekretess 1:s tillstånd.

Den här åtalspunkten gäller en händelse i april 2013. Bestämmelsen om våldtäkt i 6 kap. 1 § brottsbalken hade – i nu aktuella delar – då följande lydelse:

Den som genom misshandel eller annars med våld eller genom hot om brottslig gärning tvingar en person till samlag eller till att företa eller tåla en annan sexuell handling som med hänsyn till kränkningens art och omständigheterna i övrigt är jämförlig med samlag, döms för *våldtäkt* till fängelse i lägst två och högst sex år.

Detsamma gäller den som med en person genomför ett samlag eller en sexuell handling som enligt första stycket är jämförlig med samlag genom att otillbörligt utnyttja att personen på grund av medvetlöshet, sömn, berusning eller annan drogpåverkan, sjukdom, kroppsskada eller psykisk störning eller annars med hänsyn till omständigheterna befinner sig i ett hjälplöst tillstånd.

Frågan är om Andreas Holm, som åklagaren påstått, otillbörligt utnyttjat att Sekretess 1 på grund av sömn eller berusning befann sig i ett hjälplöst tillstånd och om han därför ska dömas för våldtäkt.

Sekretess 1 har berättat att hon är helt säker på att hon aldrig haft samlag med Andreas Holm i vaket tillstånd. Tingsrätten bedömer att Sekretess 1:s utsaga är trovärdig. Det finns alltså ingen anledning att tro att hon medvetet lämnat felaktiga uppgifter. För att kunna läggas till grund för en fällande dom krävs dock, som tingsrätten inledningsvis redogjort för, att hennes uppgifter får stöd av annan utredning. Den övriga utredning som finns är filmen.

Av filmen framgår att Sekretess 1 låg förhållandevis stilla och inte yttrade något ord under den del av samlaget som filmats. I början av filmen hörs ett ljud, som kan tolkas som avsiktligt från Sekretess 1. I filmens början syns också att Sekretess 1 rör på sina ögonfransar, som att hon blinkar. Senare under filmen hörs tung andhämtning från två personer samtidigt. Dessa iakttagelser gör att det utifrån filmen inte kan uteslutas att Sekretess 1 var vaken under samlaget. Det är alltså inte bevisat att Sekretess 1 på grund av sömn befann sig i ett hjälplöst tillstånd. Det har inte förts bevisning om att Sekretess 1 på grund av berusning skulle ha befunnit sig i ett sådant tillstånd, vilket alltså inte heller är bevisat. Den övriga bevisning som finns ger därmed inte sådant stöd för Sekretess 1:s uppgifter som, med de höga beviskrav som gäller i brottmål, krävs för en fällande dom. Detta innebär att Andreas Holm ska frikännas från åtalet i denna del.

Skadestånd

Eftersom Andreas Holm frikänns på denna punkt ska Sekretess 1:s begäran om skadestånd avslås.

Åtalspunkten 24, våldtäkt 2012-09-02, Sekretess Ö**Begäran**

Åklagaren har begärt att Andreas Holm ska dömas för **våldtäkt** och påstått följande:

Andreas Holm har genomfört ett samlag med Sekretess Ö genom att otillbörligt utnyttja att Ö på grund av sömn och/eller berusning befann sig i hjälplöst tillstånd. Andreas Holm filmade gärningen samt Sekretess Ö:s kropp och kön. Det hände den 2 september 2012 i Skottland, Storbritannien.

Andreas Holm begick gärningen med uppsåt.

Lagrum: 6 kap. 1 § 2 st. brottsbalken i dess lydelse före 1 juli 2013

Sekretess Ö har begärt att Andreas Holm ska betala skadestånd till henne med 116 439 kr, varav 100 000 kr för kränkning, 15 000 kr för sveda och värk och 1 439 kr för förlorad inkomst. Hon har begärt ränta enligt 6 § räntelagen på 100 000 kr från den 2 september 2012, på 15 000 kr från den 21 juni 2021 och på 1 439 kr från den 5 oktober 2021, allt tills full betalning sker.

Inställning

Andreas Holm har förnekat gärningen. Han har motsatt sig att betala skadestånd till Sekretess Ö, men godtagit hennes begäran som rimlig i och för sig.

Utredning

På åklagarens begäran har hållits målsägandeförhör med Sekretess Ö och syn av filmer. Åklagaren har även åberopat filmpromemior, analysresultat, skotsk lagtext och brev från skotsk åklagare.

Sekretess Ö har åberopat lönespecifikationer.

Tingsrättens bedömning

Skuld

Följande är inledningsvis utrett. Sekretess Ö och Andreas Holm umgicks med varandra under 2012. De var i augusti-september det året på en weekend-resa till Skottland tillsammans. Under utredningen av annan misstänkt brottslighet som prövas i denna dom hittade polisen några filmer i Andreas Holms dator, varav två åberopats av åklagaren under denna åtalpunkt. Filmerna visade sig vara inspelade i Skottland den 2 september 2012 tidigt på morgonen med sex minuters mellanrum. På filmerna syns en man och en kvinna som har vaginalt samlag. Polisen identifierade sedermera Sekretess Ö som kvinnan på filmerna.

Andreas Holm har erkänt att det är han som är mannen på filmerna. Sekretess Ö har uppgett att hon inte har något minne av samlaget som filmerna visar och att filmerna måste ha spelats in medan hon sov. Andreas Holm har uppgett att filmerna visar ett ömsesidigt frivilligt samlag och att Sekretess Ö var vaken, men att han filmade i smyg.

Genom Andreas Holms uppgifter, som får stöd av övrig utredning, är det bevisat att det är han som är mannen på filmerna och som filmat samlaget samt att filmandet skett utan Sekretess Ö:s tillstånd.

Den här åtalpunkten gäller en händelse i september 2012. Bestämmelsen om våldtäkt i 6 kap. 1 § brottsbalken hade – i nu aktuella delar – då följande lydelse:

Avdelning 2

Den som genom misshandel eller annars med våld eller genom hot om brottslig gärning tvingar en person till samlag eller till att företa eller tåla en annan sexuell handling som med hänsyn till kränkningens art och omständigheterna i övrigt är jämförlig med samlag, döms för *våldtäkt* till fängelse i lägst två och högst sex år.

Detsamma gäller den som med en person genomför ett samlag eller en sexuell handling som enligt första stycket är jämförlig med samlag genom att otillbörligt utnyttja att personen på grund av medvetlöshet, sömn, berusning eller annan drogpåverkan, sjukdom, kroppsskada eller psykisk störning eller annars med hänsyn till omständigheterna befinner sig i ett hjälplöst tillstånd.

För att en våldtäkt enligt svensk lagstiftning begången i Skottland ska kunna straffas i Sverige krävs att den aktuella gärningen då den begicks var straffbar även i Skottland. Av den skotska lagtext åklagaren presenterat framgår att så är fallet. Det finns alltså lagliga förutsättningar att – om gärningen är bevisad – döma för den i svensk domstol.

Frågan är om Andreas Holm, som åklagaren påstått, otillbörligt utnyttjat att Sekretess Ö på grund av sömn eller berusning befann sig i ett hjälplöst tillstånd och om han därför ska dömas för våldtäkt.

Sekretess Ö har berättat att hon inte i vaket tillstånd haft samlag med Andreas Holm vid det här tillfället. Tingsrätten bedömer att Sekretess Ö:s utsaga är trovärdig. Det finns alltså ingen anledning att tro att hon medvetet lämnat felaktiga uppgifter. För att kunna läggas till grund för en fällande dom krävs dock, som tingsrätten inledningsvis redogjort för, att Sekretess Ö:s uppgifter även är tillförlitliga och får stöd av annan utredning. Den övriga utredning som finns är filmerna.

I den första filmen syns Sekretess Ö ligga stilla och vara tyst. Det ser ut som att hon har en kudde över huvudet. I den andra filmen syns Sekretess Ö röra på sig och hon hörs säga några ord. Hon låter vaken och det hon säger är adekvat i situationen. Det verkar alltså inte som att hon pratar i sömnen. Detta tyder med styrka på att hon var vaken när den andra filmen spelades in. Detta talar emot Sekretess Ö:s uppgift att hon vid detta tillfälle inte i vaket tillstånd haft samlag med Andreas Holm. Det kan därför inte uteslutas att hon misstagit sig om den saken. Den första filmen är inspelad ungefär sex minuter före den andra. Även om Sekretess Ö verkar mer passiv under den första

filmen, kan det inte uteslutas att hon var vaken även då. Det är alltså inte bevisat att Sekretess Ö på grund av sömn befann sig i ett hjälplöst tillstånd. Det har inte förts bevisning om att Sekretess Ö på grund av berusning skulle ha befunnit sig i ett sådant tillstånd, vilket alltså inte heller är bevisat. Den övriga bevisning som finns ger därmed inte sådant stöd för Sekretess Ö:s uppgifter som, med de höga beviskrav som gäller i brottmål, krävs för en fällande dom. Detta innebär att Andreas Holm ska frikännas från åtalet i denna del.

Skadestånd

Eftersom Andreas Holm frikänns på denna punkt ska Sekretess Ö:s begäran om skadestånd avslås.

Åtalspunkten 25, ringa narkotikabrott

Begäran

Åklagaren har begärt att Andreas Holm ska dömas för **ringa narkotikabrott** och påstått följande:

Andreas Holm har olovligen innehaft 8,94 gram svamp innehållande psilocin, 0,06 gram amfetamin, 1,71 gram ketamin, 1,02 gram MDMA, 1,75 tabletter MDMA, 6 tabletter tramadol, som är narkotika. Det hände den 11 november 2020 på Nytorget 7 D, Stockholm, Stockholms stad.

Andreas Holm begick gärningen med uppsåt.

Lagrum: 1 § 1 st. 6 p. och 2 § narkotikastrafflagen (1968:64)

Åklagaren har vidare begärt att i beslag tagen narkotika ska tas ifrån Andreas Holm (förklaras förverkad).

Inställning

Andreas Holm har erkänt gärningen och inte haft någon erinran mot att narkotikan tas ifrån honom.

Utredning

Åklagaren har presenterat beslagsprotokoll och analysresultat.

Tingsrättens bedömning**Skuld**

Genom Andreas Holms erkännande, som stöds av övrig utredning, är det bevisat att han innehaft narkotika av de sorter och i de mängder åklagaren påstått.

Andreas Holm ska alltså i denna del dömas för ringa narkotikabrott.

Straffvärde

Straffvärdet för denna gärning är dagsböter.

Förverkande

Det finns laglig grund för åklagarens begäran att narkotika ska tas ifrån Andreas Holm. Narkotikan ska därför förklaras förverkad.

Åtalspunkten 26, barnpornografibrott

Begäran

Åklagaren har begärt att Andreas Holm ska dömas för **barnpornografibrott** och påstått följande:

Andreas Holm har innehaft totalt 8 745 barnpornografiska bilder och 16 barnpornografiska filmer. Det hände den 11 november 2020 på Nytorget 7 D, Stockholm, Stockholms stad.

Andreas Holm begick gärningen med uppsåt.

Lagrum: 16 kap. 10 a § 1 st. 5 p. brottsbalken

Åklagaren har även begärt att i beslag tagen datorn med barnpornografiskt material ska tas ifrån Andreas Holm (förklaras förverkad), i första hand enligt 36 kap. 2 § brottsbalken och i andra hand enligt lagen (1994:1478) om förverkande av barnpornografi.

Inställning

Andreas Holm har erkänt att det barnpornografiska materialet funnits i hans dator men har motsatt sig att dömas för barnpornografibrott och hävdatt att han inte vetat om att materialet funnits där.

Andreas Holm har motsatt sig att datorn tas ifrån honom med hänvisning till att den innehåller mycket mer än barnpornografimaterial, bland annat bilder och annat han sparat som minne från drygt tio år av sitt liv. Även om han skulle dömas har han anfört att det är tillräckligt att tingsrätten förordnar att det barnpornografiska materialet ska förstöras.

Utredning

På åklagarens begäran har hållits vittnesförhör med polisen Linda Strand. Åklagaren har också åberopat granskningsprotokoll och it-utlåtande.

Tingsrättens bedömning

Skuld

Vid husrannsakan i Andreas Holms bostad beslagtogs bland annat en stationär dator. Vid genomgång av datorn påträffades bilder och filmer som bedömdes som barnpornografiska. Linda Strand har därför granskat materialet. Av vittnesförhöret med henne framgår att hon hittat sammanlagt 8 745 bilder som hon bedömt utgör barnpornografiska bilder, av dem 391 grovt barnpornografiska. Hon har vidare redogjort för att hon även hittade 16 filmer, varav 3 enligt henne utgjordes av grovt barnpornografiskt material. Under vittnesförhöret har hon förevisat ett urval av dessa bilder och filmer samt förklarat varför bilderna och filmerna bedömts som barnpornografiska samt varför en del av dem bedömts som grova.

Tingsrätten göra samma bedömningar som Linda Strand av det material hon förevisat, både när det gäller att bilderna och filmerna utgör barnpornografiskt material och när det gäller de bilder och filmer som hon bedömt som grovt barnpornografiskt material. Det är alltså genom de uppgifter hon lämnat bevisat att det i Andreas Holms dator funnits sammanlagt 8 745 bilder med barnpornografiskt innehåll, av dem 391 grovt barnpornografiska, samt 16 barnpornografiska filmer, varav 3 var grovt barnpornografiskt material.

Som tingsrätten inledningsvis redogjort för finns det situationer eller omständigheter som medför att en tilltalad får en förklaringsbörda, det vill säga hen måste kunna ge en rimlig och trovärdig förklaring till hur situationen eller omständigheten kan vara för handen utan att hen känner till det. Att det påträffats så mycket barnpornografiskt material i Andreas Holms dator är en sådan omständighet.

Andreas Holm har inte kunnat ge någon rimlig förklaring till hur det kommer sig att det fanns så mycket barnpornografiskt material i hans dator. Han har angett olika alternativ till hur detta material kan ha hamnat i hans dator utan hans kännedom. Han har bland annat sagt att han laddat ner väldigt mycket material från internet, inte sällan hela

Avdelning 2

mappar, vilka i sin tur kunde innehålla undermappar. Han har uppgett att han inte gått igenom allt det materialet varför det skulle kunna ha innehållit barnpornografiskt material. Ett annat alternativ kan enligt Andreas Holm vara att personer, både bekanta och obekanta, som varit hemma hos honom varit inne på hans dator och utan hans vetskap laddat ner barnpornografiskt material.

De förklaringar Andreas Holm lämnat är inte vare sig sannolika eller trovärdiga varför de lämnas utan avseende. Att han faktiskt vetat om att materialet funnits i hans dator och att det är han själv som medvetet laddat ner det får stöd av att delar av materialet funnits i hans dator sedan 2014, att materialet laddats ner till tre olika ställen i datorn och inte minst av anteckningar som återfunnits i datorn och Andreas Holms mobiltelefon.

Som exempel på dessa anteckningar kan följande nämnas:

Våldta henne
Bp mapp. Senaste txtfiler
Våldta

Marta våldta
Normalt att våldta
Se
Stationär dator
Alla bilder
Ha cam på
Smyg fota
Kräv omstart, samt

Är det någon som har kullat ett barn
Vissa har det bra
Fitta som fitta
Från knullar barn till tecknad hentai
Knullis barn gå
Klart man inte säger att man har pillat en sovande på
Fittan
Min syssling var 6 när jag började pilla henne på
Fittan eller vad frågade ni

De förklaringar Andreas Holm gett till varför han gjort dessa anteckningar är svårbegripliga. Han har bland annat sagt att han i gruppdiskussioner på Skype kan ha teck-

Avdelning 2

nat ner vad som sägs och att det kan vara fråga om svart humor eller försök att provocera. Enligt honom har han tecknat ner detta för att komma ihåg det. Varför han vill minnas sådana uttalanden har han dock inte förklarat. Han har även beträffande det sista exemplet sagt att det kan ha varit så att det är han som ligger bakom det och att han tecknat ner det för att det är något han ska säga i en gruppdiskussion, sannolikt för att provocera. Dessa förklaringar ger sken av att i efterhand försöka förklara anteckningarna på ett sätt som skulle visa att han saknar intresse för barnpornografi.

Sammantaget finner tingsrätten att det genom det ovan redovisade kan hållas för helt säkert att Andreas Holm vetat om att hans dator innehöll det barnpornografiska materialet. Han har således uppsåtligt innehaft barnpornografen och åtalet är styrkt.

Andreas Holm ska alltså i denna del dömas för barnpornografibrott.

Straffvärde

Straffvärdet för denna gärning är fängelse i två månader.

Förverkande

Datorn har använts som hjälpmedel vid barnpornografibrottet. Redan det förhållandet utgör skäl att ta datorn ifrån Andreas Holm. Det behövs även för att garantera att det barnpornografiska materialet inte sprids vidare. Datorn ska tas därför förklarad förverkad.

Sammanfattning av tingsrättens bedömning av skuldfrågorna

Andreas Holm döms nu för tre våldtäkter av normalgraden, två mindre grova våldtäkter, två oaktsamma våldtäkter, en grov fridskränkning, åtta sexuella övergrepp, sex sexuella ofredanden, ett barnpornografibrott, elva fall av kränkande fotografering och

ett ringa narkotikabrott. Han frikänns från fem åtalpunkter som tillsammans gäller åtta våldtäkter, varav åklagaren bedömt en som grov.

Påföljd

Andreas Holm är inte tidigare dömd för brott. Tingsrätten har inhämtat ett läkarintyg enligt 7 § lagen om personutredning i brottmål. I intyget bedöms att allvarlig psykisk störning inte förelegat vid vare sig gärningarna eller undersökningen och att det inte finns skäl för rättspsykiatrisk undersökning. I intyget anförs att Andreas Holm lider av ADD. Vidare anförs bland annat följande.

Diagnostiskt finns skäl misstänka att det kan finnas en nedstämdhet och en ångest som i kombination med neuropsykiatrisk funktionsstörning med nedsatt förmåga att fokusera och bibehålla uppmärksamhet kan öka risken för krisreaktioner. Under kris- och stressreaktion finn risk för impulsivt, vinningsstyrt beteende som kan dämpa den egna olusten.

Beskrivna gärningsbeteenden kan sannolikt förklaras mot bakgrund av stressreaktion, nedstämdhet och ångest som sammantaget medfört diffusa olustkänslor som kan dämpas med sexuella beteenden.

Andreas Holm har berättat följande. Hans ADD medför störningar i minne och koncentration, förmågan att hålla en röd tråd, förmågan att avsluta saker han påbörjat samt ångest och benägenhet att fastna i specialintressen. Han har tidigare fått medicin mot ADD, vilket haft god effekt, men blev av med sin medicinering för att han drack för mycket alkohol. Han har också använt andra droger, vilket ökade under 2019. Till följd av att han mått dåligt psykiskt och använt alkohol och andra droger har han successivt tappat kontrollen över sitt handlande. Detta är bakgrunden till de brott han erkänt.

Andreas Holm döms nu för ett stort antal brott. I anslutning till bedömningen av varje åtalpunkt ovan har tingsrätten redogjort för vilket straffvärde brotten i den åtalpunkten har. Bedömningen av straffvärdet vid flerfaldig brottslighet ska avse brottsligheten i dess helhet. I praktiken innebär det att det straff som utmäts vid flerfaldig brottslighet ligger väsentligt lägre än vad som skulle bli följden av en sammanläggning

Avdelning 2

av straffvärdet för varje enskilt brott. Utgångspunkten vid denna bedömning är i allmänhet det allvarligaste brottet. Till straffvärdet för detta brott läggs sedan en efter hand minskande andel av straffvärdet för vart och ett av de övriga brotten i ordning efter deras allvar. En rimlighetsbedömning ska också göras av det på detta sätt beräknade sammanlagda straffvärdet. Högsta domstolen har uttalat att det vid ett stort antal likartade brott – som i detta fall – kan finnas anledning att ge mindre reduktion för tillkommande brott än vad som annars är fallet (se till exempel NJA 2018 s. 378).

Det allvarligaste brottet Andreas Holm döms för är våldtäkten under åtalspunkten 3.1, som har ett straffvärde om fängelse i två år och tre månader. Med den utgångspunkten och med tillämpning av nyss angivna principer bedömer tingsrätten att det samlade straffvärdet för den brottslighet Andreas Holm döms för är fängelse i fem och ett halvt år.

Vid bedömningen av brottslighets straffvärde ska domstolen, enligt 29 kap. 3 § första stycket, andra punkten som förmildrande omständighet beakta om den tilltalade till följd av en psykisk störning, sinnesrörelse eller av någon annan orsak haft nedsatt förmåga att kontrollera sitt handlande. Av inhämtat läkarintyg och Andreas Holms egna uppgifter framgår att han till följd av sin neuropsykiatriska funktionsnedsättning och sviktande psykiska hälsa haft nedsatt förmåga att kontrollera sitt handlande. Detta ska alltså beaktas i mildrande riktning när tingsrätten bestämmer fängelsestraffets längd.

Enligt 29 kap. 5 § nionde punkten brottsbalken anges att domstolen vid straffmätning i skälig omfattning ska beakta omständigheter som påkallar att den tilltalade får ett lägre straff än brottslighetens straffvärde motiverar. I praxis har lång häktningstid där den häktade haft restriktioner bedömts vara en sådan omständighet. En häktningstid under sådana förhållanden om ungefär ett år motiverar enligt Högsta domstolen att straffet sätts ned med två månader (se NJA 2015 s. 769). Andreas Holm har varit häktad med restriktioner i näst intill ett års tid. Även detta ska beaktas i mildrande riktning när tingsrätten bestämmer fängelsestraffets längd.

Med dessa hänsyn tagna är det sammantagna straffvärdet för Andreas Holms brottslighet fängelse i fem år. Vid så högt straffvärde är annan påföljd än fängelse utesluten. Andreas Holm döms därför till fem års fängelse.

Häktning

Det finns fortsatt risk att Andreas Holm begår nya brott. För brottet våldtäkt är inte föreskrivet lindrigare straff än fängelse i två år och det är inte uppenbart att skäl till häktning saknas. Andreas Holm ska därför vara kvar i häkte till dess fängelsestraffet får verkställas.

Kvarstad

Åklagaren har begärt att tingsrätten förordnar om kvarstad på så mycket av Andreas Holms egendom att 31 850 kr kan antas bli täckt vid utmätning samt att kvarstaden ska bestå till dess verkställighet kan ske, dock längst två månader efter lagakraftvunnen dom. Till stöd för detta har åklagaren anfört att det rimligen kan befaras att Andreas Holm genom att undandra egendom eller på annat sätt undviker att betala det skadestånd som ska erläggas. Vidare har åklagaren anfört att skälen för ett kvarstadsbeslut uppväger det intrång eller men i övrigt som åtgärden innebär för Andreas Holm eller för något annat motstående intresse samt att mindre ingripande åtgärder, som på motsvarande sätt tar målsägandenas intresse tillvara, inte finns att tillgå.

Andreas Holm har medgett begäran om kvarstad.

Av de skäl åklagaren anfört ska förordnas om kvarstad på så mycket av Andreas Holms egendom att 31 850 kr kan antas bli täckt vid utmätning och kvarstaden bestå till dess verkställighet kan ske, dock längst två månader efter lagakraftvunnen dom i målet.

Brottsofferfond

Eftersom Andreas Holm döms för brott med fängelse i straffskalan ska han enligt lag betala 800 kr till Brottsofferfonden.

Ersättning till målsägandebiträden och försvarare

Kostnaderna för målsägandebiträden och försvarare ska, med hänsyn till Andreas Holms ekonomiska förhållanden, stanna på staten.

Anna Carlén

Anna Carlén har begärt ersättning med 1 679 397 kr. Hon har begärt ersättning med förhöjd taxa under perioden juni-oktober 2021 och anført att hon varit bunden till målet i sådan omfattning att det påverkat hennes möjligheter att arbeta med andra mål och att åta sig nya uppdrag. Åklagaren har yttrat sig över begäran och uppgett att hon inte har något att anföra om denna. Av de skäl Anna Carlén anført är det motiverat att hennes ersättning under juni-oktober 2021 bestäms enligt förhöjd taxa. Begärd ersättning är, med hänsyn till detta och till uppdragets art och omfattning, rimlig. Hennes ersättning bestäms därför – rätt avrundat – till 1 679 398 kr, varav 335 880 kr är mervärdesskatt.

Elisabet Selin

Elisabet Selin har biträtt tretton målsägande. Den ersättning hon begärt för sina uppdrag varierar mellan 29 906 kr och 55 064 kr. Den begärda ersättningen är, med hänsyn till respektive uppdrags art och omfattning, rimlig. Hennes ersättning bestäms därför till – rätt avrundat – sammanlagt 481 801 kr, varav 96 360 kr är mervärdesskatt. Beloppet fördelar sig mellan uppdragen enligt följande.

Sekreteress A:	39 145 kr, varav 7 829 kr är mervärdesskatt
Sekreteress B:	55 064 kr, varav 11 012,80 kr är mervärdesskatt
Sekreteress C:	36 806 kr, varav 7 361,20 kr är mervärdesskatt

Sekreteress D:	40 890 kr, varav 8 178 kr är mervärdesskatt
Sekreteress F:	33 915 kr, varav 6 783 kr är mervärdesskatt
Sekreteress H:	48 496 kr, varav 9 699,20 kr är mervärdesskatt
Sekreteress J:	36 919 kr, varav 7 383,80 kr är mervärdesskatt
Sekreteress U:	32 949 kr, varav 6 589,80 kr är mervärdesskatt
Sekreteress V:	29 349 kr, varav 5 869,80 kr är mervärdesskatt
Sekreteress W:	35 138 kr, varav 7 027,60 kr är mervärdesskatt
Sekreteress Å:	31 130 kr, varav 6 226 kr är mervärdesskatt
Sekreteress Ä:	29 908 kr, varav 5 981,60 kr är mervärdesskatt
Sekreteress Ö:	32 092 kr, varav 6 418,40 kr är mervärdesskatt

Donia Ratmaia

Donia Ratmaia har biträtt sju målsägande. Den ersättning hon begärt för sina uppdrag varierar mellan 29 647 kr och 63 132 kr. Den begärda ersättningen är, med hänsyn till respektive uppdrags art och omfattning, rimlig. Hennes ersättning bestäms därför – rätt avrundat och med justering för en felräkning beträffande begärd ersättning för tidsspillan avseende Sekreteress T – till 298 925 kr, varav 59 785 kr är mervärdesskatt.

Beloppet fördelar sig mellan uppdragen enligt följande.

Sekreteress K:	63 133 kr, varav 12 626,60 kr är mervärdesskatt
Sekreteress M:	53 548 kr, varav 10 709,60 kr är mervärdesskatt
Sekreteress P:	41 973 kr, varav 8 349,60 kr är mervärdesskatt
Sekreteress S:	31 860 kr, varav 6 372 kr är mervärdesskatt
Sekreteress T:	46 104 kr, varav 9 220,80 kr är mervärdesskatt
Sekreteress Y:	29 648 kr, varav 5 929,60 kr är mervärdesskatt
Nelly Molander:	32 659 kr, varav 6 531,80 kr är mervärdesskatt

Charlotte Wirén

Charlotte Wirén har biträtt en målsägande och för detta begärt 51 723 kr i ersättning. Begärd ersättning är, med hänsyn till uppdragets art och omfattning, rimlig. Hennes ersättning bestäms därför till begärt belopp.

Paola Hultgren

Paola Hultgren har biträtt två målsägande, Sekreteress E och Sekreteress 1. För uppdraget för Sekreteress E har hon begärt ersättning med 220 363 kr, varav 143 925 kr för 101 timmars arbete, 28 710 kr för 22 timmars tidsspillan, 300 kr för parkering, 3 355 kr för

resa och 44 072 kr är mervärdesskatt. För uppdraget för Sekretess 1 har hon begärt ersättning med 84 633 kr, varav 57 356 kr för 40,25 timmars arbete, 9 135 kr för 7 timmars tidsspillan, 300 kr för parkering, 915 kr för resa och 16 927 kr är mervärdesskatt.

Åklagaren har yttrat sig över begäran och anfört att begärd ersättning för arbete, med hänsyn till målets karaktär och omfattning, framstår som hög. Den ersättning hon begärt är också anmärkningsvärt hög jämfört med vad övriga målsägandebiträden begärt. Uppdragen har inte motiverat en så hög tidsåtgång för arbete. Rimlig tidsåtgång för arbete överstiger inte 20 timmar för uppdraget för Sekretess 1 och överstiger inte 50 timmar för uppdraget för Sekretess E. Övrig begärd ersättning godtas.

Paola Huldtgrens ersättning för uppdraget för Sekretess E bestäms därför till 129 519 kr, varav 71 250 kr för arbete, 28 710 kr för tidsspillan, 300 kr för parkering, 3 355 kr för resa och 25 904 kr är mervärdesskatt. För uppdraget för Sekretess 1 bestäms hennes ersättning till 48 563 kr, varav 28 500 kr för arbete, 9 135 kr för tidsspillan, 300 kr för parkering, 915 kr för resa och 9 713 kr är mervärdesskatt. Paola Huldtgrens sammanlagda ersättning bestäms alltså till 178 082 kr, varav – avrundat – 35 616 kr är mervärdesskatt.

Emilia Hermanrud

Emilia Hermanrud har biträtt en målsägande och för detta begärt 155 906 kr i ersättning. Åklagaren har yttrat sig över begäran och anfört att hon inte har några synpunkter på denna. Begärd ersättning är, med hänsyn till uppdragets art och omfattning, rimlig. Hennes ersättning bestäms därför till begärt belopp.

Sekretess

Sekretess enligt 35 kap. 12 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska bestå för de uppgifter som har lagts fram inom stängda dörrar vid huvudförhandlingen och som kan röja identiteten hos någon av de målsägande eller vittnen vars personuppgifter har

sekretessbelagts i målet. Detsamma ska gälla för personuppgifterna i partsbilagorna till denna dom. Fortsatt sekretess ska även gälla för de fotografier och filmer som har visats inom stängda dörrar, enligt samma lag 21 kap. 1 § när det gäller åtalspunkten 5, enligt 18 kap. 15 § när det gäller åtalspunkten 26 och enligt 35 kap. 12 § när det gäller övriga åtalspunkter.

Hur man överklagar, se bilaga 2 (TR01)

Överklagande ska ha kommit in till tingsrätten senast den 25 november 2021. Överklagandet prövas av Svea hovrätt.

Kajsa Hällje

Per-Erik Andersson

I avgörandet har även fyra nämndemän deltagit. Skiljaktiga meningar, se följande sidor.

Avräkningsunderlag bifogas.

Skiljaktiga meningar

Nämndemannen Kristoffer Szubzda är skiljaktig när det gäller bedömningen av skuldfrågan under åtalpunkten 17.1 och anför följande.

De uppgifter vittnena Ofelia Häggqvist och Rebecka Marchow har lämnat om vad Sekretess G berättat för dem om påstådd våldtäkt stämmer inte överens med vad Sekretess G och övriga vittnen berättat. Detta gäller uppgifter om var våldtäkten skulle ha ägt rum och hur den gått till. Med hänsyn till detta är det inte bevisat bortom rimligt tvivel att det gått till som åklagaren påstått. Jag anser därför att Andreas Holm ska frikännas från åtalet under åtalpunkten 17.1.

Överröstad i denna del är jag i övrigt ense med majoriteten.

Tf. rådmannen Per-Erik Andersson, med vilken nämndemannen Berit Schultz instämmer, är skiljaktig beträffande åtalpunkt 23 och anför.

Jag delar majoritetens bedömning fram till stycket som börjar med *Av filmen framgår att Sekretess 1 låg förhållandevis stilla och inte yttrade något ord under den del av samlaget som filmats.*

Jag anser att det i stället ska lyda.

Som framgått av majoritetens mening har Sekretess 1 en hög trovärdighet. Det innebär att hon enligt min mening inte medvetet lämnar några oriktiga uppgifter. Hon berättar det som enligt hennes mening är det som verkligen skett och inget annat. Det är självklart att tillförlitligheten i kringomständigheter, som vad hon gjorde innan hon gick och la sig etc., är mindre god. Att det förhåller sig på det sättet beror bland annat på att det hon berättar om har inträffat för åtta år sedan.

Avdelning 2

Det saknas dock skäl att ifrågasätta hennes påstående, att hon är helt säker på att hon inte har haft något samlag med Andreas Holm. Även om det gått åtta år sedan aktuell händelse är det rimligt att anta att man minns om man haft sexuellt umgänge med en person. Mot den bakgrunden är det min uppfattning att det krävs relativt lite stödbervisning för att Sekretess 1:s berättelse kan läggas till grund för tingsrättens prövning.

Vid syn av filmen ses Sekretess 1 ligga på sidan. Såvitt jag kan bedöma låg hon helt stilla och inte – som majoriteten ansett – förhållandevis stilla. Inte heller kan det tas till intäkt för vaket tillstånd att Sekretess 1 tycks röra på ögonfransarna eller att hon möjligen andas tungt vid något tillfälle. Även under sömn kan detta inträffa. Enligt min mening ger det man kan iaktta av filmen snarast intryck av att Sekretess 1 inte deltar i eller är medveten om att Andreas Holm har ett samlag med henne. Jag anser att filmen ger tillräckligt stöd åt Sekretess 1:s berättelse så att den kan läggas till grund för tingsrättens prövning.

Det är genom vad Sekretess 1 berättat ställt samman med den återopade filmen bevisat bortom rimligt tvivel att Andreas Holm den 6 april 2013 i Häringe, Haninge kommun har genomfört ett samlag med Sekretess 1 genom att otillbörligt utnyttja att hon på grund av sömn och /eller berusning befann sig i ett hjälplöst tillstånd. Att Andreas Holm filmade gärningen samt Sekretess 1:s kropp och kön är bevisat dels av det Andreas Holm berättat, dels av syn av den återopade filmen.

Vi dömer därför Andreas Holm för våldtäkt under åtalspunkten 23.

Överröstad i den delen är vi i övrigt överens med majoriteten.



Domslut avseende Andreas Holm

1. Nelly Molander
Blekingegatan 15 A Lgh 1501
118 56 Stockholm

Målsägandebiträde:
Advokat Donia Ratmaia
Advokatfirman Bastling & Partners AB
Sankt Eriksgatan 63 B
112 34 Stockholm

2. Sekretess 1, se Partsbilaga sekretess
Sekretess

Målsägandebiträde:
Advokat Paola Huldtgren
Fokus Advokatbyrå AB
Fleminggatan 68
112 45 Stockholm

3. Sekretess A, se Partsbilaga sekretess
Sekretess

Målsägandebiträde:
Advokat Elisabet Selin
Advokatfirman Bastling & Partners AB
Sankt Eriksgatan 63 B
112 34 Stockholm

4. Sekretess B, se Partsbilaga sekretess
Sekretess

Målsägandebiträde:
Advokat Elisabet Selin
Advokatfirman Bastling & Partners AB
Sankt Eriksgatan 63 B
112 34 Stockholm

5. Sekretess C, se Partsbilaga sekretess
Sekretess

Målsägandebiträde:
Advokat Elisabet Selin
Advokatfirman Bastling & Partners AB
Sankt Eriksgatan 63 B
112 34 Stockholm

6. Sekretess D, se Partsbilaga sekretess
Sekretess

Målsägandebiträde:
Advokat Elisabet Selin
Advokatfirman Bastling & Partners AB
Sankt Eriksgatan 63 B
112 34 Stockholm

7. Sekretess E, se Partsbilaga sekretess
Sekretess

Målsägandebiträde:
Advokat Paola Huldtgren
Fokus Advokatbyrå AB
Fleminggatan 68
112 45 Stockholm

8. Sekretess F, se Partsbilaga sekretess
Sekretess

Målsägandebiträde:
Advokat Elisabet Selin
Advokatfirman Bastling & Partners AB
Sankt Eriksgatan 63 B
112 34 Stockholm

9. Sekretess G, se Partsbilaga sekretess
Sekretess

Målsägandebiträde:
Advokat Emilia Hermanrud
Fyrtorn Advokatbyrå AB
Box 38042
100 64 Stockholm

10. Sekretess H, se Partsbilaga sekretess
Sekretess

Målsägandebiträde:
Advokat Elisabet Selin
Advokatfirman Bastling & Partners AB
Sankt Eriksgatan 63 B
112 34 Stockholm

11. Sekretess J, se Partsbilaga sekretess
Sekretess

Målsägandebiträde:
Advokat Elisabet Selin
Advokatfirman Bastling & Partners AB
Sankt Eriksgatan 63 B
112 34 Stockholm

12. Sekretess K, se Partsbilaga sekretess
Sekretess

Målsägandebiträde:
Advokat Donia Ratmaia
Advokatfirman Bastling & Partners AB
Sankt Eriksgatan 63 B
112 34 Stockholm

13. Sekretess M, se Partsbilaga sekretess
Sekretess

Målsägandebiträde:
Advokat Donia Ratmaia
Advokatfirman Bastling & Partners AB
Sankt Eriksgatan 63 B
112 34 Stockholm

14. Sekretess P, se Partsbilaga sekretess
Sekretess

Målsägandebiträde:
Advokat Donia Ratmaia
Advokatfirman Bastling & Partners AB
Sankt Eriksgatan 63 B
112 34 Stockholm

15. Sekretess Q, se Partsbilaga sekretess
Sekretess

Målsägandebiträde:
Advokat Charlotte Wirén
KRIM advokater HB
Box 377
101 27 Stockholm

16. Sekretess S, se Partsbilaga sekretess
Sekretess

Målsägandebiträde:
Advokat Donia Ratmaia
Advokatfirman Bastling & Partners AB
Sankt Eriksgatan 63 B
112 34 Stockholm

17. Sekretess T, se Partsbilaga sekretess
Sekretess

Målsägandebiträde:
Advokat Donia Ratmaia
Advokatfirman Bastling & Partners AB
Sankt Eriksgatan 63 B
112 34 Stockholm

18. Sekretess U, se Partsbilaga sekretess
Sekretess

Målsägandebiträde:
Advokat Elisabet Selin
Advokatfirman Bastling & Partners AB
Sankt Eriksgatan 63 B
112 34 Stockholm

19. Sekretess V, se Partsbilaga sekretess
Sekretess

Målsägandebiträde:
Advokat Elisabet Selin
Advokatfirman Bastling & Partners AB
Sankt Eriksgatan 63 B
112 34 Stockholm

20. Sekretess W, se Partsbilaga sekretess
Sekretess

Målsägandebiträde:
Advokat Elisabet Selin
Advokatfirman Bastling & Partners AB
Sankt Eriksgatan 63 B
112 34 Stockholm

21. Sekretess Y, se Partsbilaga sekretess
Sekretess

Målsägandebiträde:
Advokat Donia Ratmaia
Advokatfirman Bastling & Partners AB
Sankt Eriksgatan 63 B
112 34 Stockholm

22. Sekretess Ä, se Partsbilaga sekretess
Sekretess

Målsägandebiträde:
Advokat Elisabet Selin
Advokatfirman Bastling & Partners AB
Sankt Eriksgatan 63 B
112 34 Stockholm

23. Sekretess Å, se Partsbilaga sekretess
Sekretess

Målsägandebiträde:
Advokat Elisabet Selin
Advokatfirman Bastling & Partners AB
Sankt Eriksgatan 63 B
112 34 Stockholm

24. Sekretess Ö, se Partsbilaga sekretess
Sekretess

Målsägandebiträde:
Advokat Elisabet Selin
Advokatfirman Bastling & Partners AB
Sankt Eriksgatan 63 B
112 34 Stockholm



Underlaget avser

Person-/samordningsnummer/födelseid 19870408-0251	Datum för dom/beslut 2021-11-04
Efternamn Holm	Förnamn Carl Erik ANDREAS

Personen har under en sammanhängande tid av minst 24 timmar varit frihetsberövad* i Sverige eller utomlands med anledning av brott som prövats i målet eller som påföljden avser. Frihetsberövandet har ägt rum under nedan angivna tider.

*på sätt som avses i 2 § lagen (2018:1250) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande

Frihetsberövad

Frihetsberövandet hävt/upphört/avbrutet
(lämna tomt för ett frihetsberövande som pågår)

2020-11-11	
------------	--

Samtidig verkställighet av påföljd i annat mål

- ☐ Kriminalvården har underrättat domstolen om att personen har påbörjat verkställighet eller har verkställt påföljd i annat mål under den tid som han eller hon varit berövad friheten (2–4 §§ förordning (2019:96) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande).

Tidigare frihetsberövanden av betydelse för avräkningen

- ☐ Domstolen har i avgörandet helt eller delvis undanröjt påföljden i tidigare dom, beslut eller strafföreläggande, och det finns uppgifter om frihetsberövanden i tidigare meddelade domar, beslut eller avräkningsunderlag som har betydelse för avräkningen.

Observera: När domstolen lämnar domen/beslutet eller domsbeviset till Kriminalvården ska tidigare domar/beslut med eventuella avräkningsunderlag och avräkningsunderlag enligt 12 a § strafföreläggandekungörelsen bifogas, om det finns uppgifter där som har betydelse för avräkningen (3 § 4 förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m.).

Underskrift

Namnförtydligande

Om domstolens behandling av personuppgifter, se www.domstol.se/personuppgifter. Kontakta oss för information på annat sätt.

Besöksadress
Björnkullavägen 5 A
Telefon
08-561 660 20

Öppettider
måndag - fredag
08:30-16:00

Postadress
141 84 Huddinge

E-post
sodertorns.tingsratt.avdelning2@dom.se
Webbplats
www.sodertornstingsratt.domstol.se



Hur man överklagar

Dom i brottmål, tingsrätt

TR-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis.

Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen, och det är kopplat en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd för skadeståndsdelen om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.